

Уважаеми пътници, Добре дошли на борда на **България Ер**!

Както казваше един английски сатирик, добре дошли в коледния сезон: време на дълбока религиозност, което всеки от нас чества с поклонение в мол по избор.

Шегата настрана, но началото на декември винаги поставя няколко мъчителни въпроса. Какво да подарим на скъпите си хора? Къде да прекараме празниците? Какво да сложим на масата, и как да се облечем за партито?

Както обикновено, нашето бордно списание се старее да ви помогне с отговорите. Ако нашите двайсет и четири оригинални предложения за подаръци (за нея, за него и за децата) не облекчат избора ви, би трябвало поне да ви наведат на ваши собствени идеи за коледното пазаруване.

Колкото до въпроса "къде", самото разписание на България Ер е достатъчно

ясен отговор. Над 30 дестинации в Европа и Азия, още стотици екзотични точки по цял свят, достъпни чрез партньорските ни полети – и всяка от тях предлага свой, неповторим начин да прекарате празниците. Ски и приключения? Коледни базари? Слънце, плажове и коктейли? Изборът, както винаги, е ваш. За нас остава удоволствието да ви помогнем да го осъществите.

*Пожелавам ви Весели празници!
И приятен полет, разбира се.*

*Янко Георгиев,
Изпълнителен директор*

Dear Passengers,
Welcome aboard **Bulgaria Air!**

As an English satirist used to say: "Once again, we come to the Holiday Season, a deeply religious time that each of us observes in his own way – by going to the mall of his choice."

Joking aside, the beginning of December always poses some painful questions. What present to buy for your loved ones? Where to spend the holidays? What to put on the table? How to dress for the party?

As usual, our Inflight magazine tries to help you with the answers. If our twenty four original gift proposals (for him, for her and for the kids) don't manage to make your choice easier, they could at least lead you to some Christmas shopping ideas of your own.

As to the question of "where," the Bulgaria Air timetable provides a clear enough answer. Over 30 destinations in Europe and Asia, and hundreds of exotic spots around the world that are reached through our partner flights – each one of which offers its own unique way of spending the holidays. Skiing and adventure? Christmas bazaars? Sun, beach and cocktails? The choice, as always, is yours. For us the satisfaction remains in helping you make it.

*I wish you a Happy Holidays!
And, of course, a pleasant flight.*

*Yanko Georgiev
CEO*

КРАСИВО МИНАЛО И ВДЪХНОВЯВАЩО БЪДЕЩЕ В ЕДИН ГРАД!

Виена

от
€

79

еднопосочна
цена

Цените са крайни и включват: 1 бр. ръчен багаж до 10 кг, кетъринг на борда, безплатен check-in. Чекиран багаж може да се закупи преди полет на летище или в офиса на издателя на билета – цена на първо парче багаж до 23 кг - 20 евро за отсечка. В случай на по-тежък, по-обемен или допълнителен чекиран багаж, се прилагат стандартните правила на България Ер.

България Ер
Национален Превозвач www.air.bg

ПРИЯТЕН ПОЛЕТ

ПРИЯТНИ ЕМОЦИИ

www.air.bg

**11 | BUSINESS
ECONOMY**

**14 | Има оживление
във всички
сектори на
пазара**
Невена Стоянова,
управляващ директор на
Luximto, пред Bulgaria
ON AIR

**39 | ANALYSIS
POLITICS**

**44 | Годината на
оцеляването**
2017 ни убеди, че нищо не
е толкова лошо, колкото
ни изглежда

**57 | SCIENCE
TECHNOLOGY**

**62 | Бъдеще
перфектно**
11-те най-интересни
изобретения на
отминаващата година

**83 | TRAVEL
LIFESTYLE**

**87 | Колегата
възможна**
24 лесни идеи за
подаръци, които ще ви
спестят мъчителните
обиколки

**18 | Recovery Spreads to
All Segments**

46 | A Year of Survival

62 | Future Perfect

87 | Christmas: Possible

12 | Числа и лица
Figures & Faces
**24 | България и точният
момент**
Bulgaria and The Right
Time
**26 | Хроника на една
предизвестена смърт**
**30 | Chronicle of a Death
Foretold**
**34 | Икономика на
илюзията**
36 | The Economy of Illusion

**40 | Как България стана
пример за Италия**
How Bulgaria Set an
Example for Italy
**48 | Обратната страна
на луната**
The Dark Side of the
Moon
**50 | Предизвикателство
то пред България е
застаряването**
**52 | Ageing Is the
Challenge Facing
Bulgaria**

**58 | Смогът - опасен
както Чернобил?**
Smog - As Dangerous
as Chernobyl?
**73 | Угасващи
съкровища:**
Раждавица
75 | Fading Treasures:
Razhdavitsa
76 | Творение в черно
81 | Creation in Black

84 | Афиш
Poster
**94 | Вълшебната
разходка**
The Magical Walk
**100 | В куфара на Храбрин
Иванчев**
In The Suitcase of
Hrabrin Ivanchev
98 | Ръката на краля
99 | King's Hand
**104 | Цюрих: 12 Вкуса за
12 часа**
**108 | Zurich: 12 Tastes in
12 Hours**

T+TISSOT

TISSOT CHEMIN DES TOURELLES
AUTOMATIC HELVETIC PRIDE
SPECIAL EDITION.
SWISS FRANC COIN ENGRAVED
ON THE CASEBACK.

TISSOTWATCHES.COM
TISSOT, INNOVATORS BY TRADITION

JULIANY

СОФИЯ: SOFIA RING MALL, MEGA MALL SOFIA, THE MALL, PARADISE CENTER,
MALL OF SOFIA, SERDIKA CENTER, ул. Г. С. РАКОВСКИ 70,
бул. Ген. СКОБЕЛЕВ 53, ул. Граф ИГНАТИЕВ 1.
ПЛОВДИВ: MALL PLOVDIV, MALL MARKOVO TEPE.

WWW.JULIANY.COM

Bulgaria Air
National Carrier www.air.bg

THE INFLIGHT MAGAZINE

БОРДНОТО СПИСАНИЕ НА БЪЛГАРИЯ ЕР ИМА СРЕДНА МЕСЕЧНА АУДИТОРИЯ
ОТ НАД 100 000 ДУШИ, ИЛИ НАД МИЛИОН ЧИТАТЕЛИ ГОДИШНО

THE INFLIGHT MAGAZINE ENJOYS AN AVERAGE MONTHLY AUDIENCE
OF MORE THAN 100,000 PEOPLE, OR OVER A MILLION READERS PER YEAR

ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Константин Томов
ktomov@bulgariaonair.bg

РЕДАКТОР
Кристина Нигохосян
cnigohosian@bulgariaonair.bg

ПРЕВОДАЧИ
Албена Манафска
"Pagukc"

АВТОРИ
Бойко Василев
Валери Ценков
Делян Петришки
Ивайло Петров
Калин Ангелов
Калин Николов
Маргарита Спасова
Рагина Колева

ДИЗАЙН
BRAND NEW

ИЗДАТЕЛ
ИНВЕСТИР МЕДИА ГРУП

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
Виктория Мумкова

ТЪРГОВСКИ ДИРЕКТОР
Леа Бакалова
lbakalova@bulgariaonair.bg

РЕДАКЦИОНЕН АДРЕС
1540 София, бул. Брюксел 1
office@bulgariaonair.bg
тел.: 02 448 40 70
www.bgonair.bg

БАНКОВА СМЕТКА

IBAN: BG57 CECB 9790 1019 1023 03
BIC: CECBGBSF
Банка „ЦКБ“ АД – клон Варна

ISSN 1314-2216

EDITOR-IN-CHIEF
Konstantin Tomov
ktomov@bulgariaonair.bg

EDITOR
Cristina Nigohosian
cnigohosian@bulgariaonair.bg

TRANSLATORS
Albena Manafska
"Radix"

CONTRIBUTORS
Boyko Vasilev
Valeri Tsenkov
Delyan Petrishki
Ivaylo Petrov
Kalin Angelov
Kalin Nikolov
Margarita Spasova
Radina Koleva

DESIGN
BRAND NEW

PUBLISHER
INVESTOR MEDIA GROUP

CEO
Victoria Mitkova

MARKETING DIRECTOR
Lea Bakalova
lbakalova@bulgariaonair.bg

EDITORIAL ADDRESS
1540 Sofia, 1 Brussels Blvd.
office@bulgariaonair.bg
phone: (+359) 2 448 40 70
www.bgonair.bg

BANK ACCOUNT

По смисъла на Закона за изменение и допълнение на Закона за задължителното депозитиране на печатни и други произведения обн.в ДВ, бр.87 от 05.11.2010г., мажоритарният собственик на дружеството издател на списание „Bulgaria on air THE INFLIGHT MAGAZINE“ и списание „GO ON AIR“ е „Холдинг Варна АД с ЕИК 103249584. „Холдинг Варна“ АД е публично дружество по Закона за публичното предлагане на ценни книжа и е под надзора на Комисията за финансов надзор.

НА МИСИЯ. НОВОТО BMW X3.

Радостта
от шофирането

М Кар Варна
9023 Варна, бул. „Владислав Варненчик“ 320
Телефон: 052 / 739 860
e-mail: sales@bmw-mcarvarna.bg
www.bmw-mcarvarna.bg

Viva!

CASINO

AT

SOFIA HOTEL BALKAN
THE LUXURY COLLECTION

BLACKJACK
AMERICAN ROULETTE
RUSSIAN POKER
CARIBBEAN POKER
TEXAS POKER
NOVO POKER
NEWEST SLOT MACHINES

OPEN 24/7 FREE ENTRANCE & BAR

SOFIA HOTEL BALKAN
5, Sveta Nedelja Square 1000 Sofia Bulgaria
+359 (2) 981 5747; info@groupviva.com
www.vivacasino.biz

CONTRIBUTORS АВТОРИ

РАДИНА КОЛЕВА е международен редактор в Investor.bg и водещ на Invest/Or по Bloomberg TV Bulgaria. Стипендиант е на германския Бундестаг, специализирала е в германския икономически седмичник Wirtschaftswoche и всекидневника TAZ. Като възпитаник на немска гимназия живо се интересува от политиката и икономиката в Германия. В Bloomberg TV Bulgaria Радина коментира международните новини, политиката на централните банки и пазарите.

RADINA KOLEVA is an international editor at Investor.bg and host of Invest/Or on Bloomberg TV Bulgaria. An intern of the German Bundestag, she has specialized at the German business weekly Wirtschaftswoche and the TAZ daily. As a German Language School graduate, she is interested in German politics and economics. At Bloomberg TV Bulgaria Radina covers international news, the policy of central banks and markets.

ДЕЛЯН ПЕТРИШКИ е автор и водещ на "В развитие" по Bloomberg TV Bulgaria. Започва журналистическата си кариера във в. "Банкер" през 2005 и оттогава неизменно следи капиталовите пазари. Специализирал е в Deutsche Welle в Германия. Носител е на две награди от "Клуба на журналистите AAA" за свои публикации.

DELYAN PETRISHKY is author and host of In Progress on Bloomberg TV Bulgaria. He began his journalistic career at the Banker newspaper in 2005 and since then he's constantly been following the capital markets. He's specialized at Deutsche Welle in Germany. He's won two "AAA Journalists Club" awards for his publications.

**SOFIA HOTEL
BALKAN
SOFIA**

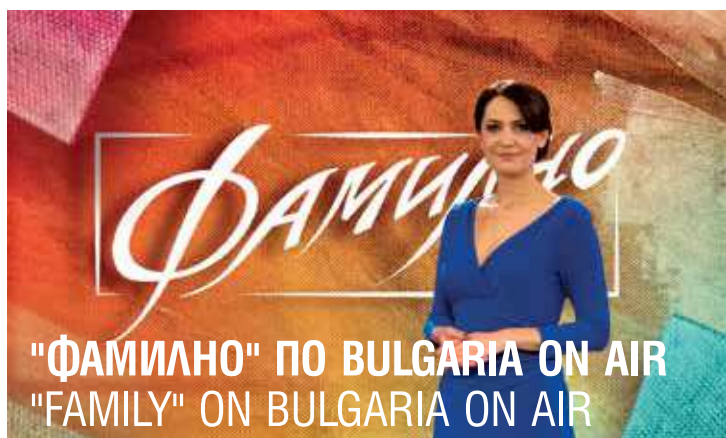
**THE
LUXURY
COLLECTION**

Sofia Hotel Balkan was built in 1956 as part of a new architectural trend: a fusion of classical design and lavish décor, redefining the concept of space. The iconic building of Sofia Hotel Balkan is part of the President's Palace complex and beneath its foundations lies a historical Roman fortress, the remains of which can be seen all around the hotel.

5 Sveta Nedelya Square, Sofia 1000, Bulgaria
T 359 2 981 6541 F 359 2 980 6464 E reservation@sofiabalkan.net
www.sofiabalkan.net www.luxurycollection.com/Sofia

„Фамилно“ е новото съботно-неделно токшоу по Bulgaria ON AIR. Всеки уикенд от 10:30 до 12:30 водещата Доника Ризова представя любопитни семейни истории, прагматични съвети от специалисти от различни области за по-пълноценен семеен живот, разнообразни идеи за семейни пътувания из непознати места в България, интересни занимания за уикенда за малки и големи, както и кулинарни рецепти и традиции с рубрики за здравето и дома.

„Family“ is the new weekend talk show on Bulgaria ON AIR.

Every Saturday and Sunday from 10:30 to 12:30, host Donika Risova presents interesting family stories, practical advice of specialists from different areas for a fulfilling family life, diverse ideas for family trips to unknown places in Bulgaria, interesting weekend activities for young and old, as well as culinary recipes and traditions with ideas for health and the home.

"БЪЛГАРСКОТО ВОЕННО ЧУДО" THE BULGARIAN MILITARY MIRACLE

От Сливница и Драгоман до битките в небето над София: героичните дела на българските воители от Освобождението насам са в основата на съвместния образователен проект на сдружение „Българска история“ и застрахователно акционерно дружество „Армеец“. Целта му е да представи историята по модерен и интересен начин за учениците. На премиерата бяха представени два от късометражните филми – „Превземането на Одрин“ и „Защитата на Българското небе“. „Цялостната дейност на сдружение „Българска история“ винаги е била свързана с популяризирането на родната ни история. Това е и фокусът на настоящия проект, който представя 10 битки с ключово значение за страната ни“, обяснява Марио Мишев от сдружение „Българска история“. Видеоклиповете ще се предоставят безвъзмездно за образователни цели, обяви Константин Велев, изпълнителен директор на ЗАД „Армеец“.

From Slivnitsa and Dragoman to the battles in the sky above Sofia: the heroic deeds of the Bulgarian soldiers since the Liberation form the basis of the joint educational project of the Bulgarian History Association and the Armeec Insurance Joint Stock Company. Its goal is to present history in an up-to-date and interesting way to students. Two short films were shown at the premiere: „The Conquest of Edirne“ and „The Defence of the Bulgarian Sky“. „The overall activity of the Bulgarian History Association has always been linked to the popularization of our native history. This is also the focus of the current project, which presents 10 key battles for our country“, explains Mario Mishev from the Association. The videos will be provided free of charge for educational purposes, Armeec executive director Konstantin Velevev said.

Здраве и красота чрез силата на водата

Аквахаус Термал & Бийч и Хотел Балнео & СПА Азалия

Съвместни пакетни програми

Детокс програма **901 лв.**
Аюрведична програма **901 лв.**
Таласотерапевтична програма **791 лв.**

*цената е за 7 нощувки на човек на база ВВ в двойна стандартна стая в Хотел Балнео & СПА Азалия с включени процедури в Аквахаус Термал & Бийч
*удобен трансфер
*офертата е валидна до 30.04.2018, без официалните празници

Health and beauty by the power of water

Aquahouse Thermal & Beach and Azalia Hotel Balneo & SPA

Package programs

Detox program **901 BGN**
Ayurvedic program **901 BGN**
Thalassotherapy program **791 BGN**

*the price is for 7 nights per person on BB in DBL standard room in Azalia Hotel Balneo & SPA with treatments in Aquahouse Thermal & Beach
*a comfortable transfer
*the offer is valid until 30.04.2018, not valid for public holidays

Varna, St. St. Constantine and Helena Resort, T: +359 52 812 812, info@aquahouse.bg, aquahouse.bg
Varna, St. St. Constantine and Helena Resort, T: +359 52 358 777, reservations@azaliahotel.com, www.azaliahotel.com

DOMIKO.COM 02/879 12 00

VERSACE
WALLPAPER

34 | **ИКОНОМИКА
НА ИЛЮЗИЯТА**
THE ECONOMY OF ILLUSION

14 | **ИНТЕРВЮ: НЕВЕНА СТОЯНОВА**
INTERVIEW: NEVENA STOYANOVA

26 | **БЪДЕЩЕТО НА ПЕТРОЛА**
THE FUTURE OF OIL

ЧИСЛА И ЛИЦА FIGURES & FACES

6 000 000

пътници обслужи Летище "София" до началото на декември. Това е най-високият показател в цялата история на столичната аерогара. По общи данни за първите десет месеца летището отчита 36% ръст на годишна база. През зимния сезон го ползват 36 авиокомпани, обслужващи полети до над 60 дестинации.

EN

passengers have been attended to by "Sofia" Airport up until the beginning of December. This is the highest rate in the entire history of the Metropolitan airport. According to summarized data for the first ten months the airport reports a 36% growth on an annual basis. During the winter season it is being used by 36 airlines, operating flights to over 60 destinations. ■

17%

е спадът в износа на електроенергия от България за първите десет месеца спрямо същия период на 2016. Данните са на ЕСО и идват точно когато неочаквано се подновиха споровете около евентуалното строителство на втора атомна електроцентрала в Белене.

EN

is the decrease in the Bulgarian export of electricity for the first ten months as compared to the same period of 2016. The data comes from the Electricity System Operator and arrives exactly when the arguments related to the eventual construction of a second nuclear power station at Belene have unexpectedly renewed. ■

3 225 000

души е броят на заетите в България по последни данни на Националния статистически институт. От тях 1.72 милиона са мъже. В края на третото тримесечие безработицата достига 5.8% - с 1.2 пункта под същия период на 2016. Обезкуражените безработни - тоест онези, които са се отказали да си търсят работа - са 103 000 души, твърдят от НСИ.

EN

is the number of employed people in Bulgaria according to the latest data of the National Statistical Institute. Of them 1.72 million are men. At the end of the third trimester the unemployment reaches 5.8% - 1.2 points below the same period of 2016. The discouraged unemployed - that is to say the ones who have given up looking for a job - are 103 000 people, the the National Statistical Institute maintains. ■

625 000 000

лева ще отпусне европейският Кохезионен фонд за довършване на автомагистрала "Струма", която свързва София с гръцката граница при Кулата. Други 111 млн. лева ще дойдат от българския бюджет. Сумата е за построяването на 40-километровия участък от Благоевград до Сандански, минаващ през Кресненското дефиле.

EN

BGN will be granted by the European Cohesion Fund for the completion of the "Struma" Motorway, which connects Sofia with the Greek border at Kulata. Another 111 million BGN will come from the Bulgarian budget. The sum is for the construction of the 40-kilometers section from Blagoevgrad to Sandanski, passing through the Kresna Gorge. ■

MARTINELI

Home Style

Poliform

ИМА ОЖИВЛЕНИЕ ВЪВ ВСИЧКИ СЕКТОРИ НА ПАЗАРА

Невена Стоянова, управляващ директор на LUXIMMO,
прег Bulgaria ON AIR

Текст КОНСТАНТИН ТОМОВ / Фотография ИВАЙЛО ПЕТРОВ

Как се развива имотният сектор, погледнат отвътре? Статистиката показва умерен ръст, но може ли да ѝ се вярва?

Официалната статистика действително не може да отрази колко добре се развива имотният пазар - най-малкото защото в момента има огромен интерес към покупката на ново строителство, а то все още не се вписва в Агенцията по вписванията. Така че при всички случаи пазарът е по-голям, отколкото показват официалните данни. Не можем да говорим за някакъв бум, разбира се - все още сме в период на наваксване след кризата. Но и цените, и броят на сделките вече се доближават до нивата отпреди кризата.

Не е тайна, че заради някои вратички в законодателството статистиката често не отчита и реалните цени на сделките. Намалява ли тази тенденция напоследък?

Донякъде да, защото самата държава се бори все по-активно с нея. Данъчните оценки на много места се повишиха и започват да догонват продажната цена. Не съвсем, но почти.

Какъв е профилът на клиентите ви? Българи, които търсят имоти в чужбина? Чужденци, които искат да купуват в България?

В момента работим повече с българи, отколкото с чужденци. Българите, които търсят в чужбина, са най-често хора, които изпращат децата си да учат навън, или пък които смятат, че европейските столици са добро място за инвестиция.

Имаме и тукашни клиенти, които си търсят ваканционни имоти в красиви, топли страни като Италия, Испания и Гърция.

Колкото до чужденците, това са най-вече хора,

които идват да живеят в България заради добрия климат с четири сезона и доброто качество на живота на ниска цена. Ние тук невинаги го осъзнаваме, но България наистина предлага това: цените на жилищата все още не са високи, храната е качествена и вкусна, времето е хубаво...

Все още цените в София са по-ниски от съседни балкански столици. Подценен ли остава имотният пазар в България?

Определено, и има накъде да се развива. Тази година освен повишение на цените на квадратен метър и на броя на сделките, ние отчитаме и повишение на работната заплата. За съжаление това се отнася до големите градове, не и до по-малките. Но в София средната заплата вече мина 1400 лева, Стара Загора гържи второто място, Варна, Бургас и Пловдив също не отстъпват с много.

Периодът на небивало ниски лихви в световен мащаб постепенно върви към своя край. Очакват ли това да има отражение върху българския имотен пазар? Каква част от вашите сделки минават през банково финансиране?

В луксозния сегмент можем да говорим за около 60% сделки, които се финансират изцяло с лични средства, при останалите има и някаква част банково финансиране. Факт е, че сме към края на ниските

"При всички случаи пазарът е по-голям, отколкото показват официалните данни"

лихви по кредитите, но и не говорим за някакво значително покачване. Затова не очаквам особено отражение върху пазара. В същото време в световен план никой не очаква особен ръст на лихвите по депозитите. Тоест и в следващите години парите в банките все така няма да изкарват пари.

Точно така, ниските лихви автоматично превърнаха имотите в предпочитан инвестиционен инструмент. Имате ли наблюдения каква доходност носят луксозните имоти в София?

Много зависи от конкретния имот, локацията, обзавеждането. Но спокойно можем да говорим за средно 8% доходност, и дори повече, ако е в затворен комплекс, добре обзаведен със smart home технологии и така нататък.

Кой е най-важният фактор при търсенето в луксозния сегмент?

Луксът продължава да е госта разтегливо понятие. Клиентите имат различни предпочитания и е трудно да ги поставим в някакви клишета. Важните неща безспорно са локацията, колко просторни са помещенията, има ли достатъчно естествена светлина, кой живее в сградата заедно с теб... Това, което открих 2017 като тенденция в луксозния сегмент, е, че хората все повече обръщат внимание на качеството на въздуха. Затова и райони като Драгалевци, Бояна и Баня предлагат едни от имотите с най-високи цени. Това е нещо, на което доскоро не обръщаме внимание. Но сега въздухът става все по-важен.

Относително нов фактор на софийския имотен пазар е постоянно растящият брой туристи. Забелязвате ли ефект от него?

Да, и то много голям ефект. Значителен брой имоти се купуват именно с цел отдаване под наем - и краткосрочно, и дългосрочно. Туристите се увеличават непрекъснато. Преди броени дни Летище София посрещна своя 6 милионен турист и постави рекорд.

Кризата преди няколко години госта на мали строителната активност и създаде сякаш вакуум. Започва ли вече той да се запълва?

Не, все още търсенето изпреварва предлагането - го голяма степен и заради това, че лихвите по депозитите са изключително ниски. Другият двигател на пазара са вътрешномиграционни процеси - хора от

провинцията продължават да се стичат към големите градове и първата им мисъл е да си потърсят имот.

Любопитна тенденция е, че темпото за покупка на имот се забавя, хората са склонни да разглеждат повече предложения и да решават по-бавно.

Защо градът не се развива на ширина, а вместо това повечето нови проекти водят до презастрояване и пренасящане на вече съществуващите квартали?

Защото държавата не стои зад инвеститорите. Дори те да поискат да завладеят нови терени, те трябва сами да си прокарат инфраструктура, а това оскъпява много и крайния продукт. Кой би си купил апартамент на по-висока цена в район, който още не е наложен, не е модерен?

Би било прекрасно, ако държавата се грижи за инфраструктурата и в други райони. Повярвайте ми, никой инвеститор няма желание да презастроява.

Да оставим за момент София, къде другаде се наблюдава оживление на пазара?

Тази година забелязваме значително повишение на интереса към две направления. Едното са ваканционните имоти, които в миналото по правило се изкупуваха от чужденци, а сега, напротив, се търсят от българи, които искат да имат втори дом. Цените и в морските, и в планинските курорти в момента са изключително достъпни.

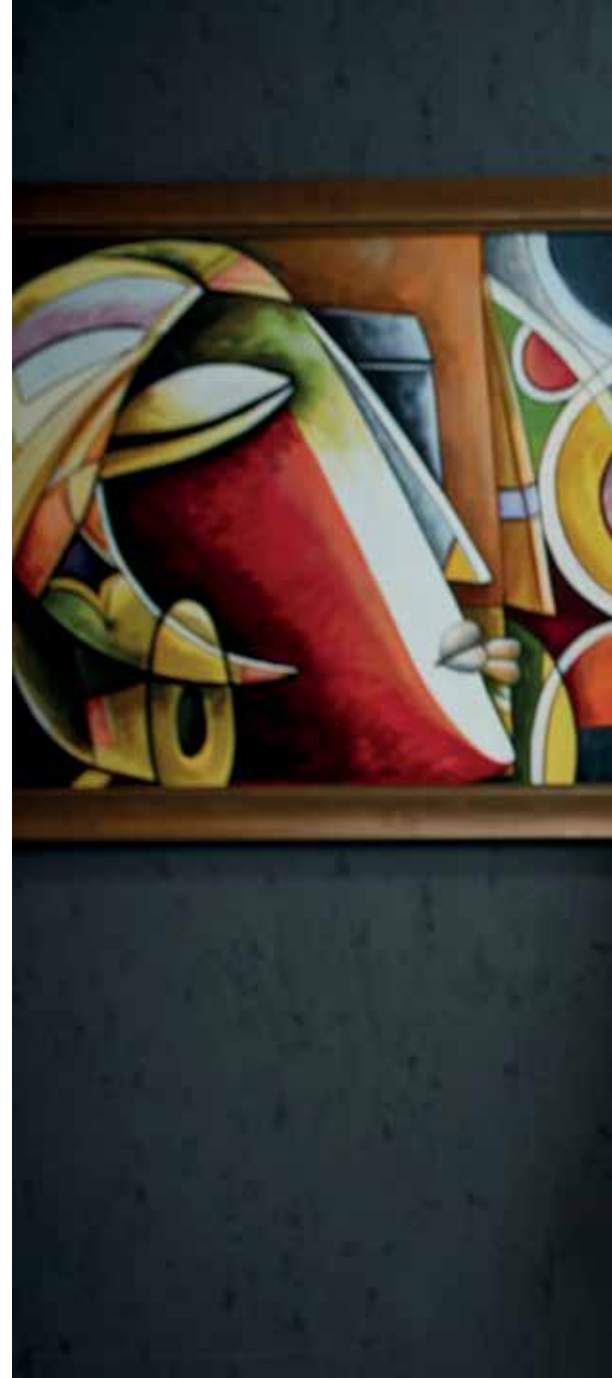
Другата интересна тенденция са селските имоти. Все повече заможни хора правят решителна крачка и купуват големи парцели с къщи в провинцията, за да се изнесат от големия град. Понякога това е съпроводено от винарни, ферми... Това определено е важна тенденция в луксозния сегмент. Признавам, че не я очаквахме.

Оживление има и в района на Варна - с британски, румънски и български купувачи. Цените по северното Черноморие си остават по-високи, отколкото по южното.

Приятната изненада на сезона е Банско - там цените на квадрат започват от 300 евро, и се изкупили невероятен брой имоти именно от български купувачи. Като цяло българите, които в миналото бяха свикнали да ходят на планина само зимата, сега я откриват като дестинация за всички сезони.

Изобщо оживление има почти навсякъде в България. С изключение може би на Северо-запада.

Има и друг фактор: все повече българи от

чужбина, понатрупали средства или стигнали до пенсия, се връщат в страната.

LUXIMMO навърши 10 години наскоро, и през цялото това време е фокусирана изцяло върху луксозния сегмент. Какви предимства ви дава тази специализация?

Първо, дава ни удоволствието да работим само с красиви имоти и с хора, които са ценители. Които разбират какво нещо е качествен имот, имотът, който носи послание и който може да се завещае на следващите поколения.

И второ, за разлика от агенциите в средния сегмент на пазара, при нас няма циклични спадове или покачвания. Имаме балансирана среда за работа и балансиран оборот. Разбира се, и ние сме имали своите трудни моменти покрай така наречената световна криза. Но като цяло при нас няма резки, драматични обрати.

През изминалата година открихте чети-

"Това, което откри 2017 като тенденция в луксозния сегмент, е, че хората все повече обръщат внимание на качеството на въздуха"

ри нови офиса в България, имате представителство и в Москва. Какви са плановете ви оттук нататък?

Освен новите офиси на LUXXIMO, създадохме и два други бранда, така че да сегментираме всички имоти от портфолиото си в отделни брандове. Единият е Stonehard, който е насочен само към ново строителство. С него се надяваме да не разводняваме търсенето на клиентите, да не им губим времето. Когато те се интересуват от ново строителство, да могат да влязат на място, което предлага само такова.

Направихме и един революционен за пазара бранд - "SuperИмоти" - за който все още не мога да разказвам в детайли, но той е нещо, което не се е случвало до момента в недвижимите имоти в България. Насочен е изцяло към по-добра услуга за крайния потребител.

От години се говори, че са нужни малко по-строги регулации за брокерския биз-

нес, където на практика днес всеки може да бъде участник. Какво мислите вие?

За съжаление е точно така, бизнесът не е регулиран. А става дума за една от най-сложните професии, която изисква множество умения: счетоводни, юридически, психологически, ораторски, ако щете.

В нашата компания работят само хора с висше образование, които минават множество обучения. Стремим се да даваме максимално качествена услуга. Но пазарът не спира да бъде какви ли не агенции и брокери. Кое е за сметка на общата ни репутация. Отдавна апелираме за промени, но нищо не се случва. Даже проблемът се влошава с оживлението на пазара. Покрай него се завърнаха много от недотам коректните инвеститори и брокери.

Да завършим с новите тенденции в архитектурата. Колко бързо достигат те до България?

Доста бързо, в интерес на истината. Осо-

бено в луксозния сегмент. Все повече инвеститори идват да се консултират с нас, преди да са започнали проектите си, за да научат какво искат клиентите. Неща като енергийна ефективност, като smart homes вече са факт и в България, не само на запад. Проблемът е само, че все още няма градоустройствено единомислие. Има единични красиви сгради, енергийно ефективни и екологични, но в съседство с не толкова приятни и неефективни. Все още няма единна визия за архитектурното развитие на градовете в България.

От друга страна, инвеститорите във високия сегмент все по-осъзнато се грижат за околната среда около техните проекти. Изминалата година донесе и няколко реномирани международни награди на български архитекти и интериорни дизайнери именно за реализирани проекти в България, което означава не само достигане на тенденции в архитектурата, но и дори създаването им. ■

RECOVERY SPREADS TO ALL SEGMENTS

Nevena Stoyanova, Managing Director of LUXIMMO, talks to Bulgaria ON AIR

By KONSTANTIN TOMOV / Photography IVAILO PETROV

How does the progress of the real estate sector look from an insider's perspective? Statistics show a moderate growth, but can they be trusted?

Official statistics cannot really reflect the actual growth of the real estate market – not least because of the current huge interest in the purchase of newbuilds, which are still not recorded at the Registry Agency.

In any case, the market is bigger than what official figures show. We cannot speak of a boom, of course – we are still catching up after the credit crunch. But both prices and the number of transactions are now close to pre-crisis levels.

It is no secret that due to some loopholes in legislation, statistics often do not take into account the actual transaction prices. Has this tendency been declining lately?

Yes, to some extent, because the state itself is fighting it more actively. In many places tax assessments have increased and approximate the sales prices. Not quite, but almost.

What is your customer profile? Bulgarians who are looking for properties abroad? Foreigners who want to buy real estate in Bulgaria?

Right now we work more with Bulgarians than with foreigners. The Bulgarians looking for properties abroad are mostly people whose children study there or people who think that the European capitals are a good place for investments.

We also have local customers who are looking for vacation properties in nice, warm countries like Italy, Spain or Greece.

As for the foreigners, they are mostly people who move to Bulgaria because of the nice four season climate and the good quality of life at a low price. We who live here do not always realise it, but Bulgaria does indeed offer this: housing prices are still moderate, the food is good and tasty, the weather is nice...

Prices in Sofia are still lower than in some neighbouring Balkan capitals. Is the real estate market in Bulgaria still underrated?

Definitely, and there is room for upward movement. This year, higher prices per square metre and a larger number of transactions, we are also seeing a pay rise. Unfortunately, this applies only to the big cities and not to the small ones. But in Sofia the average monthly wage already exceeds 1,400 leva, Stara Zagora ranks second, and Varna, Burgas and Plovdiv are also close behind.

The period of unprecedented low interest rates on a global scale is gradually coming to an end. Do you expect this to impact the Bulgarian real estate market? What share of your transactions relies on bank financing?

In the luxury segment, we can say that about 60% of the transactions are wholly self-financed, and there is some bank financing among the rest. The fact is that we are approaching the end of low lending rates, but we are not speaking of any significant increase either. That's why I don't expect any significant market impact. At the same time, nobody expects a major growth of deposit rates globally.

I meant that in the years to come, money in the bank will still not make money.

Low interest rates have automatically turned real estate into a preferred investment instrument. Do you have an idea of the return on luxury real estate investment in Sofia?

A lot depends on the particular property, location, furnishing. But we can safely talk about an average 8% return on investment, and even more for a gated complex, well equipped with smart home technology and so on.

What is the most important factor of demand in the luxury segment?

Luxury is still a rather hazy term. Customers vary in their preferences and it's hard to pigeon-hole them. The important things are undoubtedly location, spacious rooms, natural light, the other residents in the building...

What 2017 identified as a trend in the luxury segment is that people are increasingly paying attention to air quality. That's why neighbourhoods like Dragalevtsi, Boyana and Bankya

boast some of the highest priced properties. This is something we did not pay attention to before. But now clean air is becoming ever more important.

A relatively new factor on the Sofia property market is the steadily growing number of tourists. Are you noticing its effect?

Yes, and a very big effect it is at that. A significant number of properties are bought precisely to be let on both a short and a long term basis. The number of tourists is constantly increasing.

"Foreigners move to Bulgaria because of the nice four season climate and the good quality of life"

A couple of weeks ago, Sofia Airport welcomed its 6-millionth passenger since the start of the year, marking a new record.

A few years ago the credit crunch slashed construction activity and created a sort of void.. Is it starting to fill now?

No, demand still exceeds supply – largely due to the fact that interests on deposits are extremely low. The other factor that moves the market is internal migration: people from the countryside continue to converge on the big cities and their first thought is to look for real estate.

Interestingly, buying a property now tends to take longer, people consider a larger number of offers and are slower in making up their mind.

Why does the city not sprawl but, instead of that, most new projects overdevelop and glut the existing neighbourhoods?

Because the state does not back investors. Even if they want to develop greenfield sites, they have to lay the infrastructure on their own, which adds a lot to the price of the end product.

"There is another factor: more and more Bulgarians, who have made some money abroad, are coming back home"

Who would buy a more expensive apartment in an area that is not yet properly developed and trendy?

Even if they want to tap new ground, they have to provide the infrastructure, rendering the end product much more expensive. Who would buy an apartment at a higher price in an area that is not yet developed, that is not fashionable? It would be great if the state takes care of infrastructure in other areas as well. Believe me, no investor wants to overdevelop.

Let's leave Sofia for a moment, where else is the market recovering?

This year we have witnessed a significant increase of interest in two segments. One is vacation properties, which in the past as a rule were bought by foreigners, while now, on the contrary, are in demand from Bulgarians who want to have a second home. The prices in both our sea and mountain resorts are extremely affordable at the moment.

Rural properties are the other exciting trend. Ever more affluent people decide to buy large parcels with houses in the countryside in order to get away from the big city. Sometimes they include wineries, farms... This is definitely an important trend in the luxury segment. I admit we did not expect it.

The market is also recovering in the area of

Varna – with British, Romanian and Bulgarian buyers. Prices on the northern Bulgarian Black Sea coast remain higher than in the south.

The season's pleasant surprise is Bansko – prices there start from 300 euros per square metre and an incredible number of properties have been acquired namely by Bulgarian buyers. In general Bulgarians who in the past used to go to the mountains only in winter are now discovering them as an all-season destination. Generally speaking, the market is recovering almost everywhere in Bulgaria. With the possible exception of the Northwest.

There is another factor as well: more and more Bulgarians, who have made some money abroad or have retired, are coming back home.

LUXIMMO recently completed 10 years, and all that time it has focussed entirely on the luxury segment. What are the advantages of this specialisation?

First, it gives us the pleasure to work only with beautiful properties and with people who are connoisseurs. People who know what a quality property is, a property that carries a message that can be passed down to the next generations.

And second, in contrast to the mid-market segment, we have no cyclical ups and downs. We have a balanced work environment and a bal-

anced turnover. Of course, we, too, have experienced difficulties with the so-called credit crunch. But as a whole, there have been no sharp, dramatic twists and turns in our segment.

Last year you opened four new offices in Bulgaria, you also have a representative office in Moscow. What are your future plans?

Besides the new LUXIMMO offices, we have also created two other brands so we can segment all properties in our portfolio into separate brands. One of them is Stonehard, which targets only new construction. With it we hope to aid customers in their precision search for properties, to save them time. If they are interested in newbuilds, they can see all such offers in one place.

We have also developed a brand that revolutionizes the market – SuperMomu – I cannot be more specific at this point, but it is something that has never happened before in the real estate sector in Bulgaria. It focuses entirely on better end user services.

There has been talk for years about the need of more rigorous regulations for the brokerage business, which virtually everyone can enter today. What do you think?

Unfortunately that's exactly how it is, the business is not regulated. Yet this is one of the most sophisticated professions that requires a variety of skills: accounting, legal, psychological, the gift of the gab, if you like.

Our company employs only university graduates who undergo a lot of training. We aim to deliver the highest standard of service. But the market keeps spawning all kinds of agencies and brokers - at the expense of our common reputation. We have long been calling for changes, but nothing is happening. The problem gets even worse with the recovery of the market. It has attracted back many less scrupulous investors and brokers.

Finally, a word about the latest trends in architecture. How quickly do they reach Bulgaria?

Quite quickly, as a matter of fact. Especially in the luxury segment. More and more investors come to consult us before launching their projects in order to find out what customers want. Things like energy efficiency and smart homes are already a fact in Bulgaria as well, not only in the West. There are some beautiful individual buildings that are energy efficient and environment friendly, but they stand next to ugly and inefficient ones. The problem is that a single-minded vision of urban development is still lacking. On the other hand, the high-end investors are increasingly conscious about the environment. 2017 also brought couple of prestigious international awards for projects implemented in Bulgaria, which means we are not simply following the trends but creating them. ■

“АХ, БРЮЛЕТО...”

ДОСТАВКА 0700 19000

ЗАСТРАХОВКА ЗАЩИТЕНА ФАМИЛИЯ

Коледна промоция

ЗАСТРАХОВАЙТЕ СВОЯ ДОМ НА ПРОМОЦИОНАЛНА ПРАЗНИЧНА ЦЕНА!

Погрижете се за спокойствието и сигурността на Вашия дом и имущество със застраховка „Защитена фамилия“!

КАКВИ СА ПРЕДИМСТВАТА, ПРЕДЛАГАНИ ОТ ЗАД „АРМЕЕЦ“:

- 20% отстъпка от застрахователната премия;
- Възможност за защита на дома срещу минимална премия от 10 лв.;
- Застрахователно покритие, изцяло съобразено с Вашето жилище и имуществото Ви;
- Бърза процедура и експертна консултация при сключване на застраховката;
- Възможност за избор на застрахованите рискове;
- Покритие срещу кражба чрез взлом и кражба с техническо средство до 14 000 лева без опис на имуществото;
- Навременно изплащане на щетите в случай на застрахователно събитие;
- Осигурен денонощен Асистанс център с телефони: 0 700 1 3939 и 0887 922 444.

Застраховка „Защитена фамилия“ на промоционална коледна цена може да сключите в офисите на ЗАД „Армеец“ и при застрахователните брокери и агенти – партньори на компанията. За допълнителна информация посетете www.armeec.bg;

ПРОМОЦИЯТА Е ВАЛИДНА ДО 28.02.2018 г.

ИЗПРАВЕТЕ СЕ СРЕЩУ КИБЕР ЗАПЛАХИТЕ

CONFRONT YOUR CYBER THREATS

Днес всички организации са дигитални. Не всяка доставя продуктите и услугите си чрез дигитални канали, но всички оперират с културата, технологиите и процесите от епохата на свързаността и Интернет на нещата.

Световният икономически форум оценява масивните проби в киберсигурността като една от петте най-сериозни заплахи пред съвременния свят. Мащабът на тази заплаха расте драматично: до 2021 г. глобалната цена на подобни проби ще достигне 6 трилиона долара, двойно над показателя за 2015.

Никога не е било по-сложно за организациите да очертаят дигиталната среда, в която оперират или с която взаимодействат. Технологичната инфраструктура на всяка компания е едновременно сложна и уникална. Свързаните устройства увеличават сложността.

Нарастващите нива на заплаха изискват по-сериозен отпор и тазгодишното Глобално проучване на информационната сигурност, проведено от EY, разкрива, че много организации продължават да увеличават разходите си за киберсигурност. 70% казват, че се нуждаят от 25% повече финансиране в тази област.

Повечето компании обаче очакват да се случи най-лошото, за да осигурят това финансиране. 76% от запитаните казват, че разкриването на пробив в сигурността, причинил щети, вероятно ще доведе до отделянето на по-големи ресурси.

Организациите, които не успеят да отделият нужните ресурси за адекватна кибер защита, трудно ще могат да управляват задаващите се рискове. Проучването показва, че компаниите разбират това: 48% от запитаните казват, че или вече са направили промени в стратегията, отчитайки кибер рисковете, или се подготвят да го направят.

87%

се нуждаят от до 50% повече бюджет за киберзащита
say they need up to 50% more cybersecurity budget

12%

смятат, че е вероятно да засекат сложна кибер атаката
say it's very likely they would detect a sophisticated cyber attack

48%

нямат Оперативен център за сигурност
don't have a Security Operation Center

Today, all organizations are digital by default. Not every one delivers its products and services primarily through digital channels, but all operate with the cultures, technology and processes of the connected era of the Internet of Things.

The World Economic Forum now rates a large-scale breach of cybersecurity as one of the five most serious risks facing the world. The scale of the threat is expanding drastically: by 2021, the global cost of cybersecurity breaches will reach US\$6 trillion by some estimates, double the total for 2015.

It has never been more difficult for organizations to map the digital environment in which they operate, or their interactions with it. Every organization's technology infrastructure is both complex and bespoke. Connected devices add to the complexity.

Mounting threat levels require a more robust response and this year's Global Information

Security Survey conducted by EY reveals that many organizations continue to increase their spending on cybersecurity. 70% say they require up to 25% more funding, and the rest require even more than this.

For many organizations, the worst may have to happen for these calls to be met.

Asked what kind of event would result in cybersecurity budgets being increased, 76% of survey respondents said the discovery of a breach that caused damage would be likely to see greater resources allocated.

Ultimately, organizations that fail to devote the resources necessary for adequate cybersecurity will find it very difficult to manage the risks they face. The survey suggests organizations increasingly recognize this: 48% of respondents say either that they have made changes to their strategies and plans to take account of the risks posed by cyber threats, or that they are about to review strategy in this context.

**25 years
building a better
working world
in Bulgaria**

EY
Building a better
working world

БЪЛГАРИЯ И ТОЧНИЯТ МОМЕНТ

BULGARIA AND THE RIGHT TIME

Още веднъж европейските политически звезди са благоприятни за страната

Гаф в точния момент е за предпочитане пред умен ход в погрешния, казваше една позабравена вече американска писателка.

България очевидно отново е на път да уцели точния момент в европейската политика: така, както яхна последната мощна вълна на разширяването на ЕС, днес е на път да се възползва и от възраждането на ентузиазма около еврото и еврозоната. Въпросът е само кое в тази ситуация би било гаф и кое - умен ход?

ЕДВА ЛИ ЩЕ ИМА ПО-УДОБЕН момент за влизане в еврозоната от сегашния. След голямото разтърсване през 2008 темата дълго беше табу. После дойдоха годините на стагнация, на няколко вълни от паника около предполагаемия Grexit и около затрудненията на т. нар. PIGS страни. Сега те изглеждат само спомен. Европа си върна икономическия растеж и увереността в общата валута, и все по отчетливо иска да разпростре влиянието ѝ към други страни. Швеция и Дания, най-очевидните кандидати като икономическо развитие, обаче не искат еврото. Немалко други страни, които го искат, не покриват прословутите критерии от Маастрихт за влизане в еврозоната. И тогава на дневен ред изведнъж идва България.

"БЪЛГАРИЯ Е ГОТОВА, трябва да го кажа категорично", заяви председателят на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер след последната си среща с българския премиер Бойко Борисов. "България е главният кандидат да превърне клуба "евро-19" в "евро-20", писа и The Financial Times в анализ по темата. Поне на хартия страната има достатъчно козове, отбелязва авторитетното издание. Валутата ѝ е обвързана чрез борд към еврото още от 1999, съотношението на дълга ѝ към БВП е едва 29%, наполовина под изискуемото от критериите, а бюджетът ѝ тази година има "германски" излишък от 1.6%.

НЕМАЛКО АНАЛИЗАТОРИ обаче настояват, че самите критерии от Маастрихт са вече отживелица и се нуждаят от преосмисляне. Те ползват чисто икономически индикатори, без да отчитат фактори като устойчивост и подготвеност на институциите. FT напомня, че основната задача на българските власти е в борбата с корупцията и организираната престъпност. Експерти изразяват и тревога от ниското ниво на българския БВП, което с влизането в еврозоната би изисквало изпреварващо развитие и би могло да задейства инфлационни процеси, засягащи целия паричен съюз. В България немалко специалисти се тревожат от нарастване на цените, ако се приеме еврото, и от евентуални сътресения преди това, в промеждутъка между валутния борд и еврозоната. Други изтъкват незабавните ползи - по-атрактивни условия за инвеститорите, по-ниска цена на финансирането за банките и така нататък.

СЛУЧАЯТ НЕ Е ЗА ИЗПУСКАНЕ, това е ясно. Затова декларираното намерение на правителството официално да кандидатства за членство в механизма ERM II е правилна стъпка. Въпросът е какво ще последва отпук нататък. Звездите може и да са разположени благоприятно за България - но от гребните детайли зависи дали от това ще произлезе гаф, или умен ход. ■

Once again the European political stars are positioned in favour of the country

A blunder at the right moment is better than cleverness at the wrong time, an American writer used to say.

Once again Bulgaria seems to be going to hit the right moment in European politics: first it rode the last powerful wave of EU enlargement and now it is about to profit by the reviving enthusiasm about the euro and the euro zone. The only question is what would be a blunder in this situation and what would be a clever move?

THERE WILL HARDLY BE a more convenient moment to join the euro zone than today. After the great shock in 2008 the topic remained a taboo for a long time. Then came the years of stagnation and several waves of panic because of the hypothetical Grexit and the difficulties that the so called PIGS countries suffered. All of them seem just a memory today. Europe regained its economic growth and its faith in the joint currency, and is increasingly willing to spread its influence towards other countries. However, Sweden and Denmark, the most evident applicants in terms of economic growth, do not want the euro. A number of other countries that want it fail to meet the famous Maastricht criteria for joining the euro zone. And all of a sudden Bulgaria comes out on stage.

"BULGARIA IS READY, I have to say bluntly", Jean-Claude Juncker, Chairman of the European Commission said after his latest meeting with Bulgaria's Prime Minister, Boyko Borisov. "Bulgaria is the chief candidate to make the euro-19 turn 20", The Financial Times wrote in an analysis on the issue, too. At least on paper the country has enough trumps, the authoritative paper noted. Its currency has been pegged to the euro since 1999, its debt-to-GDP ratio is just 29%, a half below what is required by the criteria, and its 2017 budget is in surplus by a "Germanic" 1.6%.

THERE ARE MANY ANALYSTS, however, who insist that the Maastricht criteria themselves have become outdated and need to be reconsidered. They use merely economic indicators without taking into account factors such as sustainability and preparedness of the institutions. The FT reminded that the main task Bulgaria's authorities have to fulfil is to fight corruption and organized crime. Experts also express concern about the low level of Bulgaria's GDP which would require anticipating growth when the country joins the euro zone and might trigger inflation processes that would affect the entire monetary union. In Bulgaria there are many experts who are worrying about an upward trend of prices if the country accepts the euro, as well as about potential convulsions before that, in the gap between the currency board and the euro zone. Others outline the immediate benefits: more attractive conditions for the investors, lower prices of financing for the banks, and so on.

THE CHANCE SHOULD NOT BE MISSED, that's for certain. That is why the government's declared intention to officially apply for membership in the ERM II mechanism is a right step. The question is what will come from now on. Stars alignment may be favourable for Bulgaria - but it is the small details that will determine whether a blunder or a clever move will follow. ■

ПРИГОТВИ СЕ ЗА ПРАЗНИКА

The background of the entire page is a photograph showing the silhouettes of several oil pumpjacks (jackalopes) against a sky transitioning from a deep blue at the top to a bright orange and red at the bottom, suggesting a sunset or sunrise. The pumpjacks are dark, industrial structures with long horizontal arms and vertical supports.

ХРОНИКА НА ЕДНА ПРЕДИЗВЕСТЕНА СМЪРТ

Текст РАДИНА КОЛЕВА / Фотография SHUTTERSTOCK

От половин век петролът невъзмутимо надживява Всички мрачни прогнози за бъдещето му. Но сега настъпва време на промени

Американският геолог Мериън Кинг Хъбърт пръв заговори за "пика на петрола" - онази повратна точка, когато добивът и потреблението ще достигнат върха, за да навлязат след това в необратим упадък. Това бе през 50-те години; самият Хъбърт очакваше пикът да настъпи през 70-те. Днес, в ерата на възобновяемите източници и електрическите автомобили, слуховете за смъртта на петрола все още изглеждат силно преувеличени. През миналата година глобалното потребление бе малко под 97 милиона барела дневно. През 2040 ще е вече 105 милиона барела, поне според прогнозите на Международната агенция по енергетика.

НО ВЪПРЕКИ ТОВА ПРОМЯНАТА витае във въздуха. МАЕ посочва, че няколко фактора ще променят облика на глобалните енергийни системи: ръстът на добива на нефт и газ в САЩ, резкият спад на разходите при възобновяемите енергийни източници, нарастващата електрификация и все по-чистият и разнообразен енергиен микс в Китай.

„През следващите 25 години на растящите енергийни нужди на планетата ще отговорят на първо място ВЕИ и природният газ, тъй като по-ниските разходи ще превърнат слънчевата енергия в най-евтиния източник на електричество“, прогнозира докладът на агенцията.

ИЗГЛЕЖДА, И ПЕТРОЛНИТЕ ГИГАНТИ вече се готвят за бъдеще с по-чиста енергия. Те са удвоили броя на придобиванията, инвестициите в проекти или дялове в рисков капитал през 2016 (до 44,

при 21 през 2015). Данните са от проучване на Bloomberg New Energy Finance от края на октомври. През последните 15 години тези корпорации похарчиха 6.2 млрд. долара за дялове в компании за чиста енергия. Секторът на чистата енергия е привлякъл близо 290 млрд. долара през 2016 - внушителна сума, но все още нищожна на фона на инвестициите в петрол.

Какво е бъдещето на петролния пазар? Залез ли виждаме на хоризонта или временно заоблачаване? Трудно е да се отговори при толкова неизвестни: усилията на ОПЕК и Русия да балансират пазара, развитието на електромобилите, както и непредвидимата политика на Доналд Тръмп най-вече към климата.

КРАЯТ НА ГОСПОДСТВОТО НА ОПЕК. „Времето, когато ОПЕК можеше да диктува пазара, окончателно е приключило“, казва Юлиан Попов, бивш министър на околната среда и водите. През есента на миналата година ОПЕК и редица други водещи производители, включително Русия, постигнаха историческо споразумение да свият предлагането си с 1.8 млн. барела дневно.

„Договорката на ОПЕК с Русия може да има ограничен временен ефект, но тя би могла да има някакъв смисъл при цени на петрола значително под 60 долара. Сега цената се движи около 60 долара и това е нивото, при което много американски производители се активизират“, допълва Попов.

В усилията си да подкрепи цените картелът на практика помага на основния си конкурент – шистовите производители в САЩ. Технологиите им позволяват да са по-рентабилни при по-ниски цени и да завоюват все по-голям пазарен дял.

“ОПЕК ВЕЧЕ НЕ Е ТОЛКОВА СЕРИОЗЕН

фактор - добивите на членуващите в него страни в момента са едва една трета от цялото предлагане”, обяснява Георги Георгиев, портфолио мениджър в Karolli. “Все пак с присъединяването на Русия, която заедно със САЩ в момента са най-големите производители, една такава договорка оказва подкрепа на цената”, допълва той.

Според финансовия анализатор Преслав Райков споразумението е фундамент за цени на нива над 50 долара, и е помогнало за покачването им до близо 65 долара през последния месец. „От друга страна, възможността за нова експанзия на шистовите производители в САЩ поставя лимит на ръста в цената“, отбелязва Райков.

СКОРОСТТА ИМА ЗНАЧЕНИЕ. Транспортът и до днес е главен потребител на петрол, но в светлината на прожекторите попадат електромобилите, а прогнозите за тяхното развитие са разнопосочни. МАЕ очаква броят на автомобилите към 2040 да се удвои, но те ще бъдат енергийно по-ефективни. По това време по пътищата ще има около 280 млн. електромобила, което ще бъде около 15% от световния автопарк.

В редица държави се наблюдават целенасочени политики за насърчаване използването на електромобили: Китай въвежда задължителни минимални квоти, Европейският съюз готви тежки регулации за използването на двигатели с вътрешно горене, страни като Великобритания и Франция говорят за пълната им забрана. „Противно на очакванията, автомобилният пазар и масовото навлизане на електромобили нямат необходимия обем, за да окажат ключов натиск върху петролната индустрия“, твърди Райков. „Дори правителствата да забранят изцяло използването на двигатели с вътрешно горене, основното потребление на петрол идва от индустриалния транспорт - корабоплаване и въздухоплаване, а не от персоналия“.

ТРАНСПОРТНИЯТ СЕКТОР консумира около 40-45% от петрола в развитите икономики, напомня Георги Георгиев. Но е сигурно, че този дял ще продължи да пада с напредването на технологиите и все по-сериозното навлизане на електромобилите. „Това ще оказва естествен натиск върху цената, но вероятно този процес ще протече плавно“, прогнозира портфолио мениджърът.

Според Юлиан Попов обаче електрификацията на автомобилите се подценява. „Твърде вероятно е до 5-10 години да видим рязко преминаване към електромоби и plug-in хибриди. От този момент нататък единствено старите коли, кои-

то имат живот около 15 години, ще се движат с бензин или дизел. Градският транспорт също ще се електрифицира и газифицира заради растящата чувствителност към замърсяването на въздуха. Това може да стане с темпове, подобни или дори по-бързи от тези на автомобилния транспорт. Голяма част от товарния транспорт ще се газифицира, а част ще се електрифицира. Всичко това ще доведе до сериозен спад в консумацията на петролни продукти за пътният транспорт“, очаква бившият екологичен министър. Изваждането на петрола от авиацията и корабоплаването ще е много по-труден процес, признава Попов, но за сметка на това в следващите едно-две десетилетия той ще престане да се използва за генерация на електричество и за отопление. „С други думи, през следващите 2-3 десетилетия търсенето на петрол сериозно ще намалее. Въпросът обаче е колко ще се свие добивът. Твърде вероятно е петролните компании да не успеят да предвидят резките промени, да свият или да увеличат инвестициите си и това да доведе до резки качвания на цените или рязък спад“, допълва още Попов.

ЕКСПЕРТИТЕ СА ЕДИНОДУШНИ САМО за едно: бъдещето на петрола е несигурно.

„Прогнозирането с по-дългосрочен хоризонт е доста несигурно и чувствителна тема, институции като Международния валутен фонд и Световната банка избират да се придържат към статуквото“, казва Георги Георгиев.

Всъщност несигурността властва на петролния пазар още от срива в цените. Всяка седмица се публикуват различни данни – петролни резерви, нефтени платформи в САЩ, търсене от Китай и т.н. - които са способни да обърнат нагласите за бъдещето на пазара. Все по-често банки и институции ревизират прогнозите си за цените, търсенето и предлагането, и все по-често това изненадва пазарите и връща оптимизма или песимизма сред инвеститорите.

БЕЗ СЪМНЕНИЕ ОБАЧЕ петролният срив

подчерта болезнената необходимост от диверсификация на икономиките, тежко зависими от петрола. Тя се проявява засега с различна сила: Саудитска Арабия например отчете бюджетен дефицит от кошмарните 20% от БВП и рязко сви редица субсидии, а Венецуела е на ръба на гражданска война. Именно това трябва да е сигнал за останалите, че трябва да предприемат стъпки да защитят икономиките си и да не разчитат на покачваща се цена на петрола, смята Георги Георгиев. „Най-големият суверенен фонд в света – този на Норвегия, с активи над 1 трлн. долара - възнамерява да намали експозицията си към нефтени и газови компании“, припомня той.

Преслав Райков обръща внимание, че цените на петролните фючърс в 5-годишен план намаляват - тоест цените в бъдеще са по-ниски от тези в момента. Това обезсмисля съхранението на петрол за бъдеща продажба – нещо, което до скоро беше основен фактор за трупането на колосални резерви. „Интересна е ситуацията и на финансовите пазари, като виждаме огромен брой на хеджиращи сделки на много от шистовите производители, на нива от около 58-60 долара за барел, като това осигурява стабилни ценови нива за шистовия сектор през следващата година“, пояснява Райков.

ЗА ДА ИЛЮСТРИРА НЕСИГУРНОТО БЪДЕЩЕ пред петролната индустрия, в края на миналата година The Economist припомни за първата в историята конференция за градско планиране. Проведена в Ню Йорк в самия край на XIX век, тя била свикана заради наболял проблем - какво да се прави с най-опасния отпаден продукт на транспортния сектор. Тоест с купищата конски фекалии. След няколко дни пререкания експертите така и не намерили решение, и се разотиили. По-малко от десетилетие по-късно проблемът бил напълно заличен от възхода на автомобила - и на петролната индустрия. Днес, когато плахо прогнозираме нейното бъдеще, можем само да спекулираме какви ще са основните грижи на енергийните експерти след 100 години. ■

Discover a True *Green* Living in Sofia!

Sofia Land Residence

Golf

20 Min. - Golf Complex "Ravno Pole"
40 Min. - Golf Complex "Pravets"
80 Min. - Pirin Golf

Horse Riding

5 Min. - Park "Borisova Gradina"
25 Min. - "Slavia" Stadion
40 Min. - Bankia

Swimming

5 Min. - Paradise Center
10 Min. - Orange Fitness
10 Min. - "Diana" Swimming Complex

Tennis & Squash

1 Min - Tennis Club "Maleevi"

School

3 Min.

Subway & Bus

5 Min. - "Vitosha" subway station
1 Min. - Bus Lines № 88, № 120

Shopping Malls

5 Min. - Paradise Center
10 Min. - The Mall
10 Min. - Serdika

Airport

10 Min - "Sofia" Airport

Lozenetz Area, Sofia / Gated Community / Good Neighbors / Attractive Suites / Quality Construction / Competitive Prices
Ready for living June 2018

WWW.SLRE.BG

Call Us: +359 888 099 099

Chronicle of a Death Foretold

For half a century, oil has imperturbably survived all gloomy forecasts about its future. But now the time of change has come

By RADINA KOLEVA / Photography SHUTTERSTOCK

The American geologist Marion King Hubbert was the first to speak of “peak oil” – the point when production and consumption will reach its peak, after which it will enter terminal decline. This was during the 1950s; Hubbert himself expected the peak to be reached in the 1970s. Today, in the era of renewables and electric cars, the rumours of the death of oil still seem greatly exaggerated. Last year, global consumption was just under 97 million barrels per day. In 2040 it will have reached 105 million barrels, at least according to forecasts of the International Energy Agency (IEA).

NEVERTHELESS, CHANGE is in the air. The IEA points out that a number of factors will change the appearance of global energy systems: increased oil and gas production in the United States, the sharp decline in the cost of renewables, growing electrification, and the cleaner and more diversified energy mix in China.

“Over the next 25 years, the world’s growing energy needs are met first by renewables and natural gas, as fast-declining costs turn solar power into the cheapest source of new electricity generation,” the IEA report predicts.

IT LOOKS AS IF OIL GIANTS, too, are getting ready for a cleaner ener-

gy future. They doubled the number of acquisitions, project investments and venture capital stakes in 2016 (to 44, from 21 in 2015), according to research published by Bloomberg New Energy Finance at the end of October. In the last 15 years, these corporations have spent \$6.2 billion for stakes in clean energy companies. The clean energy industry attracted almost \$290 billion in 2016 – an impressive sum, though still negligible compared to oil investments.

What is the future of the oil market? Is decline looming on the horizon or just temporary clouds? This is difficult to answer with so many unknowns: the efforts of OPEC and Russia to balance the market, the development of electric vehicles (EVs), as well as Donald Trump’s unpredictable policy, mainly towards climate.

THE END OF OPEC’S DOMINATION. “The time when OPEC was able to dictate the market has gone for good,” says Julian Popov, former Minister of Environment and Water. In the autumn of 2016, OPEC and a number of other leading producers, including Russia, reached a historic agreement to cut crude output by 1.8 million bpd.

“OPEC’s agreement with Russia may have a limited temporary effect, but it could make sense if oil prices drop well below \$60. The current price is around \$60 and this is the level at which many American producers are

spurred to action," Popov adds.

In its efforts to support prices, the cartel is actually helping its main competitor - shale producers in the United States. Technology allows them to be more cost-effective at lower prices and to gain a growing market share.

"OPEC IS NO LONGER SUCH A SERIOUS factor – the production of its member states is currently merely one third of total supply," explains Georgi Georgiev, portfolio manager at Karoll. "Still, with the accession of Russia, which together with the US are currently the largest producers, such an agreement supported the price," he adds.

According to financial analyst Preslav Raykov, the agreement is a foundation for prices above \$50, and has helped to hike them to almost \$65 in the past month. "On the other hand, the possibility of a new expansion of shale producers in the US limits price growth," Raykov says.

SPEED MATTERS. Transport is still the main oil consumer, but the spotlight is on electric vehicles and the forecasts for their development are mixed. The IEA expects the number of cars to double by 2040, but they will be more energy-efficient. There will be about 280 million EVs on the road by then, comprising about 15% of the global car fleet.

A number of countries employ targeted policies to promote the use of EVs: China is introducing compulsory minimum quotas, the European Union is drafting heavy regulations for the use of internal combustion engines, countries like Britain and France are talking about a complete ban. "Contrary to expectations, the car market and the mass entry of electric vehicles lack the necessary volume to put key pressure on the oil industry," Raykov says. "Even if governments completely ban the use of internal combustion engines, oil consumption is mainly due to industrial transport – shipping and aviation rather than personal transport."

THE TRANSPORT SECTOR consumes about 40-45% of oil in the developed economies, Georgi Georgiev reminds. But it is certain that this share will continue to decline with advancing technology and the increased entry of EVs. "Naturally, this will pressure the price, but it is likely to happen smoothly," the portfolio manager predicts.

According to Julian Popov, however, the electrification of cars is underestimated. "It is very likely that in 5-10 years' time we will see a sharp shift to EVs and plug-in hybrids. From then on, only old cars with a lifetime of about 15 years will run on petrol or diesel. Urban transport, too, will be electrified or gasified due to the growing sensitivity to air pollution. This can happen at rates similar to or even faster than those of automobile transport. A large part of freight transport will be gasified, and a part will be electrified. All this will cause a serious drop in the consumption of petroleum products for road transport," the former environment minister says. Taking oil out of aviation and shipping will be a very difficult process, Popov admits, but to make up for this, within the next couple of decades it will no longer be used for generating electricity and heating. "In other words, during the next two-three decades, oil demand will fall sharply. The question, however, is how much production will shrink. Very likely, oil companies will fail to anticipate sharp changes, decrease or increase their investments, leading to sharp price rises or sharp downturns," Popov adds.

EXPERTS AGREE ONLY on one thing: the future of oil is uncertain.

"Longer horizon forecasts are a rather uncertain and sensitive issue, institutions such as the International Monetary Fund and the World Bank choose to stick to the status quo," Georgi Georgiev says.

In fact, uncertainty has ruled the oil market ever since the oil price crash. Every week different data are published: oil reserves, US oil platforms, demand from China, etc. – which could reverse attitudes about the market's future. Banks and institutions are increasingly revising their forecasts for prices, supply and demand, and increasingly catching markets unawares and returning optimism or pessimism to investors.

UNDOUBTEDLY, HOWEVER, the oil crash showed a sore need for the diversification of economies that are heavily dependent on oil. For the time being, it manifests itself differently: Saudi Arabia, for example, reported a budget deficit of a nightmarish 20% of GDP and sharply cut a number of subsidies, and Venezuela is on the verge of civil war. This should signal to the others that they need to take steps to protect their economies rather than rely on rising oil prices, Georgi Georgiev believes. "The largest sovereign wealth fund in the world – that of Norway, with over \$1 trillion assets - intends to reduce its exposure to oil and gas companies," he reminds.

Preslav Raykov notes that oil futures prices are decreasing in the 5-year term – i.e. future prices will be lower than they are now. This makes it pointless to keep oil futures to sell at a later date – something that until recently was a major factor for amassing colossal reserves. "The situation in the financial markets is also interesting, we are seeing a huge number of hedging deals struck by many shale producers at levels of about \$58-60 per barrel, which ensures stable price levels for the shale sector next year," Raykov explains.

TO ILLUSTRATE THE UNCERTAIN FUTURE of the oil industry, at the end of last year The Economist recalled the first ever urban planning conference. Held in New York at the very end of the 19th century, it was called due to a pressing problem – what to do with the most dangerous waste product in the transport sector, i.e. horse dung. After arguing for several days, the experts failed to find a solution and went home. Less than a decade later the problem was solved by the rise of cars – and of the oil industry. Now that we are timidly predicting its future, we can only speculate what the prime concern of energy experts will be in a hundred years' time. ■

Since 1979

Since 2016

Beratungs- & Orga-Control AG

Nordstrasse 1
CH-6302 Zug
boc@boczug.com

Bldv. Totleben, 53-55
BG-1606 Sofia
www.boczug.com

Our Services

- Setting up companies and fiduciary services
- Private Banking and exchange transactions network
- Moving to Switzerland
- Gold transactions
- Tax and auditing
- Representation / assignments abroad
- International Trade Platform

Диньо Добрев

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

Притежава редица международни сертификати за бизнес мениджмънт, създаване на екип, разработване и управление на проекти. Добрев членува в редица български и световни организации. Познава добре водещите наши и чуждестранни методи и тенденции в областта на недвижимите имоти.

Dinyo Dobrev has a number of international certifications for business management, team building, project development and project management. Dobrev is a member of a number of Bulgarian and international organizations. He knows the leading methods and trends in the area of real estate. Executive Director of SND Capital JSC.

PROPERTY

Пропърти мениджмънт е цялостна концепция, която включва административно и правно управление на недвижимата собственост. Ние поемаме изпълнението на всички договорни отношения с наематели, събиране на плащания, решаване на застрахователни задачи, счетоводни услуги, правни консултации, прехвърляне на средства по сметка на собственика.

Property management typically involves the managing of all contractual relationships with tenants, collecting payments, solving insurance tasks, accounting services, legal advice, transfer of funds to the account of the owner.

“СНД Кепитъл” е акционерно дружество, което предлага в портфолиото си пълна гама от услуги в сферата на недвижимото имущество. Зад компанията “СНД Кепитъл” стои експертен екип с богат опит в продажбите на жилищни и офис проекти, управление на строителния процес и маркетинг, който през 2017 г. спечели първо място в категория „Малък и среден бизнес“ на годишните награди на Imoti.net

“SND Capital” JSC is a company that offers a full range of real estate services in its portfolio. The expert team of “SND Capital” won first place in the category “Small and medium business” at the annual awards of imoti.net in 2017.

FACILITY

Фасилити Менеджмънта в България дава нова посока в управлението на търговски и жилищни площи, като позволява да се увеличи рентабилността на бизнеса на клиента при значително намаляване на вътрешните разходи за поддръжка и експлоатация на сградните системи и осигуряване на високо качество на услугите.

The Facility Management allows to increase the profitability of the client's business by significantly reducing the internal costs of maintaining, operating the building systems and ensuring high quality of services.

PROJECT

Проджект мениджмънт е процес на планиране, организиране и контрол. За да е успешен един проект и неговата реализация, е необходимо да не се изпускат важни моменти от организацията. Ние поемаме всяка стъпка от този процес.

Project management is the process of planning, organizing and controlling in order for a project to be successful and realized. We take care of every step of the organization of the process.

„Имотикон” е иновативна компания със средоточена в продажбите на ново строителство и на големи жилищни проекти. „Имотикон” е нов бранд, който отговаря на изискванията на модерния човек. Нашите клиенти са хора с желание да живеят в качествена среда – предлагаме им не просто жилище, а среда за живот. Най-добър пример за това са нашите проекти: „Arcadia” в Манастирски ливади -изток, „Jasmin” в Надежда и „Residential Mladost” в Младост 3.

ИМОТИКОН

“Imotikon” is an innovative company focused on sales of large residential projects. It is a new brand that meets the requirements of the modern person. Our clients are people who want to live a quality life - we offer them not only a place to live but a home in the best living environment for them. The perfect example for this are our projects: “Arcadia” in Manastirski Livadi-Iztok, “Jasmin” in Nadejda and “Residential Mladost” in Mladost 3.

Орлин Николов

ТЪРГОВСКИ ДИРЕКТОР

Магистър по Мениджмънт на недвижимата собственост. Благодарение на 7-годишния си опит, в сферата на недвижими имоти, познава отлично пазара. Специализирал се е в сектора с луксозни имоти, разполага с високи технически познания.

+ 359 884 58 05 40 ✉ nikolov@imotikon.bg

Orlin Nikolov has a master's degree in property management. Thanks to his 7-year experience in real estate, he knows the market very well. He is specialized in the luxury property sector and has high technical knowledge.

Инж. Виолета Йорданова

ПРОЕКТИ МЕНИДЖЪР

Eng. Violeta Yordanova is a graduate engineer and a PhD student at UACEG. She manages teams that provide a professional level of services for land transactions and commercial properties. Defends the interests of all clients, ensuring optimal financial results and communication.

Дипломиран инженер геодезист и докторант към УАСГ. Ръководи екипи, които предоставят професионално ниво на услугите при сделки с парцели и в сферата на офис площите.

+ 359 899 17 17 02 ✉ yordanova@snd.bg

Виктория Цолова

ЕКСПЕРТ ПРОДАЖБИ

Завършила специалност "Недвижими имоти и инвестиции". Мисли креативно, анализира и прилага добри бизнес практики в областта на недвижимите имоти. Намира ефективни решения за жилищни и офис проекти.

+ 359 899 17 17 46 ✉ tsolova@snd.bg

Viktoria Tsolova has graduated Property and Investment. Creative thinker and analyzer. Applies good business practices in the field of real estate. Always capable of finding efficient solutions for residential and office projects.

Даниел Гюров

ФАКТИТИ МЕНИДЖЪР

Daniel Gyurov has participated in the management of many regional projects. His rich practical experience allows him to have professional view on problems, solutions, maintenance and management of buildings.

Участвал в управлението на множество регионални проекти. Богатият му практически опит позволява да има професионален поглед върху проблемите, решенията, поддръжката и управлението на сградите.

+ 359 878 71 20 10 ✉ danielgyurov@snd.bg

Атанас Господарски

БРАНД ДИЗАЙНЕР

Натрупал опит в изработката на интериорни и екстериорни 3D анимации и визуализации на сгради, с различно предназначение и функционалност. С усет към детайла, успешно прилага и реализира иновативните идеи.

+ 359 888 17 17 46 ✉ gospodarski@snd.bg

Atanas Gospodarski has gained experience in the development of interior and exterior 3D animations and building visualizations, with different redevelopment and functionality. He has a sense of detail. Successfully applies and implements innovative ideas.

Мирослава Беремска

ОФИС МЕНИДЖЪР

Miroslava Beremska has master degree of International Business Administration. She has extensive experience in the field of administration. Her goals are always high with innovative methods applied at the company to synchronize the work of all sectors.

Завършила Магистратура по Международна бизнес администрация. Цели се винаги нагоре с иновативни методи, които прилага във фирмата, за да се синхронизира работата на всички сектори.

+ 359 888 17 17 46 ✉ office@snd.bg

Вера Николова

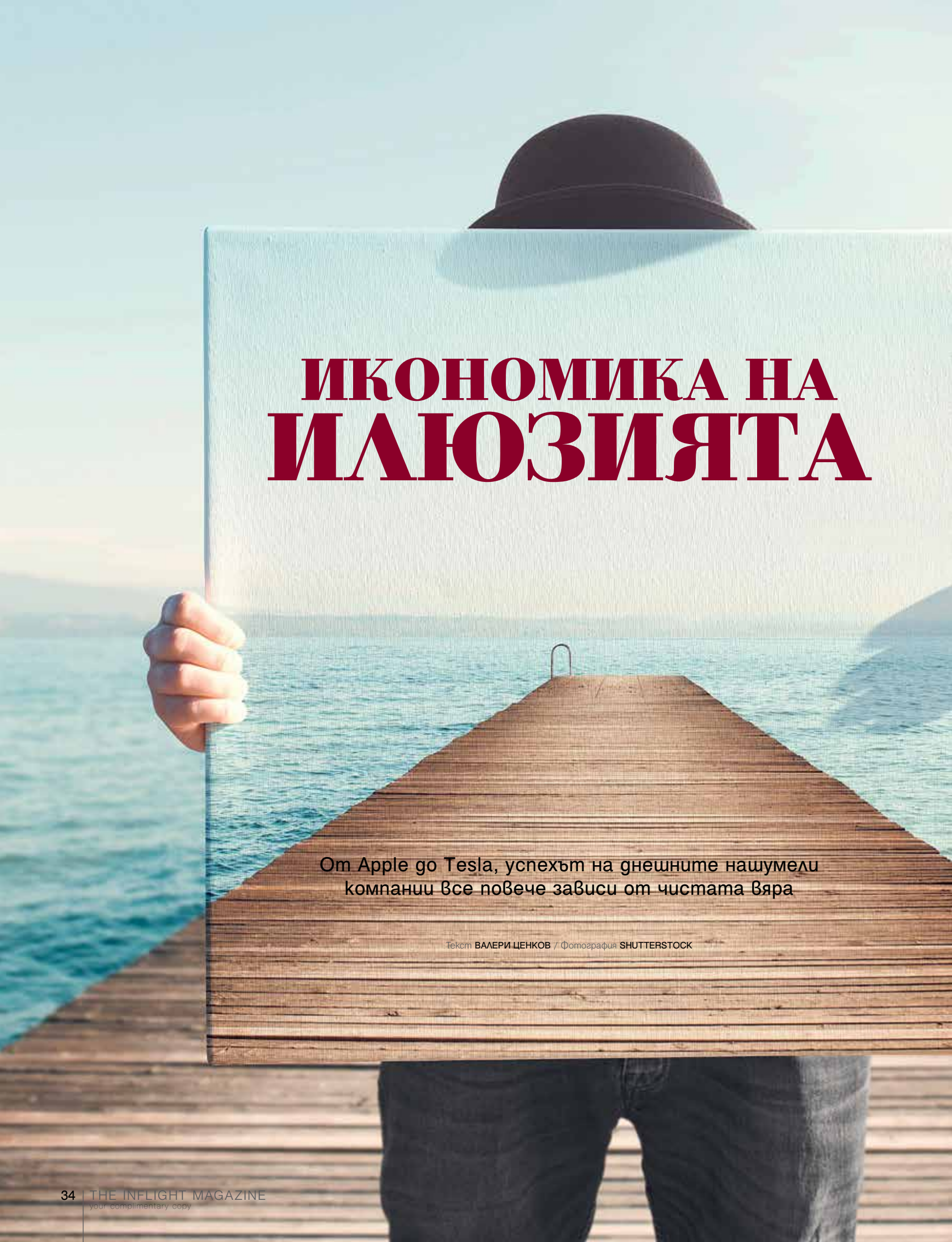
ПРОДЖЕКТ МЕНИДЖЪР

Преди 10 години започва работа в сферата на недвижими имоти. Завършва "Психология" в гр. Москва. През последната година работи по рекламата на множество проекти в имотния сектор. Въвежда иновации в начините на интеракция с крайния потребител.

+ 359 894 59 16 66 ✉ nikolova@snd.bg

Vera Nikolova started working in the real estate business 10 years ago. Graduated from Moscow State University in Psychology. In the past year, she has been working on the advertisement of many property projects. Introduced innovations in the process of end-user interaction.

A person is holding a large, light blue rectangular board in front of a wooden pier that extends into a blue body of water under a clear sky. The person is wearing a dark bowler hat and dark trousers. The board is held up by a hand on the left side. The board has the title 'ИКОНОМИКА НА ИЛЮЗИЯТА' in large, bold, red serif font. Below the title, there is a paragraph of text in black, and further down, a line of text in a smaller font. The background shows the wooden planks of the pier leading towards the horizon over the water.

ИКОНОМИКА НА ИЛЮЗИЯТА

От Apple до Tesla, успехът на днешните нашумели компании Все повече зависи от чистата Вярa

Текст **ВАЛЕРИ ЦЕНКОВ** / Фотография **SHUTTERSTOCK**

Последните продукти на Apple предизвикаха добре позната сума. Във Великобритания първите налични количества iPhone X бяха разпродадени за 6 минути, в САЩ – за 10 минути, в Русия – за 3 минути. Само за две седмици бяха продадени 6 млн. бройки - независимо, че цената на най-новия смартфон надхвърля психологическата граница от 1000 долара. Акциите на компанията продължават да поскъпват и пазарната ѝ капитализация гони 1 трилион долара. И това е благодарение почти изцяло на iPhone, който носи 70% от приходите ѝ.

ГОЛЕМИЯТ ВЪПРОС Е "ЗАЩО"? Някога първият iPhone бе революция, продукт без аналог. Новият iPhone X предлага неща, които и всички останали по-скъпи смартфони могат - ако не броим някои безсмислени или спорни грехолинии като лицевото разпознаване. Защо някой би си го купил на далеч по-висока цена?

Отговорът е във въпроса. Днес Apple продава не технологични продукти, а търговска марка, символ на социален статус. Философията, родена в главата на Стив Джобс, остава непроменена и сега. Вицепрезидентът на компанията Анджела Арендс на последната премиера я формулира така: "iPhone за всеки, макар не всеки да може да си го позволи". Стига само да поискате, Apple ще ви предложи изгодни схеми, за да го придобите на изплащане.

АМЕРИКАНСКИЯТ АВТОР Нир Ейал в книгата си "Пристрастен: как се създават продукти, формиращи навици" (Hooked: How to Build Habit-Forming Product, Nir Eyal) обяснява как фирмите ни принуждават да търсим и да купуваме точно техните продукти - дори да не са най-добрите.

На първо място Ейал поставя "силата на навика", който ни примамва да купуваме скъпи луксозни неща. А тази слабост се подклажда винаги от очакването ни за радост, от усещането за удоволствие - не от самото удоволствие. Това е причината компаниите толкова "строго" да пазят тайната на новите продукти, но въпреки това винаги информацията за тях и секретните им снимки винаги да "изтичат" предварително. Това съучастничество в "непозволеното" разкриване на тайната увеличава апетита и предизвиква усещането за радостно очакване.

А КОМПАНИЯТА НА ПОКОЙНИЯ ДЖОБС умее като никой друг да обвива своите про-

дукти в митове. Които си купува iPhone, придобива не просто модерен електронен продукт, а нещо, което много се доближава до финансов инструмент - облигация на пример. Защото iPhone притежава не само уникален дизайн, софтуер и хардуер, но и основните признаци на ценните книжа - вярата в печалбата и успеха. Стойността на всеки iPhone е в специалния статус на притежателя му, поради което придобиването му прилича повече на покупка на облигация - тъкмо заради вярата в печалбата, която крие в себе си.

В миналото, когато си купувахме нов продукт, изборът ни се определяше от вярата, че той е уникален: телевизорът с най-контрастна картина, най-мощната прахосмукачка, колонките с най-кристален звук... Днешните устройства-облигации (device debentures) се придобиват не заради някакви подобни практически преимущества, а заради косвената полза, която ни носи публичното им притежание: обществото определя социалната значимост на хората, които ги имат. Защото никой би си позволил да причисли притежателите на iPhone към пасивните аутсайдери. По същия начин собствениците на автомобил Tesla неизменно са смятани за амбициозни професионалисти, поне в Америка.

С ДРУГИ ДУМИ, КОГАТО ПЛАЩАМЕ \$1000 за един iPhone, ние всъщност си правим застраховка срещу най-болезненото социално изпитание: срещу подценяването на нашето Его.

Иначе реалната стойност на iPhone е смущаващо малка на фона на цената му, поне ако се вярва на проучване на канадската аналитична компания TechInsights. Базовият iPhone X струва \$999 и в зависимост от възрадената памет стига до \$1250. Оказва се, че най-рекламираното гостойнство на новия смартфон - т.н. без рамков дисплей (bezel-less), струва чисто и просто \$65 (дисплеят на iPhone 8 струва \$29). Корпусът на устройството струва е 36 долара, а хардуерът и софтуерът вътре - общо 247 долара. Така се получава крайната цена на едро на производител, която е точно \$357. Разликата между тази сума и цената от 999 долара се запълва от най-ценния актив - доверието.

НА 9 ЯНУАРИ 2007, КОГАТО представи първия iPhone в историята, Стив Джобс започна така: "От време на време се появява революционен продукт, който променя всичко.

The Economy of Illusion

From Apple to Tesla, the success of today's popular companies increasingly depends on pure faith

By VALERI TSENKOV / Photography SHUTTERSTOCK

Apple's latest products have triggered a well-known flurry. In the UK, the first available iPhone X stocks sold out in just 6 minutes, in the US in 10 minutes, in Russia in 3 minutes. In just two weeks, 6 million units were sold, despite the fact that the price of the latest smartphone exceeds the psychological barrier of \$1,000. The company's shares are rising and its market capitalisation is close to \$1 trillion. And that's almost entirely due to the iPhone, which accounts for 70% of its revenue.

THE BIG QUESTION IS "WHY"? Once the first iPhone was a revolution, an unrivalled product. The new iPhone X offers features that all other expensive smartphones have as well – excepting some pointless or controversial things like facial recognition. So why would you buy it at a much higher price?

The answer is contained in the question. Today, Apple does not sell tech products, but a trademark, a social status symbol. Steve Jobs' philosophy remains unchanged. This is how Apple Vice President Angela Ahrendts formulated it at the latest premiere: "iPhone for everyone, though not everyone can afford it". All you have to do is ask, and Apple will offer favourable instalment plans to buy one.

AMERICAN AUTHOR Nir Eyal, in his book "Hooked: How to Build Habit-Forming Products", explains how companies force us to look for and buy exactly their products – even if they are not the best.

In first place, Eyal puts "force of habit", which tempts us to buy expensive luxury items. This weakness is always fuelled by expectations of joy, by the feeling of pleasure – not by pleasure itself. This is why companies so "strictly" keep the secrets of new products, yet despite this, information about them and secret photos are always "leaked" in advance. This complicity in the "unauthorized" disclosure of the secret whets the appetite and gives rise to a feeling of joyful expectation.

THE COMPANY OF THE LATE STEVE JOBS is

able like no other to shroud its products in mystery. Anyone who buys an iPhone acquires not just a modern electronic product, but something very close to a financial instrument, e.g. debentures. Because the iPhone has not only a unique design, software and hardware, but also the main signs of securities – the faith in profit and success. The value of each iPhone is in its owner's special status, so its acquisition is more like buying debentures – just because of the faith in the profit it holds.

In the past, when we bought a new product, our choice was based on the belief that it was unique: a television with the sharpest picture, the most powerful vacuum cleaner, loudspeakers with crystal sound... Today's device debentures are not acquired because of some such practical advantages, but due to the indirect benefit of their ownership: society determines the social importance of the people who have them. For nobody would dare to count iPhone owners among passive outsiders. Similarly, Tesla owners are invariably considered ambitious professionals, at least in America.

IN OTHER WORDS, WHEN PAYING \$1,000 for an iPhone, we are actually insuring against the most painful social test: against the underestimation of our Ego.

Otherwise, the real cost of the iPhone is disturbingly small considering its price, at least if a study of the Canadian analytical company TechInsights is to be believed. The iPhone X's base price is \$999 and, depending on built-in memory, reaches up to \$1,250. It turns out that the new smartphone's most widely advertised feature, the so-called bezel-less display, costs just \$65 (the display of iPhone 8 costs \$29). The chassis costs \$36, and the hardware and software inside – a total \$247. This forms the manufacturer's final wholesale price, which is exactly \$357. The difference between this amount and the price of \$999 is made up by its most valuable asset – trust.

ON 9 JANUARY 2007, when he introduced the first iPhone in history, Steve Jobs started off by saying: "Every once in a while, a revolutionary

product comes along that changes everything. Today, Apple is going to reinvent the phone."

The product really turned out to be a revolution: not only a means of communication, but also a portable computer, music player, GPS and what not. This halo still surrounds all of the company's next smartphones, although they are far from revolutionary. You've probably heard about the notorious "fourth carbon atom" that makes the difference between graphite and diamonds? With electronic devices, the difference is in what we call inventiveness and creativity. And not even that itself, but the public's faith in it.

THE EXAMPLES OF THIS economy of trust are countless. Remember American energy supergiant Enron, which Fortune magazine called "America's most innovative company" for six years running? Until it turned out that everything was an empty shell supported by gigantic accounting frauds. When the company lost customer trust, the logical outcome was the biggest corporate bankruptcy in US history (2 December 2001).

This business model is nothing new. In the 18th century, the Compagnie du Mississippi collapsed after the French lost faith in their thriving overseas colony Louisiana. The company was set up by Scottish economist John Law – a favourite of Louis XV and a brilliant gambler. He was the author of controversial economic doctrines such as "The Scarcity Theory of Value" and the "real bills doctrine", which later formed the basis for the creation of the Federal Reserve in 1913. Law believed that money creation stimulates the economy and that paper money is preferable to metallic money, and that shares are a superior form of money since they pay dividends. Yet despite the solid theoretical foundation, beautiful formulations and the many millionaires created by Law, the whole complex economic scheme collapsed when the French (and King Louis XV) stopped trusting him and he was forced to flee to Venice in order to escape the scaffold.

THE RISK OF LOSS OF TRUST always exists. It suffices to recall some fads of mass social psychosis as the Pokemon-Go in 2016. Or even the

more recent fidget spinners, which became the latest craze at the beginning of the year and were widely bought even if nobody knew exactly what their function was. But it was claimed that the toys helped a child's concentration and people suffering from autism. In no time the spinners made it into the Top 20 of the best-selling toys on Amazon. Smartphone plants in China even changed their profile in order to make them. And then suddenly reports appeared that they contained dangerous levels of lead and mercury. Sales plummeted and the craze was over. "Over and done", as Elon Musk likes to say.

THE VISIONARY WHO CREATED Tesla, today is an embodiment of the innovative spirit, a kind of successor of Steve Jobs. Elon Musk knows better than anyone else how to sell promises for the future: walk on Mars, electrification of all cars, or moving transport to underground tunnels.

The last two aces up his sleeve are the future Tesla Roadster, which will go from 0 to 100 km/h in just 1.9 seconds, and an electric truck capable of unbelievable speeds in the cargo segment. These two bold visions successfully diverted attention from the failure of Tesla Model 3's mass production. At least in the eyes of investors, because the company's securities soared by 70%. So today Musk's company, which in terms of manufactured units is still among the dwarfs in the automotive sector, has a higher market cap than giants like Ford.

Musk himself increasingly resembles a modern counterpart of John Law. Not everybody trusts him by far. In an interview for CNBC, former General Motors Vice Chairman Bob Lutz predicted: "The company, folks, is going out of business. At this rate they'll never get to 2019."

Lutz has his arguments: Tesla has no business model, it has nothing other companies could learn from. "There is no secret sauce in Tesla. They use the same lithium-ion batteries as everybody else," Lutz says and adds that the company has a serious problem with costs, inefficient manufacturing operation and no dealership network.

A GIANT OF THE NEW ECONOMY OF ILLU-

SIONS has, in fact, already collapsed this year - Theranos of the recent wunderkind Elizabeth Holmes. She set up her company in 2003, aged only 19, with the promise to revolutionize laboratory research by developing blood tests to detect hundreds of diseases simply on the basis of a few drops of blood drawn from the finger. The idea was that everyone would be able to have a blood test in his neighbourhood pharmacy for the early diagnosis of anything - from high cholesterol to cancer - at a low price. At the age of 31, Holmes was a multibillionaire, and her board of directors included celebrities such as the former Secretaries of State Henry Kissinger and George Shultz, former Defense Secretary William Perry, and legendary Democratic Party Senator Sam Nunn. The future looked rosy - until suddenly at the end of November 2016 the faith in Theranos disappeared. Tyler Shultz shattered it with an article in the Wall Street Journal, which significantly started with the words: "Fraud is not a trade secret." Basically, Shultz declared that the king was naked and that the spectacular success of the revolutionary blood tests was nothing but an advertising fraud. The audit showed that the company has been in business since 2015, operating 40 laboratories, paying salaries to 1,000 employees, making six million blood tests at \$10 each - yet despite this it has absolutely no revenues! After spending \$700 million in venture capital, Theranos simply died. And Elizabeth Holmes' net worth plummeted from \$9 billion to \$187 million.

THERANOS JOINED Enron, WorldCom and Adelphia. Will Uber and Tesla follow suit? Is the same also in store for the lately so popular cryptocurrencies?

Only time will tell. But one thing is clear: today the real economy is increasingly giving way to finance and intangible assets. And they increasingly need a shiny "packaging" - an almost magic cause, always backed by all sorts of "innovative ideas" and "predictions". The goal is simple: if success is not certain, it is enough to create just an illusion of it. Just as much as to make people believe in it. It does not say anywhere that they have to last long. ■

28 години АПИС
СИЛАТА НА ИНФОРМАЦИЯТА

Правни информационни системи

АПИС Право

Пълната нормативна уредба на България

АПИС Евро Право

Европейското законодателство и връзката му с българското право

АПИС Практика

Съдебна практика и исков процес

АПИС Процедури

Готови решения за извършване на административни услуги и правни действия: готови бланки, формуляри, образци на договори, решения и други

АПИС СОФИТА

Българското законодателство на английски език

АПИС Време

Индикатор за промени в законодателството и известяване с SMS и E-mail; срокове, коментари, експертни анализи

Финансови информационни

АПИС Финанси

Икономическо моделиране, фискален режим, финансов анализ, законна и договорна лихва

АПИС Евро Финанси

Финансови практики в ЕС и приложението им в България

Модел на данъчна спогодба на ОИСР 2010 и Ръководство за трансферно ценообразуване на ОИСР 2010

/съвместни продукти на Апис и Интерлекс консулт/

Спогодби за избягване на двойното данъчно облагане

Информационни системи за лицата и фирмите

АПИС Регистър+

Търговски регистър и регистър Булстат; данъчни и осигурителни регистри; неофициален раздел на ДВ, справки за свързани лица

АПИС Регистър - Фирмен анализ

Финансов и сравнителен анализ /на фирми/ чрез показателите от годишните финансови отчети

Модул "Искови молби"

Информация от окръжните съдилища в страната за заведените искиви молби за откриване на производство по несъстоятелност на фирми и търговски дела по ГПК

АПИС Глобус

Правен режим на чуждестранните инвестиции и на чужденците в България; външнотърговски сделки

Link Detector

Ново софтуерно решение - БЕЗПЛАТНА добавка към интернет браузърите, разработено от АПИС за улеснение на работата на финансиста, мениджъри, юристи и всички, които ползват правна информация в интернет пространството. Приложението разпознава правни цитати от българското и европейското право и наименования на лица и фирми в текста на разглежданите или редактираните от потребителя документи и поставя връзки към съдържанието на съответните правни актове.

Повече информация за продуктите и услугите на АПИС можете да намерите на www.apis.bg

Сертификат по ISO 9001 - 2015

София 1000, ул. "Граф Игнатиев" 7А
тел.: 02/923 98 00, 0700 44 944
факс: 02/923 98 98; office@apis.bg

Днес Apple ще преоткрие телефона”.

Продуктът наистина се оказа революция: не само средство за комуникация, но и преносим компютър, музикален плейър, навигация и какво ли не още. Този ореол все още си стои над всички следващи смартфони на компанията, макар те далеч да не са революционни. Нали сте чували за прословутия "четвърти атом" възлерод, който прави разликата между графита и диаманта? При електронните устройства разликата е в онова, което наричаме изобретателност и креативност. И даже не тя самата, а вярата на публиката в нея.

ПРИМЕРИТЕ ЗА ТАЗИ икономика на доверието са безброй. Спомняте ли си американския енергиен супергигант Enron, който списание Fortune в продължение на 6 последователни години обявяваше за "Най-иновативната компания на Америка"? Докато не се оказа, че всичко е една празна обвивка, поддържана благодарение на гигантски счетоводни измами. Когато компанията изгуби доверието на клиентите, логично се стигна до най-големия корпоративен фалит в американската история (2 декември 2001).

Този бизнес модел не е от вчера. През XVIII век Compagnie du Mississippi рухнала, след като французите изгубили вяра в процъфтяващата си отвъдокеанска колония Луизиана. Компанията била замислена от шотландския икономист Джон Лоу - любимец на Луи XV и блестящ хазартен играч. Той е автор на спорни икономически доктрини като "Теорията за стойността на дефицита" ("The Scarcity Theory of Value") и "Доктрината за реалните сметки" (the "real bills doctrine"), която впоследствие ляга в основата на създаването на Федералния резерв през 1913. Лоу вярвал, че печатането на пари стимулира икономиката и че хартиените пари са за предпочитане пред металните, както и че акциите са по-висша форма на парите, тъй като носят дивиденди. Но въпреки солидната теоретична обвивка, красивите формулировки и създадените от Лоу немало милионери, цялата сложна икономическа схема рухнала, когато французите (и крал Луи XV) свалили доверието си от него и се наложило да бяга във Венеция, за да не свърши на ешафода.

РИСКЪТ ОТ ЗАГУБА НА ДОВЕРИЕТО съществува винаги. Достатъчно е да си припомним някои еднодневки на масовата социална психоза като Рокетон-Go през 2016. Или още по-пресните фиджет-спинъри, които в началото на годината се превърнаха в поредната мания и се купуваха масово, макар че никой не знаеше каква е точно тяхната функция. Но се твърдеше, че играчките били много полезни за детската концентрация и помагат на страдащи от аутизъм.

Илон Мъск / Elon Musk

Спинърите за нула време се наредиха в топ 20 на най-продаваните играчки в Amazon. Стигна се до парадокса заводите за смартфони в Китай да сменят профила си, за да ги произвеждат. И после изведнъж се появиха информации, че в лагерите им се съдържат опасните олово и живак. Продажбите паднаха драстично и манията приключи. "Точка", както обича да казва Илон Мъск.

ВИЗИОНЕРЪТ, КОЙТО СЪЗДАДЕ Tesla, днес е олицетворение на новаторския дух, един вид наследник на Стив Джобс. Мъск по-добре от всеки друг умеет да продава обещания за бъдещето: разходка до Марс, електрифициране на всички коли или преместване на транспорта в тунели под земята.

Последните две аса в ръкава му са бъдещата Tesla Roadster, която ще развива 100 км/ч за едва 1.9 секунди, и електрически камион, способен на невероятни в товарния сегмент скорости. Тези две смели визии успешно отклониха вниманието от провала с масовото производство на Tesla Model 3. Поне в очите на инвеститорите, защото ценните книжа на компанията поскърпнаха със 70%. Така днес компанията на Мъск, която откъм произведени бройки все още е сред гжуджетата в автомобилния сектор, има по-висока пазарна капитализация от исполни като Ford.

Самият Мъск все повече напомня на съвременен аналог на Джон Лоу. Далеч не всички му вярват. В интервю за CNBC бившият вицепрезидент на General Motors Боб Лутц прогнозира: „Хора, тази компания скоро ще бъде извън бизнеса. При това темпо няма да

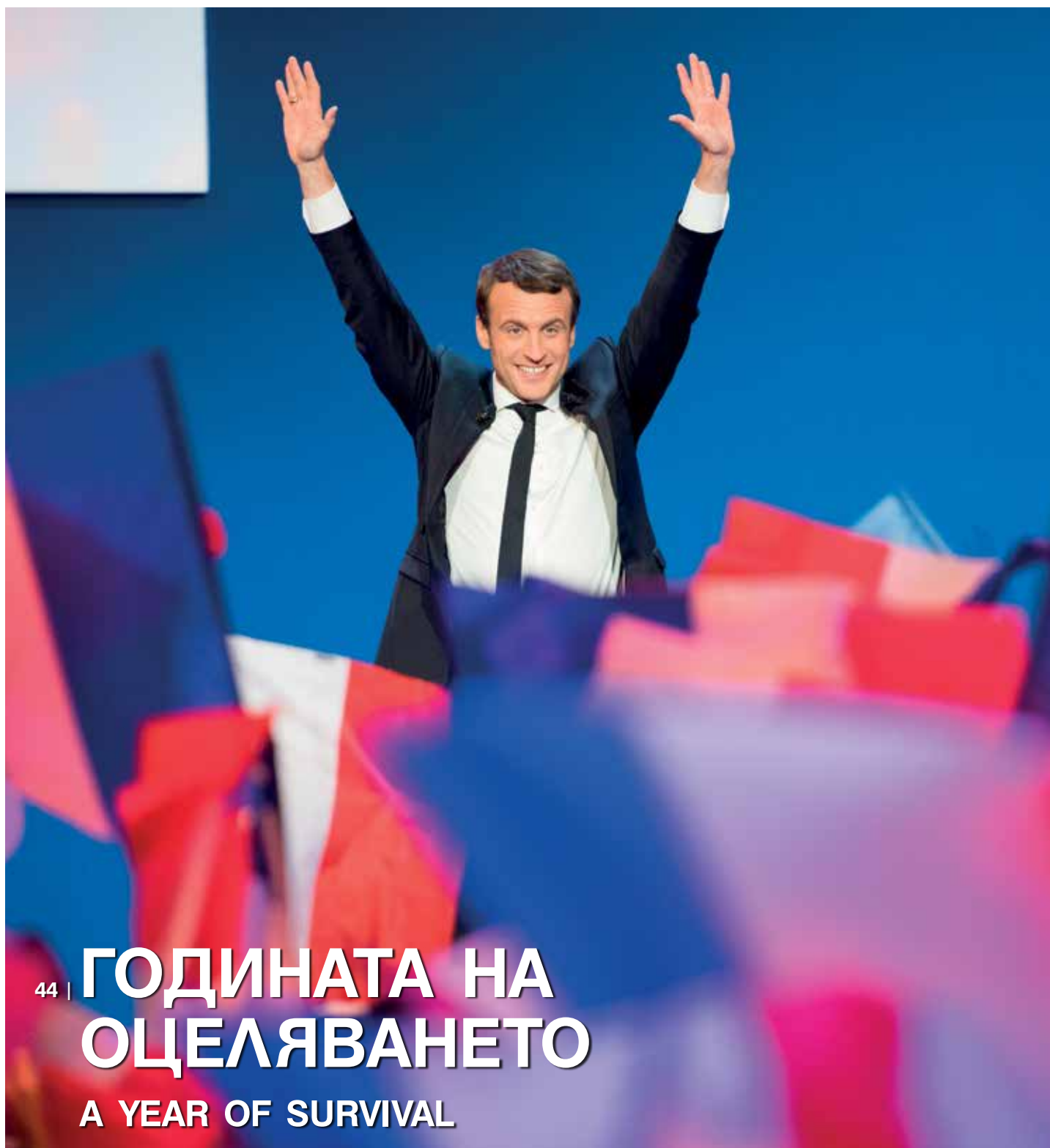
изкарат и до 2019“.

Лутц има своите аргументи: Tesla няма бизнес модел, няма нищо, от което други компании биха могли да се поучат. „Няма тайна съставка. Те използват същите литиево-йонни батерии като всички!“, казва Лутц и добавя, че компанията има сериозен проблем с фиксираните цени, неефективните производствени операции и несъществуващата дилърска мрежа.

ВПРОЧЕМ ТАЗИ ГОДИНА ВЕЧЕ РУХНА един гигант на новата икономика на илюзии - Theranos на доскорошното дете-чудо Елизабет Холмс. Тя създаде компанията си през 2003, едва на 19-годишна възраст, с обещанието да революционизира лабораторните изследвания, като разработи кръвни тестове за откриване на стотици заболявания само на базата на няколко капки кръв от пръста. Идеята бе всеки да може да си направи кръвна проба в кварталната аптека за ранна диагностика на всичко - от висок холестерол до рак - при това на ниска цена. На 31 години Холмс стана мултимилиардер, а в борда на директорите ѝ влязоха знаменитости като бившите държавни секретари Хенри Кисинджър и Джордж Шулиц, бившия министър на отбраната Уилям Пери и легендарния сенатор-демократ Сам Нън. Бъдещето изглеждаше розово - докато изведнъж в края на ноември 2016 вратата в Theranos изчезна. Теуълър Шулиц я унищожил с една статия за The Wall Street Journal. Тя започваше многозначително с думите: "Измамата не може да бъде търговска тайна"... (Fraud is not a trade secret). По същество Шулиц обявил, че царят е гол и че грандиозният успех на революционните кръвни тестове е само рекламна измама, без реално покритие. Одитът показва, че от 2015 насам компанията работи, поддържа 40 лаборатории, плаща заплати на 1000 служители, прави 6 млн. кръвни проби по \$10 - и въпреки това няма нито долар приходи! След като похарчи \$700 млн. рисков капитал, Theranos просто замря. А състоянието на Елизабет Холмс се стопи от 9 милиарда до 187 милиона долара.

THERANOS SE ПРИСЪЕДИНИ към Enron, WorldCom и Adelphia. Дали Uber и Tesla ще последват съдбата им? Дали същото очаква и толкова нашумелите криптовалюти?

Само времето ще покаже. Но едно е факт: днес реалната икономика все повече отстъпва място на финансите и на нематериалните активи. А те все повече се нуждаят от лъскава "опаковка" - една почти въздушна кауза, винаги подкрепена с всевъзможни "иновативни идеи" и "прогнозни данни". Целта е проста: ако успехът не е сигурен, достатъчно е да се създаде само илюзия за него. Толкова, колкото хората да повярват. Никъде не е казано, че трябва да вървят за дъла. ■

44 | ГОДИНАТА НА
ОЦЕЛЯВАНЕТО
A YEAR OF SURVIVAL

48 | ОБРАТНАТА СТРАНА НА ЛУНАТА
THE DARK SIDE OF THE MOON

50 | ИНТЕРВЮ: ХАНС ТИММЕР
INTERVIEW: HANS TIMMER

HOW BULGARIA SET AN EXAMPLE FOR ITALY

HOW BULGARIA SET AN EXAMPLE FOR ITALY

Макар най-тревожните дни на глобалната криза отпадна да отминаха, Италия още е далеч от представите за добре развиваща се икономика. Страната продължава да се задъхва под колосалния си дълг (133% от БВП) и максимумът, който успя да постигне правителството на Паоло Джентилони в бюджета за догодина, е да намали дефицита до 1.6% - и то при откровеното обвинение на еврокомисаря Юрки Катайнен, че италианските власти заблуждават за реалното състояние на икономиката.

На този фон доста странно изглеждат статистиките за усвояване на европейските фондове, в които силно нуждаещата се Италия е далеч зад страни като България. Отличен пример е Фондът за регионално развитие, от който италианците би трябвало да са най-голям бенефициент. В средата на програмния период, който приключва през 2020, Италия обаче е усвоила едва 2% от предвидените за нея над 32 милиарда евро - или общо 645 милиона. За сравнение България е усвоила 600 милиона, или цели 14.3% от достъпните средства (4.18 млрд. евро). Българският показател е вторият най-висок след този на Финландия.

Италианският е един от най-ниските. Ако италианските чиновници бяха постигнали процента на българските, това би означавало допълнителни близо 4 милиарда евро. При това парите биха отишли в голямата си част именно за изоставащия италиански Юг, където по данни на правителството доходите днес са с 11% по-ниски, отколкото през 2007, отбелязва The Economist.

Although the worst days of the global crisis have long since passed, Italy is still far from the idea of a well-developing economy. The country continues to gasp under its colossal debt (133% of GDP) and the most the Paolo Gentiloni cabinet was able to achieve for next year's budget is to reduce the deficit to 1.6% - and that despite the outright accusation of European Commission Vice-President Jyrki Katainen that the Italian authorities are misleading the public about the real state of the economy.

Against this background, the statistics on the absorption of much-needed EU funds, in which Italy ranks far behind countries like Bulgaria, seem odd. A case in point is the European Regional Development Fund, of which Italy should be the biggest beneficiary. Yet midway through the programme period which ends in 2020, Italy has absorbed only 2% of the more than 32 billion euros earmarked for it, or a total 645 million euros. For comparison, Bulgaria has absorbed 600 million euros, or a total 14.3% of the available funds (4.18 billion euros). The Bulgarian indicator is the second highest after Finland.

Italy's absorption rate is one of the lowest. If the Italian officials had achieved the Bulgarian percentage, it would have meant an additional close to 4 billion euros. Moreover, the money would largely have gone to the backward Italian South, where according to government figures, incomes today are 11% lower than in 2007, The Economist notes. ■

ДРУЖБА ЗА 2 МИЛИАРДА ДОЛАРА

2 BILLION DOLLAR FRIENDSHIP

Оръжейните сделки по правило предизвикват спорове и скандали. Но малко от тях са го постигали в степенята, в която го стори решението на Турция да купи зенитно-ракетни системи S-400... от Русия.

Турция е ключов член на НАТО в региона и изборът на руски батареи не радва особено командването на алианса. S-400 не са съвместими с натовските оръжейни системи и може би дори попадат под обхвата на американските санкции срещу Русия - производителят им със сигурност е в т. нар. "черен списък". От Анкара възразяват, че руската техника е доста по-достъпна като цена (2 млрд. долара) от предлаганата американска система Patriot, с каквато разполагат Гърция, Германия и други страни. Освен това Турция се надява да издейства значителна част от компонентите за S-400 да се произведат на нейна територия.

Arms deals as a rule cause disputes and scandals. But few have done it to the extent as Turkey's decision to buy S-400 anti-aircraft missile systems... from Russia.

Turkey is a key member of NATO in the region and the choice of Russian batteries is not exactly to the liking of the alliance's command. The S-400 are not compatible with the NATO weapons systems and may even fall within the scope of US sanctions against Russia - their manufacturer is definitely on the so-called blacklist. Ankara objects that the Russian technology is much more affordable (\$2 billion) than the US Patriot system, operated by Greece, Germany and other countries. In addition, Turkey hopes to be able to manufacture a large part of the components for S-400 on its own territory. ■

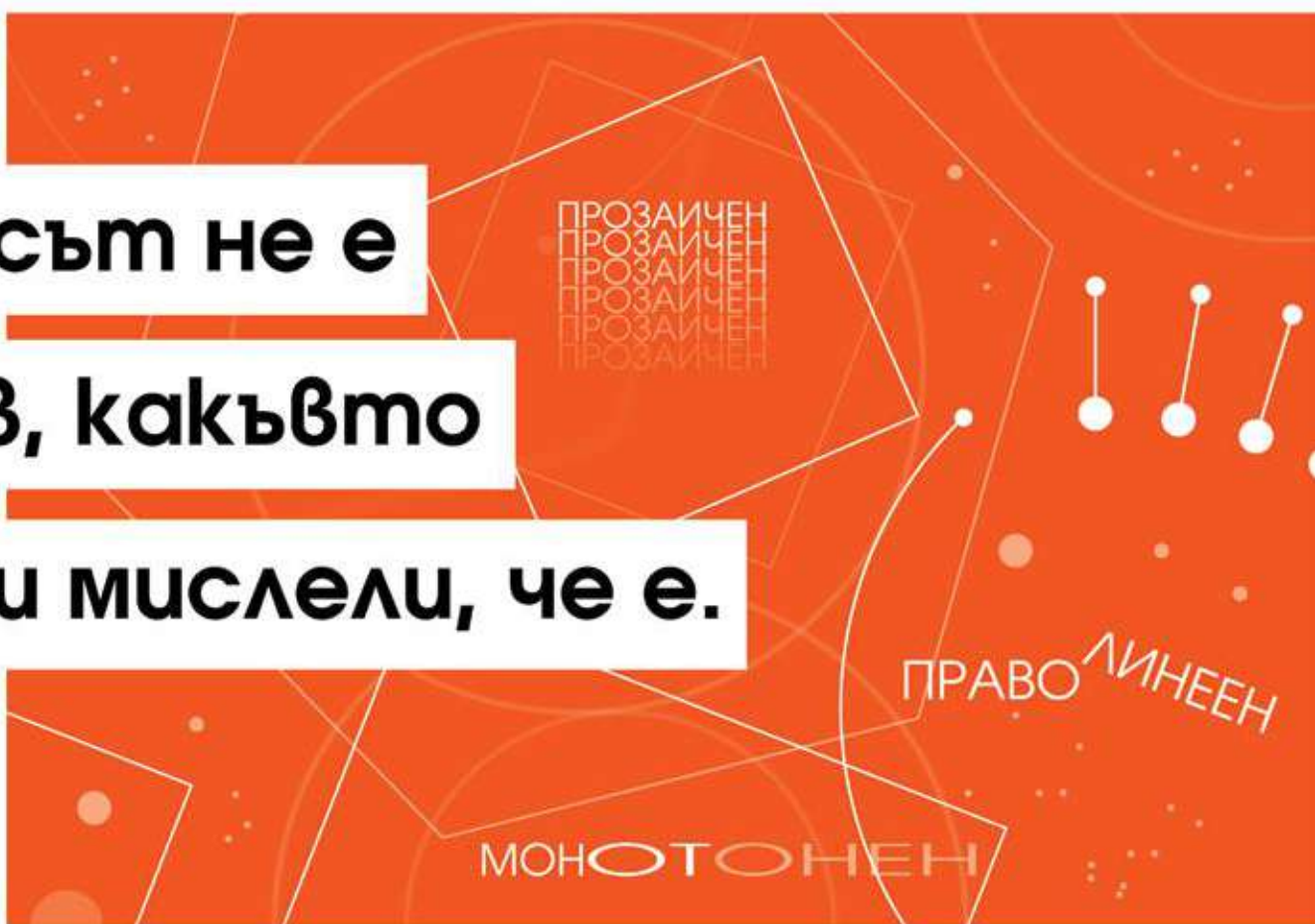

ЛЕГЕНДАТА СЕ ПРЕДАВА ОТ УСТА НА УСТА

пл. Народно събрание 4 и Парадайз център, бул. Черни връх 100
0700 20 888, www.sasa.bg
ДОСТАВКА ОТ ВРАТА НА ВРАТА 0700 19000

The background is a vibrant orange with a complex pattern of white geometric lines, including circles, triangles, and polygons. Some lines are solid, while others are dotted. There are also small white dots scattered throughout. The text is presented in white boxes that overlap the background elements.

**Бизнесът не е
такъв, какъвто
сме си мислели, че е.**

ПРОЗАИЧЕН
ПРОЗАИЧЕН
ПРОЗАИЧЕН
ПРОЗАИЧЕН
ПРОЗАИЧЕН
ПРОЗАИЧЕН

ПРАВОЛИНЕЕН

МОНОТОНЕН

Единственият бизнес канал в България става на 2 години.

Следете в HD качество в мрежите на всички кабелни и сателитни оператори и онлайн на bloombergtv.bg.

**Bloomberg
TV Bulgaria**

С поглед към твоето бъдеще

Пенсионно осигуряване

Животозастраховане

Общо и здравно застраховане

ГОДИНАТА НА ОЦЕЛЯВАНЕТО

2017 ни убеди, че нищо не е чак толкова лошо,
колкото ни изглежда

Текст БОЙКО ВАСИЛЕВ / Фотография SHUTTERSTOCK

2017 беше годината, в която Европа оцеля. А можеше и да не оцелее. Покрай нея оцеляха истината, политиката и здравият разум. Това не е малко. В света на технологичния перпетуум мобиле, в който всичко има кратък срок на годност, оцеляването си е новина.

НЕКА РАЗКАЖЕМ ЗА ОЦЕЛЕЛИТЕ. Въпреки негативите от дългите години власт, лидерите Марк Рюте в Холандия, Ангела Меркел в Германия и Бойко Борисов в България се върнаха в играта, след като мнозина ги бяха отписали. Но им се наложи да водят продълги преговори, някои от тях с неясен резултат - и да правят компромиси, някои от тях безпрецедентни.

Новият френски президент Еманюел Макрон бе безспорният победител на годината. Но и той вкуси първите щипки сол на трудностите: левицата му скочи, а Германия бе ентусиазирана да ръкопляска на избирането му, но не и на идеите му. Макрон показа, че може да ходи по вода; сега ще трябва да покаже, че може да плува.

КАКВОТО И ДА КАЖЕМ, тези трудни победи спасиха Европейския съюз от лошата инерция след Brexit. Защото Европа може и да падне, предупреди Иван Кръстев в своята книга "След Европа", която се превърна в европейски политологичен бестселър. Между другото, глобалните изпитания предизвикаха дълбоките умове към глобални книги. Петър-Емил Митев публикува "Преходът", а Андрей Райчев и Александър Андреев – ни повече, ни по-малко - "Време и всичко". Трудно е да кажеш кога светът се променя; посветените обаче могат да го почувстват.

НО СВЕТЪТ СЪЩО ОЦЕЛЯ. Ако четете този текст, значи американският президент Доналд Тръмп и корейският лидер Ким Чен-Ун още не са се сбили с ракети. Само че дагоха много от себе си. Видяхме как правят политика самотнителен нервък и инфантилен диктатор (може и обратното): единият с агресивни и прибързани туитове, другият – с влудяващи закани; и двамата обаче с пръст

CASINO SOFIA

Върху ядрения спусък. Ето ги Твитър-политиците като постмодерни каубои: първо стрелят, после мислят.

ПРИ ПОДОБНА ПУКОТЕВИЦА сред оцеляващите трябва да прибавим и демокрацията. В САЩ Тръмп е възпиран от съда, медиите, опозицията, сенаторите от собствената партия, едно федерално разследване и няколко генерали около него. Всичко друго очаквахме, но че тримата генерали Джеймс Матис (министър на отбраната), Хърбърт Макмастър (съветник по националната сигурност) и Джон Кели (шеф на президентския кабинет) ще станат миротворци и надежда на човечеството - не. Докато Тръмп гържи ядрения бутон, те гържат Тръмп - и засега фатални изгънки няма. Още повече, че мандатът не върви добре: разследване за руска намеса в изборите, провал в здравното законодателство и махане на хора под натиск. Тръмп трябваше да разкара включително главния си стратег, Стив Банън, и даже един генерал - Майкъл Флин.

КАТО КАЗАХ "БАНЪН", та се сетих: нали той се бе обявил за „ленинист“? Е, не му провървя, но пък Владимир Илич не е на мода и в собствената си родина, Русия. Тя отбеляза 100-годишнината от двете революции - Февруарската и Октомврийската - някак през зъби, без въодушевление. Мнозина предположиха, че другият Владимир, президентът Путин, се бои от революции. Или пък, след като се опита да обедини „белите“ и „червените“, той реши, че Русия може да бъде въодушевена само от един образ: царският. Така един слаб цар, Николай II („Последни“), беше провъзгласен за светец - и хардлайнерите го бранеха дори срещу художествени филми. Май от руснаците се очакваше да се досетят, че днес има силен цар - и той е президентът.

НО ДА НЕ СПЕКУЛИРАМЕ, както е модно напоследък. Думата на 2016 беше „пост-истина“. 2017 опита да вземе реванш, както скромният ви дописник предсказа преди година. Светът тръгна да бори лъжата с технологични решения. Техногигантите като Facebook и Google наистина взеха да създават филтри срещу лъжата, така че тя да не влезе в къщата - вероятно за да измият собствената си вина, че я пуснаха го прага. Журналисти обединиха сили, за да проверяват факти. Обществото се мобилизира срещу фалшивите новини.

В РАЗРАЗИЛАТА СЕ БИТКА чухме добри и лоши новини. Политиците взеха да наричат „фалшива“ всяка новина, която не им харесва. Сръбският журналист Стефан Дойчинович написа писмо до New York Times, в което обвини Марк Зукърбърг в неумели експерименти с демокрацията: как в опита си да спре лъжата, вреди и на истината. Но като цяло хората се въздържали в източниците на информация и започнаха да си задават въпроси. Атаките с „ботове“ бяха разобличавани. В Холандия, Германия, Франция, пък и в България инсинуациите в мрежата не успяха да обърнат изборите. Това наричам аз „оцеляване“ - не знаеш доброто ли побеждава, или лошото. Както в оня виц: още е рано да се каже.

НЕ Е РАНО ОБАЧЕ ДА КАЖЕМ нещо повече за България. 2017 постави на нейния политически връх двама генерали от резерва: премиера Бойко Борисов и президента Румен Радев. Засега този „би-генералски модел“ (по сполучливото определение на Харалан Александров) работи: амбициите на президент и премиер са във взаимно напрежение, следователно двамата генерали дават най-доброто от себе си. Или поне така се надяваме. Вероятно забелязахте, разговорът за оцеляването винаги върви с много уговорки. Хем не можеш да се похвалиш; хем ще е грях да се оплачеш. Затова нека изпратим годината с подобавашо уважение. Тя ни убеди, че нищо не е толкова лошо, колкото отначало изглежда. ■

LIVE GAMES

AMERICAN ROULETTE
BLACK JACK
CARRIBBEAN POKER
THREE CARD POKER
CASINO TEXAS POKER

POKER ROOM

TEXAS HOLD'EM POKER
OMAHA POKER
CHINESE POKER

phone INFORMATION POKER ROOM
+359 878 170 161

SLOTS

PREMIER SERIES
WMS MULTI GAME
SUPER GAMINATORS
RISE OF RA
MEGA JACK
CAT 4 CASH
HOT GAME
ELECTRONIC
ROULETTE

CASINO OFFERS VERY ATTRACTIVE CONDITIONS
AND BONUSES FOR THE PLAYERS,
FREE FOOD, DRINKS AND TRANSPORT
FOR THE GOOD PLAYERS CASINO OFFERS
FREE ACCOMMODATION IN THE HOTEL

Radisson BLU

RADISSON HOTEL SOFIA

4, NARODNO SABRANIE Sq.

e-mail: casinosofia@cebs.bg

www.casino-sofia.bg

free line +359 (0)800 18 800

phone: +359 2 980 10 60

A Year of Survival

2017 convinced us that nothing is
as bad as it seems

By BOYKO VASILEV / Photography SHUTTERSTOCK

2017 was the year in which Europe survived. But it might not have. Truth, politics and sound reason survived along with it. That's no mean feat. In a world of constant technological flux in which everything has a short shelf life, survival itself is news.

A WORD ABOUT THE SURVIVORS. Despite a build-up of liabilities from years in power, leaders Mark Rutte in the Netherlands, Angela Merkel in Germany and Boyko Borissov in Bulgaria were back in the game after many had written them off. But they were forced to engage in protracted negotiations, some with an uncertain outcome – and to make compromises, some of them unprecedented. The new French President Emmanuel Macron was the undisputed winner

of the year. But the bitter cup of the first difficulties did not pass from him, either: the Left leapt on his back, and Germany enthusiastically applauded his election but not his ideas. Macron showed that he can walk on water, now he has to show that he can swim.

NO MATTER WHAT WE SAY, these tough victories saved the European Union from the bad momentum after Brexit. Because Europe could fall, warned Ivan Krastev in his book *After Europe*, which became a European political bestseller. Incidentally, the global ordeals elicited global books from profound minds. Petar-Emil Mitev published *The Transition*, and Andrey Raychev and Alexander Andreev – can you believe it – *Time and Everything*. It's difficult to say when the world is changing, but the initiated

can feel it.

BUT THE WORLD, TOO, SURVIVED. If you're reading this, then US President Donald Trump and North Korean leader Kim Jong-un have not yet launched missiles against each another. Not that they are averse to the idea. We saw how a hot-tempered egocentric and an infantile dictator (or the other way around) make politics: one with aggressive and rash tweets, the other with maddening threats; but both with a finger on the nuclear button. The Twitter-politicians act like postmodern cowboys: shoot first, think later.

AMID ALL THIS CANNONADE, democracy, too, should be listed among the survivors. In the United States, Trump is held at bay by the court, the media, the opposition, the senators of his own party, a federal investigation, and several generals in his entourage. We expected anything but this: the three generals James Mattis (Secretary of Defense), Herbert McMaster (National Security Advisor) and John Kelly (White House Chief of Staff) becoming peacekeepers and the hope of mankind. While Trump controls the nuclear button, they control Trump – and so far there have been no fatal blunders. Moreover, the presidency is not going well: an investigation into Russian meddling with the election, a failure of health legislation, and ousting people under pressure. Trump had to kick out his main strategist Steve Bannon, and even a general – Michael Flynn.

SPEAKING OF BANNON: hadn't he once declared himself a Leninist? Well, he was out of luck, but then Vladimir Ilyich is not fashionable even in his own country, Russia. It marked the centenary of the two revolutions – the February one and the October one – somehow grudgingly, without enthusiasm. Many surmised that the other Vladimir, President Putin, is scared of revolutions. Or that, after trying to unite the "Whites" and the "Reds", he decided that Russia can only be inspired by one figure: that of the tsar. This weak Tsar, Nicholas II (aka "The Last"), was canonized and the hardliners even opposed his portrayal in feature films. Maybe the Russians were expected to realise that there is a strong tsar today – and he is the president.

BUT LET'S NOT SPECULATE, as is the fashion nowadays. The word of 2016 was "post-truth". 2017 tried to strike back, as yours truly predicted a year ago. The world set out to fight lies with technology. Techno-giants such as Facebook and Google indeed started to filter out lies so as to block their entry into the home – probably in order to wash off their own guilt for having let them reach the threshold. Journalists joined forces to check the facts. Society mobilised against fake news.

IN THE ENSUING BATTLE we heard good and bad news. Politicians took to calling "fake" any news they did not like. Serbian journalist Stevan Dojčinović wrote a letter to The New York Times, accusing Mark Zuckerberg of clumsy experiments with democracy: how in trying to stop lies, he also harmed the truth. But in general people scrutinized the sources of information and began asking questions. Bot attacks were exposed. In the Netherlands, Germany, France, and even in Bulgaria, online insinuations failed to turn the elections around. That's what I call "survival" – you don't know whether the right or the wrong prevails. Like in that old joke: it's too early to say.

BUT IT'S NOT TOO EARLY TO SAY something more about Bulgaria. 2017 saw two retired generals get to the country's political top: Prime Minister Boyko Borissov and President Rumen Radev. For the time being, this "bi-general model" (as Haralan Alexandrov aptly defined it) is working: the ambitions of president and prime minister are mutually strained, so both generals do their best. Or at least that's what we hope.

You've probably noticed that survival is always discussed with many ifs and buts. You feel uneasy to boast, but complaining seems just as unfair. So let's see off the year with due respect. It has convinced us that nothing is as bad as it first seems. ■

“I’ve got a
business partner
in 140 different
countries.”

moving *Jamie's* way

Your partner in over
140 countries worldwide.

Leading car rental and operational
leasing company in Bulgaria

Car & Van rental | Operational Leasing | Chauffeur Services

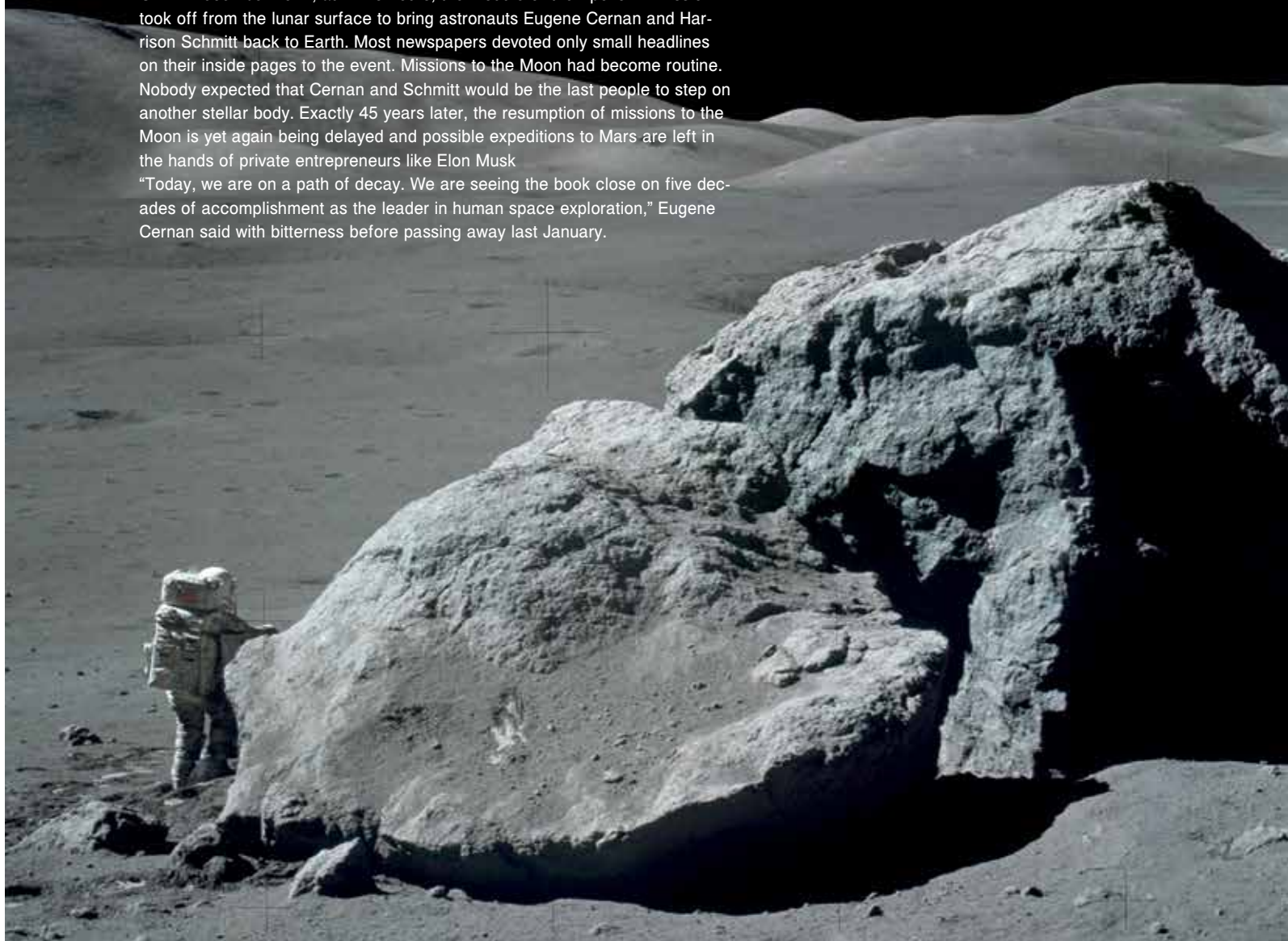
For car rental reservations or further information on innovative leasing solutions please contact us at office@europcar.bg, by phone on +359(0)700 18 688, online at europcar.bg or through our Facebook page EuropcarBulgaria.

ОБРАТНАТА СТРАНА НА ЛУНАТА

THE DARK SIDE OF THE MOON

На 14 декември 1972, в 22:45 часа американско време модулът на мисията Apollo 17 се отдели от лунната повърхност, за да върне на земята космонавтите Юджийн Сърнън и Харисън Шмит. Повечето вестници отделиха на събитието дребни заглавия на вътрешните си страници. Мисиите до Луната се бяха превърнали в рутинни. Никой не предполагаше, че Сърнън и Шмит ще бъдат последните хора, стъпили върху друго небесно тяло. Точно 45 години по-късно възобновяването на мисиите до Луната е пред поредното отлагане, а евентуалните експедиции до Марс са оставени в ръцете на частни предприемачи като Илон Мъск. "Днес сме стъпили по пътя на упадък. Затваряме книгата след 50 години постижения като лидери в изследването на космоса", казваше озорчен Сърнън, преди да почине през януари тази година.

On 14 December 1972, at 22:45 hours, the module of the Apollo 17 mission took off from the lunar surface to bring astronauts Eugene Cernan and Harrison Schmitt back to Earth. Most newspapers devoted only small headlines on their inside pages to the event. Missions to the Moon had become routine. Nobody expected that Cernan and Schmitt would be the last people to step on another stellar body. Exactly 45 years later, the resumption of missions to the Moon is yet again being delayed and possible expeditions to Mars are left in the hands of private entrepreneurs like Elon Musk. "Today, we are on a path of decay. We are seeing the book close on five decades of accomplishment as the leader in human space exploration," Eugene Cernan said with bitterness before passing away last January.

With us everything is possible...

Luxury Transportation

Great variety of cars with professional drivers

Lifestyle Concierge

All kind of bookings

Hunting

Red deer, Fallow deer, Wild boar and small game

Ski Concierge

luxury accommodation, restaurants and VIP Skiing

☎ +359 888 55 88 77 🌐 www.vip-assistance.com ✉ contact@vip-assistance.com

Предизвикателството пред България е застаряването

Ханс Тиммер, главен икономист на
Световната банка за Европа и Централна
Азия, пред Bloomberg TV Bulgaria

Текст ДЕЛЯН ПЕТРИШКИ / Фотография АРХИВ, SHUTTERSTOCK

Г-н Тиммер, екипът ви обрисова благоприятна макроикономическа картина за икономиките от Европа и Централна Азия. Все пак има немало страни, които още не са се приспособили към ниските цени на горивата, да речем. Уверен ли сте, че цялостното развитие ще бъде положително?

В доклада ни има множество добри новини. Растежът в региона се засилва. Виждаме в ЕС много ниски нива на безработицата, в отделни случаи дори и под тези от преди кризата. Но има и тревожни послания. Споменахте, че някои страни още не са се приспособили към това, което наричаме „новото нормално“ след кризата. За Централна Азия това означава, че не са осъзнали нуждата от промяна в структурата на икономиката след спада на петролните цени, към по-голям износ. Нужно е приспособяване и в Европейския съюз - най-вече покрай възникването на много нови технологии в последните години.

Какъв е ефектът от тези технологии?

След кризата инвеститорите започнаха да търсят нови възможности, защото повече не можеха да инвестират в старите сектори. Видяхме, че служители загубиха работата си и в резултат пожелаха да станат много по-гъвкави – да работят за Uber, да речем. Видяхме и потребители, които прибегнаха до свои слабо използвани

активи, отдавайки под наем жилищата си. Това наистина променя начина, по който функционира икономиката. Нуждаем се от преосмисляне на това, което наричаме обществен договор, на социалната сигурност и нейната организация. А с колко време разполагаме? Това не са промени, които трябва да се случат за една нощ, но наблюдаваме нарастване на общественото безпокойство, намиращо често проявление в избори като за BREXIT, в антиимигрантски вотове. В крайна сметка трябва да се намери решение на това безпокойство.

Споменахте Uber. Забраната не е реформа, нали? Какво още трябва да се направи?

Очевидно е, че при новите способности на производство трябва да се помисли и върху нов вид регулации. Голямо притеснение в тази нова, базирана върху цифровите технологии икономика, е и нарастващото разделение в обществото. Има хора с множество възможности за работа, защото боравят с лекота с новите технологии, но има и други, които изостават. Трябва да се помисли и върху образователната система. Нужни са много промени, но да забраняваш нови технологии - това никога не е било решение.

Голямата рецесия отвори вратата към нещо, което някои наричат „Разруши-

телната ера“ - период на нарастващи несигурност и неравенство. Как в такава среда да избегнем хаоса?

Очевидно това е основният и най-труден въпрос. Но историята ни учи, че в такива моменти е нужно водачество, визионерство, а също единство в обществото. Тоест нуждаем се от правителства, които да се възползват от новите възможности - така, както го направиха много държави след Втората световна война, през 50-те години. Това бе време на голямо преобразяване на икономиките, системите на социална сигурност бяха въведени и цялото общество се стремеше към постигането на новите цели. Така че в крайна сметка са необходими оптимизъм и добро водачество.

Точните икономически прогнози стават все по-трудни. Защо е така?

През по-голямата част от кариерата си съм бил прогностик и смятам, че да предвиждаш бъдещето винаги е било много трудно. Но най-трудното е да разпознаеш навреме и правилно събитията. Неща като Brexit, като финансовата криза от 2008 или като падането на Берлинската стена са много сложни за предвиждане. Но и при трите бе възможно да се види покачането на напрежението, което в даден момент ще експлодира. Като прогностик трябва да бъдем изключително внима-

телни, защото не знаем кога е точният момент, и не искаме да правим самореализиращи се пророчества. Ако, да речем, предвидите финансова криза, някои хора ще кажат, че всъщност вие създавате финансовата криза. Така че нашата прогноза винаги е била неутрална за бъдещето.

Изглежда, Германия използва правилна стратегия, когато става дума за бизнес. Смятате ли, че повечето европейски икономики са готови за така наречената "Индустрия 4.0"?

Германия има правилните идеи - особено в индустрията. Винаги са имали конкурентни предимства в производството, защото разполагат със своята система за професионално образование. Сега показват волята си да продължат напред с Индустрия 4.0, която в основата си е Интернет на нещата. Някои страни печелят от това развитие, особено в Централна Европа – добър пример е Полша, която е силно интегрирана към германската индустрия. Но не мисля, че това е бъдещето за всички държави. Има много страни, които не притежават това конкурентно предимство в индустрията и бъдещето им е в посока на доставяне на услуги. Услугите станаха международно търгувани, това важи за здравеопазването, за образованието, но и за информационните технологии. Те са истинска възможност

за много държави.

Как ви се струва позицията на България в тази „разрушителна ера“?

Има добри новини и за България в доклада. Растежът отново достига четирите процента. Имате рязък спад на безработицата. Краткосрочно погледнато, развитието е много благоприятно. Но също така има и големи предизвикателства – България остава най-бедната държава в ЕС. Ако погледнете към държавното управление, към институциите, там все още има още несвършена работа. В миналото, с присъединяването си към ЕС, България спечели много от стеклите се огромни капиталови потоци. Те обаче пресъхнаха след кризата. Имаше огромна концентрация на икономическа власт в страната. Занапред голямо предизвикателство ще бъде създаването на по-равнопоставени условия, увеличаването на конкурентоспособността и създаването на по-добри условия за нов бизнес.

Какви други предизвикателства има пред българската икономика?

Същите, които стоят и пред други държави с по-гъвкав пазар на труда. Голямо предизвикателство е застаряващото българско население. В България този процес се развива най-бързо в цяла Европа - отчасти поради смъртността, отчасти защото

много българи се възползват от възможността да работят в друга държава. Ако България успее да създаде равнопоставени условия в нови сектори на икономиката с голяма конкурентоспособност, така че да станат и конкурентни в международен план, тогава много хора от диаспората ще се върнат в България и ще превърнат страната в привлекателно място за чуждите инвеститори.

Господин Тиммер, политици от три поколения трябва да съжителстват заедно днес, да оформят и определят бъдещия политически и икономически дневен ред. Какво означава това за процеса на вземане на решения? Става ли все по-трудно?

Този процес трябва да бъде приобщаващ. Това не е тема само за България. Обстановката е много различна за хората, които вече са се пенсионирали, за по-възрастните работници, които не притежават умения за новата икономика, а също така и за младите хора, които усещат тревога. Това, което наблюдаваме в България, но и в много други страни, е увеличаването на неравенството. Решението тук не е да се съсредоточавате само върху една или друга група, а да се търсят решения, които работят за всички: всеки да се чувства като част от това пътешествие към новата икономика. ■

Ageing Is the Challenge Facing Bulgaria

Hans Timmer, World Bank Chief Economist for Europe and Central Asia, for Bloomberg TV Bulgaria

By DELYAN PETRISHKI / Photography ARCHIVE, SHUTTERSTOCK

Mr. Timmer, your team has painted a very favourable macroeconomic picture for the economies of Europe and Central Asia. There are, however, some countries mostly in Central Asia which haven't fully adjusted to the lowering commodities prices. With all the challenges outlined in the economic overview of your report, are you certain that the main story will be a positive one?

There is a lot of good news in the report. Throughout the region growth is strengthening. In the European Union we see very low unemployment rates, in some cases even lower than before the crisis ten years ago. In Central Asia we see a rebound in GDP growth. But there is also a concerning message - like you said, countries have not yet adjusted to what we can call the 'New normal' after the crisis. For Central Asia that means they have not adjusted to a necessary different structure of the economy, after the fall in oil prices, towards more exports. And in the EU there are still adjustments needed because a lot of new technologies emerged during the crisis period.

When it comes to new technologies, how long will the window be open for structural and tax reforms?

There are new technologies now that are really changing the way we work, the way we produce products, the way we exchange products. After the crisis what you saw is that investors were looking at new opportunities because they couldn't invest in old sectors any more. You saw that workers had lost their jobs, so they are now willing to become more flexible like working for Uber, for example. You saw that consumers wanted to use their unutilized assets like renting out their homes. That is really changing the way people function in the economy. What is needed is that we rethink what is called social contract and the way social security is organized. How much time is there? It's not something that has to be done overnight but you see increasing social

anxiety, often reflected in votes like Brexit or in anti-immigrant votes. And you want ultimately to solve that anxiety and give people a better future in this very new economic environment.

You mentioned Uber. A ban is not the same as a reform, am I right? What more needs to be done?

What needs to be done with these new forms of production is think about new regulations. The regulations that were put in place made a lot of sense when drivers were all part of big cab companies. A big concern in the new economy which is very much based on digital technologies is that there is also an increasing divide in society. Some people have many job opportunities because for them it is easy to handle the new technologies and others are left behind, so you have to think about the schooling system. There

is a lot of change that is needed, but banning new technologies is never a solution. That is the future and you have to embrace that.

The great recession opened the door to this disruptive era accompanied by increasing uncertainty, anxiety and rising inequality. How can we avoid social, economic, financial and finally state disorders in such a unique moment?

Obviously that is the big and difficult question. But history teaches us that you need leadership, forward-looking ideas, and unity in societies. That means that we need governments that embrace the new possibilities like it was done for example in many countries after the World War II, during the 1950s. There were big transformations in the economy, the social security systems were set up, and the whole society was willing to achieve new targets. So you need a kind of optimism and leadership.

Are economic forecasts becoming more and more difficult to get right? What behaviour is most difficult for the economists to predict and model?

I have done forecasting for most of my career and I think it has always been very difficult. But what is most difficult is getting the timing of events right and predicting major changes. For example, a Brexit vote, the financial crisis of 2008, the fall of the Berlin wall, those are things that are almost impossible to foresee but what you can see is tensions that are building up and at some point will explode. As forecasters we tend to be very cautious because we don't know the timing and we don't want to make self-fulfilling prophecies. If you forecast that there will be a financial crisis some people will argue that actually you are creating a financial crisis. So our forecasts are always towards a neutral faith in the future.

Germany seems to have the right idea when

it comes to business. Do you think that most European economies are ready to join the so called Industry 4.0?

Germany has the right ideas, especially in manufacturing. They have always had competitive advantages in manufacturing because they had a schooling system that was very favourable to be effective. They are a big exporter all across the world. And they show that they want to move ahead also with Industry 4.0 which is basically the Internet of things. Some countries are benefiting from that development, especially in Central Europe - Poland is a country that has integrated a lot to the German industry. But I don't think it is the future for all countries. There are many countries that don't have that competitive advantage in industry and their future lies a lot more in service delivery. Increasingly services are becoming internationally tradeable, that is true for healthcare and education, but also the ICT services are really an opportunity for many countries.

How does Bulgaria stand in the face of the EU and the other Central European countries in this disruptive era?

There's also very good news for Bulgaria in the report. Growth is approaching 4% again, and

you had a sharp decline in unemployment. So in that sense the short-term development is very welcome. But there are still big challenges, too - it is still the poorest country in the EU. If you look at the quality of governance and institutions in Bulgaria, there is still a way to go. Bulgaria in the past, after it joined the EU, benefited a lot from large amounts of capital coming from abroad that has dried up after the crisis. There was a lot of concentration of economic power in the country. So going forward a big challenge is to create a much more level playing field, increase competition and create opportunities for new businesses.

What other challenges lie ahead of the Bulgarian economy?

The same challenges that you see in other countries with a more flexible labour market. You have to provide security for the people, that is now hampering the functioning of the Bulgarian economy. A big challenge is to manage the rapid ageing of the Bulgarian society. It is the country that is ageing most rapidly and experiences a decline in population that is faster than in other countries in the EU partly because of a low fertility rate, partly because many people in Bulgaria took the opportunity of working in other

countries. If Bulgaria is successful in creating that level playing field in new sectors of the economy where there is a lot of competition so that they become internationally competitive, then ultimately more people that are now in the diaspora will return to Bulgaria and it will become a very attractive place for foreign investors as well.

Mr. Timmer, politicians from three totally different generations must co-exist in this transition period, shape and define the future policy and economic agenda. What does it mean for the decision making process? Is it getting harder?

It means that this process has to be very inclusive. That's not only a story for Bulgaria. Indeed the situation is very different for the people who have retired already, for the older workers who don't have the skills for the new economy, and for the young people who do have the skills but experience the anxiety. And what we are seeing in Bulgaria but in many other countries as well is that there are new forms of inequality arising. The solution is not to focus on one group or the other but to come up with solutions that work for everybody so that everybody feels a part of that journey towards a new economy. ■

Thracia Properties presents the perfect solution to city living close to nature.

A complex of five exclusive houses of contemporary design, all with private gardens. Each with a total build up area of 250 m² and courtyard area 400 m². Low energy houses completed to the highest standards of design, workmanship and materials.

LOCATION: SOFIA, GORUBLJANE:

Within minutes of the Business Park, airport, administrative center of the capital and the ring road, in close proximity to Vitosha mountain, mineral swimming pool, tennis courts and Pancharevo lake for sport and recreation.

www.thraciaproperties.com

Mobile: +359 884 556 480

МУЗИКАТА РАБОТИ ЗА ВАШИЯ БИЗНЕС

София Щерева, Изпълнителен директор на ПРОФОН

Можете ли да ни кажете накратко с какво се занимава ПРОФОН?

ПРОФОН е дружество за колективно управление на сродни права в музикалната индустрия. Ние представляваме правата на музикалните артисти-изпълнители и продуценти пред различните видове ползватели – телевизии и радиостанции, телекомуникационни оператори, собственици на хотели, ресторанти, барове, заведения, магазини, търговски центрове и т.н.

Защо е нужно бизнесът да заплаща за музиката, която използва?

Всеки, който печели от музиката в

неговия бизнес, би трябвало да споделя минимална част от приходите си с тези, които я създават, продуцират и изпълняват. Ако имам хотел и инвестирам в закупуването на нови мебели, а гостите ношуват без да плащат, ще ми се наложи да затворя. Същото е валидно и за музикалната индустрия, защото да се издържа от музика е професия, а не хоби.

През 2016 г. отбелязахме 17% ръст в общия приход от ползватели в сравнение с 2015 г., като резултатите към третото тримесечие на тази година потвърдиха запазването на тази тенденция. За нас това е белег, че музиката на членовете

ни се използва и оценява все повече, и че ние сме успели да уловим нейната стойност, и да я върнем, където принадлежи – при тези, които инвестират в нея.

Какво печели бизнесът от използването на лицензирана музика?

Наскоро колеги от полското дружество за колективно управление на сродни права направиха мащабно проучване, което показва добавената стойност на музиката за бизнеса. Според данни от изследването, ако на една улица има няколко магазина за хранителни стоки, онова, което би повлияло на клиентския избор, е именно наличието на музика вътре. Тя е онзи фактор, който въздейства на посетителите и ги кара да прекарат повече време на едно място и съответно ги прави лоялни към определен бранд. Тъкмо затова собствениците на ресторанти, барове, дискотеки, които печелят пряко от музиката в техния бизнес, трябва да имат отношение към творческия продукт и да заплащат за неговите права.

Каква е мисията на ПРОФОН и какви предизвикателства срещате в отстояването ѝ?

Нашата мисия е да защитаваме и увеличаваме стойността на правата на музикалните продуценти, и изпълнители, да се грижим за максимална възвръщаемост на творческите им усилия и да спазваме високи технологични стандарти за точност, прозрачност и ефективност в работата ни.

Като изпълнителен директор на ПРОФОН си давам сметка, че едно от най-големите предизвикателства са динамичните промени в музикалната индустрия. Те изискват от нас всекидневно търсене на нови решения, които се движат със скоростта на дигиталната среда и отговарят на очакванията на българските, и световни организации за колективно управление на права. До голяма степен работата ми е свързана с избора на нови възможности и идеи за развитието на нашата организация. Трябва да сме много селективни към кои от тях да се насочим и как да ги изпълним по най-добрия начин.

Споделете някои от тези идеи. Върху какво работите в момента?

Последният проект, който завършихме, е онлайн платформа за обработка и обмен на документи, необходими при изплащане на разпределени възнаграждения за сродните права на музикалните изпълнители и продуценти. Тази година успяхме да ускорим вътрешните процеси по администриране на права, като с това заявихме за пореден път своята готовност за въвеждане на световно признати и обединени стандарти за обмен на информация, и данни.

MUSIC WORKS FOR YOUR BUSINESS

Sophia Shtereva, Executive Director of PROPHON

Can you tell us briefly what PROPHON is?

PROPHON is a collective rights management organization in the music industry. We represent music performers and producers rights to different types of users – TV and Radio broadcasting, telecommunication operators, hotel owners, restaurants, bars, shopping centers, etc.

Why do you need a license to use music in your business?

If you benefit from the music in your business, we ask a license fee on behalf of those who create, produce and perform music. Professional musicians earn a living from variety of different income streams and musician license fee is one of them.

In 2016 we reported a 17% increase in total revenue from users compared to 2015. The results of this years third quarter confirmed this positive trend. The growth is exciting for us because it means that our members music is being played more and that we were able to evaluate it and deliver back the money where it belongs – to those who

invest in music.

Why does music works for your business?

Recently our colleagues from the Polish Collective Management Society of Neighboring Rights have made a study showing the added value of music for business. It turns out that if there are several grocery shops on one street, what would affect more customers is the music inside. Music has a strong impact on customers experience, makes them likely to stay longer and produce loyalty to the brand. The business who benefits directly from recorded music, like clubs, bars, restaurants, needs to have a Public performance license from PROPHON.

What is the mission of PROPHON and what challenges you face as an Executive Director?

Our mission is to protect and increase the value of the music, to ensure maximum return on the creative efforts of the producers and performing artists and to maintain high technological standards of accuracy,

transparency and efficiency.

One of the biggest challenges in our work is the dynamic change that takes place within the music industry. We need to discover new solutions on a day-to-day basis in order to be able to keep up with the trends of the digital environment and to meet the expectations of the Bulgarian and international organizations. My work is to create new opportunities and ideas for the development of PROPHON and we have to decide which ones to prioritize and how to implement the new ideas in the best possible way.

Share some of these ideas. What are you currently working on?

Our most recent successful project saw the creation of an online platform for processing and exchanging documents required for distribution of music performers and producers royalties. This year, we speeded up our internal processes of administration of the performance rights, and thus, we declared our readiness to meet the international standards of exchanging information and data.

edelweiss³

by europroperty™

Цени от 1 250 €

Директно от инвеститор

Еделвайс 3, Бояна

Еделвайс – 3 е третият луксозен жилищен комплекс на строителния предприемач Христо Чепишев. Разположен е в самата Витоша планина, непосредствено над резиденция “Бояна” и на 5 мин. пеша от красивите пътеки на парк “Витоша” и Боянската църква.

Комплексът предлага уют, спокойствие и лукс сред природата. Първокласен пропърти мениджмънт, денонощна охрана и най-високо качество на използваните строителни материали, допълват комфорта и характеристиките на проекта.

Перфектно местоположение само на 15 минути от центъра на столицата с бърз достъп по бул. България.

Комплексът предлага уют, спокойствие и лукс сред природата, в непосредствена близост до парк “Витоша”.

Професионална поддръжка, 24 часова жива охрана.

Басейн и частен парк с детски кът.

Модерен дизайн от водещи архитекти – големи, просторни и светли апартаменти с високи тавани и функционални разпределения.

Най-високо качество на използваните материали.

76 | **ТВОРЕНИЕ В ЧЕРНО**
CREATION IN BLACK

62 | **БЪДЕЩЕ ПЕРФЕКТНО**
FUTURE PERFECT

73 | **УГАСВАЩИ СЪКРОВИЩА**
FADING TREASURES

СМОГЪТ - ОПАСЕН КАТО ЧЕРНОБИЛ?

SMOG - AS DANGEROUS AS CHERNOBYL?

Въздухът в градове като Лондон е също толкова опасен и причинява сходни заболявания като този в зоните на ядрени аварии като Чернобил или Фукушима, сочи проучване на британски учени. Според проф. Филип Томас от Бристълския университет ефектът върху здравето от замърсения въздух е същият като в зоната около Фукушима, от която японските власти евакуираха 450 000 души след бедствието в атомната централа.

Лондон системно нарушава допустимия от Световната здравна организация лимит за най-фините прахови частици (т. нар. PM 2.5). Стойности над 10 микрограма на квадратен метър се смятат за опасни за здравето, а в британската столица средногодишният показател е между 16 и 25 микрограма. В София, според последното проучване на СЗО, той е между 26 и 35 микрограма.

Частиците с диаметър под 2.5 микрона се смятат за най-опасни, тъй като причиняват най-различни ракови заболявания. Повечето измервателни станции за столицата обаче мерят само по-големите частици - PM10, а за PM 2.5 се публикуват усреднени годишни стойности.

Фините прахови частици идват най-вече от изгарянето на органични вещества - от автомобилите и домашните печки на дърва, въглища и нафта. ■

Air in cities like London is as dangerous and causing similar diseases as the one in regions where nuclear disasters happened, such as Chernobyl and Fukushima, a research of British scientists revealed. According to Prof. Philip Thomas from the University of Bristol, the effect that polluted air has on human's health is the same as it is in the area around Fukushima, from which the Japanese authorities evacuated 450,000 people in the aftermath of the accident in the nuclear power plant. London violates systematically the limit for the finest dust particles (the so called PM 2.5) imposed by the World Health Organization. Values higher than 10 micrograms per square metre are considered dangerous for health, and the average annual indicator in the British capital is between 16 and 25 micrograms. In Sofia, according to the WHO latest research, it varies from 26 to 35 micrograms. Particles smaller than 2.5 microns in diameter are considered most dangerous, since they cause a variety of cancer diseases. However, most of the measuring stations in the capital only measure the bigger particles, PM10, whereas average annual values are published for PM2.5.

Fine dust particles are most often emitted when organic substances are burnt - by vehicles and home stoves burning wood, coal, and oil. ■

КАМИОНЪТ НА TESLA ХАРЧИ ТОК ЗА 4000 ДОМАКИНСТВА

TESLA'S TRUCK CONSUMES
AS MUCH ELECTRICITY AS
4,000 HOUSEHOLDS

Електрическият влекач на Tesla, представен преди броени седмици от Илон Мъск, ще изразходва за едно пътуване толкова електричество, колкото потребяват 4 хиляди нормални домакинства. Изчисленията са на Aurora Energy Research и бяха публикувани от FT.

Обещаното от Мъск скоростно зареждане, което за половин час трябва да даде на камиона до 650 километра пробег, ще коства към 1600 киловатчаса на зарядната станция, смятат от Aurora. Според Джон Федерсън от Aurora е нужна по-задълбочена дискусия за потреблението на електро-мобилите, както и за свързаното с това развитие на електропреносната мрежа.

Tesla's electric truck that was presented by Elon Musk a few days ago will be consuming as much electricity as 4,000 ordinary households do for one journey. The calculations were made by Aurora Energy Research and were published by the FT.

The half-an-hour speedy charging that Musk promised would provide the truck with capacity for a 650 km run will cost the charging station about 1600 kwh, Aurora experts said. According to John Feddersen from the research company, a more profound discussion is needed on the consumption of electric vehicles as well as on the related development of the electricity distribution system. ■

Alive!

Мултивитамини

САМО
ЗА ЖЕНИ!

САМО
ЗА МЪЖЕ!

НОВО!

НОВО!

АЛАЙВ МУЛТИВИТАМИНИ ЗА ЖЕНИ 30 таблетки

+Специален натурален комплекс
за красота с подмладяващ ефект.
Само 1 таблетка на ден!

АЛАЙВ МУЛТИВИТАМИНИ ЗА МЪЖЕ 30 таблетки

+Специална смес за енергия
и физическа издръжливост
+Със Сао Палмето – натурална помощ за простата.
Само 1 таблетка на ден!

Грабни енергия веднага в най-близката АПТЕКА и на www.revita.bg

NATURE'S WAY, USA – ДОКАЗАНО КАЧЕСТВО ОТ 1969 Г.

ПЛОЩАД ПЛАСА МАЙОР
+ КОЛЕДНА УКРАСА
= ПРИКАЗНО ИЗЖИВЯВАНЕ!

Мадрид

ОТ
€ 76

еднопосочна
цена

Цените са крайни и включват: 1 бр. ръчен багаж до 10 кг, кетъринг на борда, безплатен check-in.

Чекиран багаж може да се закупи преди полет на летище или в офиса на издателя на билета - цена на първо парче багаж до 23 кг - 20 евро за отсечка. В случай на по-тежък, по-обемен или допълнителен чекиран багаж, се прилагат стандартните правила на България Ер.

България Ер
Национален Превозвач www.air.bg

ПРИЯТЕН ПОЛЕТ

ПРИЯТНИ ЕМОЦИИ

www.air.bg

ЦКБ Сила
пенсионноосигурително
акционерно дружество

С грижа за вас!

ИЗБЕРИ ПОАД „ЦКБ-СИЛА“: **ПЪРВОТО РЕГИСТРИРАНО В БЪЛГАРИЯ ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ПРЕЗ ФЕВРУАРИ 1994 Г. КЪМ 30.09.2017 Г. – С НАД 420 ХИЛЯДИ КЛИЕНТИ И НАД 1.15 МИЛИАРДА ЛЕВА УПРАВЛЯВАНИ НЕТНИ АКТИВИ (ДАННИ НА КФН WWW.FSC.BG). ИЗПЛАЩА ПЕНСИИ ОТ ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ОТ МАРТ 1996 Г.**

*Посочените РЕЗУЛТАТИ НЯМАТ ПО НЕОБХОДИМОСТ ВРЪЗКА С БЪДЕЩИ РЕЗУЛТАТИ.

1113 София, бул. Цариградско шосе 87
Клиентски център - тел.: 0700 11 322, e-mail: office@ccb-sila.com
www.ccb-sila.com

БЪДЕЩЕ ПЕРФЕКТНО

От милиметровия фотоапарат до ракетата за многократна употреба: 11-те най-любопитни изобретения на 2017

Текст КОНСТАНТИН ТОМОВ / Фотография SHUTTERSTOCK

Не ви ли се струва от време на време, че прогресът сякаш ни измама? Къде са онези вълшебни технологии, които ни обещаваха фантастичните романи? Вече минаха 16 години от 2001, датата на прословутата "Одисея" на Артър Кларк, когато трябваше уж да сме овладели Слънчевата система. А вместо това честваме 45-ата годишнина от последното стъпване на човек на Луната. Сякаш техническият напредък е тръгнал в обратна посока.

Истината е, че това е измамно чувство. За всяка технологична революция, която не се е състояла, има три, които вече са се случили - но просто толкова сме привикнали към тях, че не ги забелязваме. В крайна сметка спомнете си живота само отпреди десет години, преди първият iPhone да ни даде компютър в джоба. Поне още гузина подобни революции са на стартова позиция. Някои от тях вероятно ще пропаднат, други ще променят живота ни толкова бързо, че после няма да помним какъв е бил преди това. Нека видим най-съществените и най-любопитни изобретения на отминаващата 2017.

МАНТИЯ-НЕВИДИМКА. Вече не е нужно да сте Хари Потър, за да се промъквате незабелязано през тълпите. Учени от Виенския технически университет са на път да създадат материал, който при нужда може да става невидим за

окоето.

Ние виждаме различните предмети, защото фотоните на светлинния поток се сблъскват с тях и се отразяват. Но физиците от Виена са създали материал, който след облъчване със специален лазер може да пропуска през себе си видимата светлина - ставайки в резултат напълно невидим. Концепцията звучи налудничаво, но в първите експерименти действително работи - и то не само за светлина, а и за звук. Сега екипът работи върху практическото ѝ приложение.

ОЧИЛА ЗА СЛЕПИ. По данни на Световната здравна организация, в света днес има малко над четвърт милиард слепи хора. Но едва около 15% от тях са напълно слепи. За останалите 85% сега има надежда за нормален живот благодарение на eSight 3 - очила, които на практика позволяват на хората с тежко увредено зрение да виждат нормално. Очилата имат камера с висока резолюция, която заснема полезрението пред пациента, обработва го за нищожна част от секундата по специални алгоритми и после показва подсилената, по-контрастна картина върху два OLED дисплея пред очите. Така хора със състояния като хипоплазия на очния нерв могат да виждат нормално. eSight предава образа на практика в реално време, а благодарение на няколко специални алгоритъма очилата не предизвикват гадене като онези за виртуална реалност например.

РАКЕТА ЗА МНОГОКРАТНО ПОЛЗВАНЕ. Докато цял свят е зает да спори дали проектите на Илон Мъск в Tesla са гениални, или само за заблуда на инвеститорите, друга компания на неуморния милиардер написа историята. През март Space X успя благоприятно да изстреля чрез своята ракета Falcon 9 спътник в геостационарна орбита, а после ракетата благоприятно се върна и кацна върху специален автоматизиран кораб в Атлантическия океан. Това постижение, което в миналото не бе по силите нито на съветската космическа агенция, нито на NASA, в перспектива може значително да намали цената на космическите полети.

ЕНЕРГИЯ ОТ СТЕНИТЕ. Два холандски стартапа са на път да решат най-големия проблем на толкова популярните стъклени фасади - че те не са енергийно ефективни. Компанията Rhyssee е създател на първите абсолютно прозрачни фотоволтаични панели в света - което означава, че на практика фасадата на сградата може да произвежда цялото електричество, което ѝ е нужно, и дори ще остава излишък. Lumiduct пък е любопитна система от прозрачни панели, замислени да се монтират по фасадите като един вид мобилни външни щори. Те произвеждат до 15 пъти повече ток от нормалните панели, просто защото могат да се насочват към слънцето.

СБОГОМ НА МЕНТЕТАТА. Фалшивите продукти, носещи логото на престижни марки, са бизнес за половин трилион долара годишно - доста повече от наркотрафика например. Понякога ментетата (на неща като швейцарски часовници, да речем) са толкова добри, че са неотличими от оригиналите.

Но учени от Университета на Ланкастър във Великобритания имат готово решение на проблема. То се състои от два компонента: уникална молекулярна матрица, която се въгражда в продукта или в опаковката му, и мобилно приложение. Достатъчно е само да снимате етикета - светкавицата в телефона ви активира атомите в матрицата, а приложението ги сравнява с базата данни и веднага казва дали продуктът е истински. Първото практическо приложение вече е факт: няколко големи производителя на автомобилни компоненти откупили технологията и ще започнат да я ползват още от първите месеци на 2018.

АСАНСЬОРЪТ, КОЙТО ВЪРВИ НАСТРАНИ. Добрите стари кабинки, теглени от стоманени въжета, датирали още от 1854 година и не са претърпели кой знае колко революционни промени от тогава. Но Thyssenkrupp скоро ще промени това. Гер-

манският гигант е разработил MULTI - система за транспорт вътре в сградите, която ползва същия принцип на магнитната левитация като високоскоростните влакове, не се нуждае от въжета и може да се движи и вертикално, и хоризонтално. Това ще промени не само времето ви за чакане на партера, но и самия начин, по който проектираме високите сгради днес.

ВИНАГИ ТОПЛО КАФЕ. Познато ли ви е това усещане: тъкмо сте си донесли едно топло кафенце на бюрото и предвкушвате удоволствието, когато звънва телефонът. Пет минути по-късно, когато успеете най-после да приключите досадния разговор, кафето е безнадеждно изстинало. Според едно изследване кафето запазва оптималната си температура за пиене в продължение на едва 37 секунди. Но една американска компания се е заела да поправи това чрез своето изобретение Ember - чаша с подгряване, която запазва тази температура в продължение на час, ако батерията ѝ е заредена, или неограничено, ако я сложите върху зарядното ѝ устройство.

КАМЕРА НА ВЪРХА НА НОКЪТЯ. Напоследък се наглеждахме на миниатюризация във fotografia, но тя си има граници - всяка камера все пак се нуждае от стъклена леща, за да обработи светлината и да я превърне в изображение. Всъщност не всяка - екип електроинженери от Калифорнийския технически университет са създали нов тип камера, която не ползва лещи и благодарение на това е със смайващо малки размери - 1 на 1.2 милиметра. Вместо леща, тази камера ползва нещо, наречено фазирана антенна решетка (phased array) и познато от радарната технология

и радиоастрономията. Тя е не само миниатюрна, но и доста по-евтина от обикновената фотографска техника, и според създателите ѝ може да се въгражда в какво ли не - от ръчни часовници до облекло или очила. Може дори да бъде изстреляна в космоса като компактен и лек пакет, който после да се разгърне в голяма мрежа от камери и да заснеме изображения с фантастична резолюция - от порядъка на няколко гигапиксела.

КОТЛОН, КОЙТО ВИ УЧИ ДА ГОТВИТЕ. В наши дни всеки мечтае да е майстор-готвач - особено откакто и най-сложните рецепти могат да се превърнат в едноминутни клипчета за Facebook. Но онова, което изглежда толкова просто в клипчето, всъщност крие безброй въпроси - кога да добавя това, колко да сложа от онова и така нататък. Затова компанията Tasty, която първоначално се занимаваше именно с кратки онлайн рецепти, сега е разработила One Pot - новаторски уред за готвене, който се свързва с мобилното приложение и ви казва кога точно олиото е достатъчно горещо за пържене, сложили ли сте достатъчно сол и кой е точният момент да свалите телешкия стек от огъня, за да е средно изпечен. Бива го за всичко от забулени яйца до сладолед от шам-фъстък.

ИЗПОЛЗВАЕМИ ЕЛЕКТРОМОБИЛИ. Един ден 2017 вероятно ще се сочи в учебниците като повратната точка, в която електрическото задвижване е започнало да завладява автомобилната индустрия. Ако се случи обаче, ще е заслуга повече на малки стартапи като Leydenjar, а не толкова на автомобилните гиганти. Тази компания, създадена от холандски физици и енергетици, е разработила принципно нов тип силициеви аноди за батерии. Ако бъдат използвани вместо обичайните графитови аноди, те могат да увеличат енергийната плътност на литиево-йонната батерия с до 50% - без това да се отразява на жизнения ѝ цикъл или на цената.

МАШИНА ЗА ЧИСТ ВЪЗДУХ. София е европейската столица с най-замърсен въздух, показва едно миналогодишно проучване на Световната здравна организация. Може би си струва вече да се замислим за уреди като Molekule - високотехнологично средство за пречистване на въздуха у дома. Повечето му конкуренти използват прости филтри, за да отстранят вредните частици - плесени, спори, сажди и бактерии. Но Molekule на практика ги унищожава благодарение на специалния нанофилтър, който реагира със светлината по сходен начин с този, по който фотосоларните панели произвеждат електричество. ■

FUTURE PERFECT

From ultra-thin cameras to reusable rockets: 11 of the most curious inventions of 2017

By KONSTANTIN TOMOV / Photography SHUTTERSTOCK

Don't you feel from time to time that progress has somehow cheated us? Where are those magical technologies that sci-fi novels promised us? Sixteen years have now passed since 2001, the year of Arthur Clarke's famous Space Odyssey, when we were supposed to have conquered the solar system. Instead, we are celebrating the 40th anniversary since man last walked on the Moon. It seems as if technological progress has gone in the opposite direction.

The truth is that this is a deceptive feeling. For every technological revolution that has not taken place, there are three that have already happened – it's just that we are so used to them

that they go unnoticed. Just remember life of ten years back, before the first iPhone gave us the pocket computer.

At least another dozen such revolutions are in the starting position. Some of them will probably fail, others will change our lives so quickly that we won't remember what it was like before. Let's take a look at the most important and most intriguing inventions of 2017.

INVISIBILITY CLOAK. You no longer have to be Harry Potter to move unseen among the crowd. Scientists at Vienna Technical University are about to create a material that could, if neces-

sary, become invisible to the eye.

We see different objects because light wave photons collide with them and are reflected. But the physicians from Vienna have created a material that after radiation with a special laser can let the flow of light pass through it – becoming completely invisible in the process. The concept sounds crazy, but first experiments have shown it to actually work – both for light and sound. The team is now working on its practical application.

GLASSES FOR THE BLIND. According to the World Health Organisation (WHO), there are just over a quarter billion blind people in the world to-

Physee

Нов тип камера, която не ползва лещи
A new type of camera that does not use lenses

day. But only about 15% of them are completely blind. For the remaining 85% there is now hope for a normal life thanks to eSight 3 – glasses that virtually allow visually impaired people to see normally. The high resolution camera embedded in the glasses captures what a user is looking at, instantly processes the video with special algorithms and then displays the enhanced, contrasting picture on two OLED screens in front of the user's eyes. Thus people suffering from optic nerve hypoplasia can see normally. eSight transmits the image in real time and, thanks to several special algorithms, the glasses do not cause nausea as those for virtual reality, for example.

REUSABLE ROCKET. While the whole world was busy arguing whether Elon Musk's projects in Tesla are ingenious or just out to delude investors, another company of the tireless billionaire wrote history. Last March, Space X successfully launched a satellite into geostationary orbit with its Falcon 9 rocket, after which the rocket returned and landed safely on a special automated drone ship in the Atlantic Ocean. This achievement, which in the past was beyond the powers of either the Soviet Space Agency or NASA, could significantly reduce the cost of space flights in the long run.

WALL ENERGY. Two Dutch startups are about to solve the biggest problem of the popular glass facades – the fact that they are not energy efficient. Physee developed the world's first absolutely transparent photovoltaic panels – actually meaning that the building's facade can produce all the electricity it needs and even make a surplus. Lumiduct is an interesting system of transparent panels designed to be mounted on facades as a kind of mobile exterior blinds. They produce up to 15 times more electricity than normal panels simply because they rotate with the sunlight.

GOODBYE TO FAKES. Counterfeit products, featuring the logo of prestigious brands, are a \$0.5 trillion business a year – much more than drug trafficking for example. Sometimes the fakes (e.g. of things like Swiss watches) are so good that they are impossible to distinguish from the originals. But researchers from Lancaster University in the UK have come up with a solution to the problem. It consists of two components: a unique molecular matrix that is embedded in the product or its packaging, and a mobile app. All you have to do is scan the optical tag on a product – the flash in your smartphone activates the atoms in the matrix, and the app matches them with the manufacturer's database and tells you immediately whether the product is real or fake. The first practical application is already a fact: several big automotive component makers have bought the technology and will start using it in early 2018.

SIDEWAYS-MOVING ELEVATOR. The good old

cabins pulled by steel ropes date back to 1854 and have not experienced any major revolutionary changes since then. But ThyssenKrupp is about to change that. The German giant has developed MULTI – a system for transport inside buildings that uses the same principle of magnetic levitation as high-speed trains, needs no ropes and can move both vertically and horizontally. This will change not only waiting time on the ground floor, but also the very way in which high-rise buildings are designed today.

ALWAYS HOT COFFEE. You've just taken a nice hot cup of coffee to your desk and are sitting down to enjoy it when the phone rings – know the feeling? Five minutes later, when you've finally ended the annoying conversation, your coffee is hopelessly cold. By one estimate, coffee retains its optimal drinking temperature for only 37 seconds. But an American company has set out to remedy this with its invention, called Ember – a temperature control mug that retains the ideal level of warmth for a whole hour if its battery is charged, or indefinitely if you put it on its charger.

ULTRA-THIN CAMERA. We've seen plenty of miniaturization in photography lately, but it has its limits – every camera still needs a glass lens to process the light and turn it into an image. Actually, not every camera – a team of engineers from the California Institute of Technology have developed a new type of camera that does not use lenses, thanks to which it has been reduced to an incredibly small size – 1 by 1.2 millimetres.

Instead of a lens, this camera uses something that is called phased array and is known from radar technology and radio astronomy. It is not only miniature in size, it is also a lot cheaper than normal photographic technology, and according to its creators it can be embedded in just about everything – from wrist watches to clothing and eyeglasses. It could even be launched into space as a small package and

then unfurl into a large network of cameras that capture images with a fantastic resolution – in the order of several gigapixels.

A HOTPLATE THAT TEACHES YOU TO COOK. Nowadays, everybody dreams of being a master chef – especially since even the most complicated recipes can be turned into one-minute Facebook videos. But what looks so simple in the video actually hides countless questions – when to add what, how much to put in, and so on. That's why Tasty, the company which initially focussed on short online recipes, has now developed One Top – an innovative cooking appliance that connects to a mobile app and tells you exactly when the oil is hot enough for frying, whether you've added enough salt and the right time to take a steak off the plate if you want it medium rare. You can use it for anything, from poached eggs to ice-cream and pistachios.

USABLE ELECTRIC CARS. One day, the year 2017 will probably be mentioned in textbooks as a turning point in which electric drive began to conquer the automotive industry. If this does happen, however, it will be more to the credit of small startups like LeydenJar, than to automotive giants. This company, set up by Dutch physicists and power engineers, has developed a basically new type of silicon anodes for batteries. Used instead of ordinary graphite anodes, they can increase the energy density of a lithium-ion battery by up to 50% without this affecting its life cycle or cost.

CLEAN AIR MACHINE. Sofia is the most polluted capital in Europe, a WHO study conducted last year shows. So maybe it's worth to start thinking about devices like Molekule – a high-tech air purifier for home use. Most of its competitors use simple filters to eliminate harmful particles such as mould, spores, soot and bacteria. But Molekule practically destroys them thanks to the special nanofilter that reacts with light in a similar way solar panels produce electricity. ■

2018

Season's Greetings!

Warm wishes & holiday magic from the Fraport Twin Star Airport Management team!

Весели празници!

*Екипът на „Фрапорт Твин Стар Еърпорт Мениджмънт“ АД
Ви пожелава много топлина и възшебни моменти!*

20 ГОДИНИ СТАБИЛНОСТ, ДОВЕРИЕ, БЛАГОДАРНОСТ И ПРОФЕСИОНАЛИЗЪМ!

Поводът за това интервю е юбилеят на Адвокатско дружество „Димитров, Петров и Ко“. Различното в написаното по-долу е това, че липсва „Аз съм“, акцентът е върху „Ние“, не само защото основателите са двама, а защото дължат постигнатото до тук и на своя екип. Проф. д-р Георги Димитров и адв. Богдан Петров, разказват какво стои зад магията „ДПКо“, както наричат кантората накратко и ви пожелават приятен полет в техния правен свят.

За 20 години от създаването си, коя е основната мисия на кантората?

Г: За нас е важно клиентите да са доволни и щастливи. За да се случи това, трябва да имаш щастлив и мотивиран екип, който да влага страст и да добавя стойност във всичко, което прави. Нещо, което смятам, че сме постигнали.

Б: И все пак, за да отговорим на въпроса ви, ще си позволя да цитирам мотото на ДПКо, а то е: „Работата трябва да се свърши – бързо, качествено, ефективно“, като целта в крайна сметка е удовлетворени клиенти, чийто права и интереси са защитени по най-добрия възможен начин.

Какво стои зад успеха на „Димитров, Петров и Ко.“?

Г: Категорично мога да кажа, че това е екипът, който не спира да се развива и усъвършенства. Горди сме, че адвокатите в кантората са едни от най-добрите професионалисти в сферата на своята специализация. С годините натрупан опит, кантората се оформи като лидер в бизнес правото, както и в сферите на правото на информационните и комуникационни технологии, защита на личните данни, фармацевтично, банково, финансово, конкурентно и строително право, разрешаване на спорове, интелектуална собственост, недвижими имоти, и пр.

Б: Както Жоро спомена, за нас успехът се дължи на колегите, които имаме. Зад името „ДПКо“ стоят 35 експерти и 15 души административен персонал, които ежедневно отстояват правата и законните интереси на клиентите на кантората. Една от основните ни задачи е да разширяваме екипа си от високкоквалифицирани юристи, някои от които са завършили в престижни международни университети.

През годините как се оформиха ценностите на компанията, какво ви отличава?

Г: Ние поставяме правата и интересите на нашите клиенти винаги на първо място, без да допускаме компромис с професионалния си интегритет. Доказателство за това е

тяхното признание, както и мнението на колеги и конкуренти, изразено в различни класации, където ДПКо е сред 10-те най-добри кантори в България. Партнираме си с редица международни кантори, членуваме в световно признати мрежи, камари, професионални организации и асоциации. Голяма част от колегите взимат участие като лектори в различни конференции и семинари в България и чужбина. За нас обменът на информация и усъвършенстването са основна цел, защото искаме да дадем на клиентите си експертизата и обслужването, което заслужават.

Б: Адаптираме се бързо, гъвкави и коректни сме. Осъзнаваме сериозността на проблемите на бизнеса и на база експертизата, с която разполага всеки един от колегите, стараем се да дадем най-компетентното мнение и решение на всеки един случай, за максимално кратко време, знаейки колко важен ресурс в наши дни е времето.

Какви ще бъдат предизвикателствата през „Димитров, Петров и Ко.“ през следващите 20 години?

Г: Повишаването на сложността и комплексността на казусите, както и все по-изискващите клиенти. Иноваторите, тези които искат да се развиват, тези, които следват тенденции, тези които искат да

знаят и научат още и още. Удоволствие и предизвикателство е да се работи с такива хора.

Б: В по-общ план предизвикателствата са свързани с все по-голямата динамика и все по-силния интензитет на бързо променящите се обществени отношения. Вече наблюдаваме тенденция правото, и най-вече законодателството, което е призвано да бъде регулатор на

тези обществени отношения, все по-трудно да „догонва“ тази промяна. В този смисъл все по-често ще бъдем изправени пред напълно нови и все още неурегулирани бизнес територии, за които съвременното законодателство не предлага готови решения. За наше щастие, ние вече работим в условията на тази тенденция и екипът ни посреща тези предизвикателства.

Какъв съвет бихте дали сами на себе си, ако можехте да се върнете назад с 20 г.?

Б: Щастливи сме от постигнатото. Мисля, че всяка една безсънна нощ си е струвала, защото преди няколко дни, видях уважението и признанието на хора, които след дълги години на съвместна работа и оправдано доверие, са се превърнали в наши приятели. (На 23.11.2017 г. Адвокатско дружество „Димитров, Петров и Ко.“ събра повече от 300 души на коктейл по случай своята 20-годишнина. Сред гостите бяха клиенти, партньори и разбира се целият екип.)

Г: Що се отнася до съвета, който бихме си дали, той е този, който даваме на всеки от колегите, които се присъединяват към семейството на „Димитров, Петров и Ко.“:

„Бъдете безкомпромисни професионалисти!“

20 YEARS OF RELIABILITY AND TRUST, PROFESSIONALISM AND APPRECIATION

The interview was given on the occasion of the 20th anniversary of Dimitrov, Petrov & Co. Law Firm. What first makes impression is the absence of "I am" in the words below; instead the focus is on "we" – not only because the founding partners are two, but also because their success is also due to the team they have built. Prof. Dr. George Dimitrov and Bogdan Petrov, reveal what the magic briefly called DPCo. is, wishing you a nice flight in their legal world.

What has been the primary mission of the law firm for these 20 years since it was found?

G: We strive to make our clients happy and satisfied. For this purpose, we need a happy and highly motivated team of passionate and devoted individuals adding value to everything they do. And I believe we have achieved that.

B: Yet, to answer your question, I would quote the moto of DPCo.: "Work must be done – promptly, efficiently and up to the highest standards.", as the ultimate purpose is to satisfy our clients by protecting their rights and interests in the best possible manner.

What stands behind the success of Dimitrov, Petrov & Co.?

G: Our team definitely, which keeps developing and improving. We are proud to say that our lawyers are among the best professionals in their practice areas. Having gained broad experience over the years, the law firm stands out as a leader in the sphere of business law, as well as in the areas of information and communication technologies law, privacy & data protection, life sciences, banking, financial, competition and construction law, dispute resolution, intellectual property, real estates, etc.

B: As George said, we achieve success thanks to our colleagues: 35 lawyers and 15 administrative staff stand behind the name of DPCo., protecting the rights and legal interests of our clients every single day. We aim at expanding our highly qualified legal team, some having graduated from

prestigious international universities.

How have your company values developed over the years? What makes you stand out?

G: Our clients' rights and interests are our first and foremost priority. At the same time, we would never compromise our professional integrity. And that is confirmed by their acknowledgement and appreciation, as well as by other lawyers and competitive law firms stating their opinions in various rankings where DPCo. finds its place among the 10 best law firms in Bulgaria. We work in cooperation with a number of international law firms, we are a member of internationally recognized networks, chambers, professional organizations and associations. Most of our experts participate as speakers in various conferences and workshops in Bulgaria and abroad. Exchange of information and constant improvement are our primary goals, so that we can provide our clients with the professional service they deserve.

B: We are highly adaptable, flexible and reliable. Being well aware of the problems the business faces, on the basis of the individual expertise of our colleagues, we do our best to provide the most competent opinion and the optimum solution in each particular case ASAP, as we realize time is a really valuable resource these days.

What will the challenges before Dimitrov, Petrov & Co. in the next 20 years be?

G: More complicated and complex cases, more demanding clients. Innovators – those who want to evolve, those who follow the trends, those who

want to know and learn more and more. It is a pleasure and a challenge at the same time to work with such people.

B: In more general terms, the challenges are related to the accelerating dynamics and high intensity of the fast-changing public relations. It is apparently more and more difficult for the law, and in particular for the legislation, being the regulator of those public relations, "to catch up with" that change. In this sense, we will continue to face brand new and uncharted business territories, having no ready-made solutions provided by the modern legislation. Fortunately, our team already works in such an environment, successfully overcoming those challenges.

What advice would you give to your younger selves if you could go back 20 years ago?

B: We are happy with what we have achieved. I believe that every single sleepless night was worth it, as a few days ago I saw so much respect and gratitude from people who have become our friends over so many years of cooperation, reliability and trust. (On 23.11.2017 Dimitrov, Petrov & Co. Law Firm gathered more the 300 people at a cocktail party on the occasion of its 20th anniversary. Clients, partners and the whole team were among the guests.)

G: As to the advice we would give to ourselves, it is the same that we give to each new colleague joining the family of Dimitrov, Petrov & Co.:

"Be an uncompromising professional!"

ПЛАВНИЯТ ПРЕХОД МЕЖДУ СТАРИЯ И НОВИЯ ГРАД

МОСТЪТ MÜNSTERBRÜCKE

Цюрих

ОТ
€112 [✈]
еднопосочна
цена

Цените са крайни и включват: 1 бр. ръчен багаж до 10 кг, кетъринг на борда, безплатен check-in.

Чекиран багаж може да се закупи преди полет на летище или в офиса на издателя на билета - цена на първо парче багаж до 23 кг - 20 евро за отсечка София - Цюрих и 20 франка за отсечка - Цюрих - София. В случай на по-тежък, по-обемен или допълнителен чекиран багаж, се прилагат стандартните правила на България Ер.

България Ер
Национален Превозвач www.air.bg

ПРИЯТЕН ПОЛЕТ

ПРИЯТНИ ЕМОЦИИ

www.air.bg

Ти вече
пътешестваш!

**Супер идея за колеген подарък-
Подари преживяване!**
Подаръчен ваучер от ПОСОКА

PRIM

- presents -

Glamorous NEW YEAR HOLIDAYS 2018

Starring

Maria Ilieva

Lubo Kirov

ENJOY LUXURIOUS ACCOMMODATION

and

feel the festive spirit

SEA GARDEN
DESTINATION BURGAS

GRAND HOTEL & SPA

PRIMORETZ

SINCE 1959

+359 56 812345 / info@hotelprimoretz.bg
WWW.HOTELPRIMORETZ.BG

Останките от храма "Свети Атанасий"
The remains of St. Athanasius church

УГАСВАЩИ СЪКРОВИЩА: РАЖДАВИЩА

Как с десетки хиляди левове бе създаден дом за
семејство съсели

Текст КОНСТАНТИН ТОМОВ / Фотография КОЛЕЛА

За две години в поредицата "Угасващи съкровища" ви показвахме близо двайсет отчаяно нуждаещи се от внимание старинни храмове и манастири.

При някои от тях нуждата е трогателно проста: да се постегне покривът, за да спре да тече, или дори да се сложи най-обикновен катинар, колкото овчарите да не си прибират стадата вътре.

Накратко, има места, където няколкостотин

лева, използвани разумно, могат да спасят съкровища на няколко столетия.

СЕГА ОБАЧЕ ЩЕ ВИ РАЗКАЖЕМ за точно обратния случай: как с десетки хиляди левове държавни и европейски пари е направен уютен дом... за семејство съсели.

Днешната ни спирка е Раждавица - село на петнайсетина километра от Кюстендил, в живописната долина на Струма.

Няма ясни сведения кога е създадено, но със сигурност вече е съществувало през XIV век. В покрайнините му ще намерите развалините на средновековна крепост, както и две старинни църкви - действителната причина да дойдем дотук.

ЕДНАТА Е ДОБРЕ ПОЗНАТА и за местните хора, и за посетителите на Раждавица, просто защото се намира до главната за-

Църквата "Успение Богородично" - и един от
обитаващите я съсели
The Assumption of Holy Virgin church - and one
of the dormice living there

бележителност на селото - плажа в местността Чардако. За жалост от някогашния храм "Свети Атанасий", или по народному Атанас Летни, днес не е останало кой знае колко много - четири едва крепящи се стени. Учените и до днес спорят колко стара е тази малка църквичка. При липсата на фрески и надписи възрастта ѝ не може да се определи точно. Някои настояват за самото начало на XVI век. Други говорят за средата на XVIII. Със сигурност се знае, че при Освобождението храмът е вече бил грохнал от старост и с пропаднал покрив. През 1882 година селяните го възстановили, но и с характерната за оная епоха решимост варосали поизбелелите стенописи вътре - да изглеждат по-спретнато.

НЯКЪДЕ В РАННИТЕ ГОДИНИ след 9 септември 1944 покривът повторно пропаднал и оттогава храмът не е докосван. На мястото на богатите някогашни фрески се мъдрят няколко тоалетни надписа. Макар на достъпно място и с потенциала да бъде туристическа атракция, "Свети Атанасий"

е на път окончателно да изчезне.

"ДОСТЪПЕН" ОБАЧЕ Е ПОСЛЕДНОТО, което бихме казали за другия старинен раждавишки храм: "Успение Богородично".

Макар да е на два пъти реставриран, никога не си е направил труда да укаже по някакъв начин пътя към него. Трябва да питате някой от старците в селото и да се заредите с търпение за прекосяването на трите километра трънаци до местността Селище. "Успение Богородично" несъмнено е по-старият от двата храма, но и тук учените не са сигурни за периода на построяване. Йордан Иванов говори за 12-и век, Кръстю Миятев - за 15-и, Андрей Протич е категоричен, че стенописите са от 16-и.

ПО ВСЯКА ВЕРОЯТНОСТ ВСИЧКИ са прави: храмът е бил построен по време на Второто българско царство, в ранния османски период е разширен, а някъде около 1550 година е изцяло изписан. От тези стенописи днес има само жалки останки, защото в продължение на десетилетия църквичката е била без по-

крив, отворена за стихииите.

Едва през 70-те сводът е възстановен и покрит с каменни плочи. А през миналото десетилетие, вече с пари от европейските фондове, "Успение богородично" е реставрирано.

САМО ЧЕ НИ Е МАЛКО ТРУДНО да схванем смисъла от тази реставрация. Храмът, както споменахме, е мъчно откриваем. Дори предвратие то не е било разчищено от тръни. Смело циментираната предна фасада не се връзва съвсем с нашите представи за реставрация на национален паметник на културата. Вътре безразборно е нахвърлян гипс, на места дори директно върху фреските, които тутакси се е напукал. Доколкото можем да преценим, не е свършена никаква работа за консервация на стенописите.

Всъщност полза от цялото начинание имат само тази двойка съселчета, които са намерили в изоставения от всички храм удобен дом.

Не е точно целта, с която някогашните жители на Раждавица са го издигнали. Но по-добре такава полза, отколкото съвсем никаква. ■

FADING TREASURES: RAZHDAVITSA

How tens of thousands of leva went into making a home for a family of dormice

By KONSTANTIN TOMOV / Photography KOLELA

For two years in the Fading Treasure series we have introduced you to nearly twenty old churches and monasteries in desperate need of attention.

For some of them, the need is touchingly simple: to fix the roof to stop it leaking, or even just to get an ordinary padlock for the door to prevent shepherds sheltering their flocks inside.

In short, there are places where a few hundred leva, used wisely, could save centuries-old treasures.

BUT NOW WE WILL TELL YOU of exactly the opposite: how tens of thousands of leva of government money and EU funds have gone into making a cosy home... for a family of dormice.

Our stop today is Razhdavitsa – a small village some 15 km from Kyustendil, in the scenic Struma river valley.

It is not known exactly when it was founded, but it definitely existed already in the 14th century. In the vicinity you can see the remains of a mediaeval fortress, as well as two old churches – the real reason for us coming here.

ONE OF THE CHURCHES is well known both to the locals and visitors to Razhdavitsa simply because it is located next to the village's main attraction - the beach in the Chardako locality. Regrettably, not much remains from the former St. Athanasius Church – four barely standing walls.

Scientists still disagree about the age of this small church. Due to the absence of murals and inscriptions, it cannot be exactly determined. Some insist on the very beginning of the 16th century. Others opt for the mid-18th century. What is known for sure

is that during the Liberation the church was already crumbling with age and its roof had caved in. In 1882 the villagers restored it, but with the determination typical of the time, they white-washed the faded murals inside to make it look neat and tidy.

SOMETIME IN THE EARLY YEARS after 9 September 1944, the roof caved in again and since then the church has not been touched. The once lavish murals have been replaced by washroom graffiti. Although easily accessible and despite its potential as a tourist attraction, St. Athanasius Church is about to completely vanish from the face of the earth.

"ACCESSIBLE", HOWEVER, IS THE LAST THING we'd say about the other old church in Razhdavitsa - The Assumption of the Blessed Virgin.

Although restored on two occasions, nobody ever bothered to signpost the road to it. You have to ask some of the older people in the village and arm yourself with patience to cut across the

three kilometres of brush to the Selishte locality. The Assumption is undoubtedly the older of the two churches, but here again scientists disagree on exactly when it was built. Yordan Ivanov dates it to the 12th century, Krastyo Miyatev to the 15th century, while Andrei Protich is categorical that the murals were painted in the 16th century.

IN ALL LIKELIHOOD, THEY ARE ALL right: the church was built during the Second Bulgarian Kingdom, expanded in the early Ottoman period, and painted on the inside sometime around 1550. Only pitiful remains are left of these murals because for decades on end the church was left without a roof, at the mercy of the elements. Not until the 1970s was the vaulted roof repaired and covered with stone tiles. And during the last decade the Assumption Church was restored with EU funds.

IT'S JUST THAT WE FIND IT DIFFICULT to see the point of this restoration. The church, as already mentioned, is hard to find. Even the approach to the entrance has not been cleared of thorns. The boldly cemented front façade does not quite fit into our idea of a restored national monument of culture. Inside plaster has been used indiscriminately, even directly on the murals where it immediately cracked.

As far as we can see, nothing has been done to preserve the frescoes.

In fact, benefiting from all this are only a couple of dormice that made themselves a convenient home in the abandoned church. Not exactly the purpose for which the inhabitants of Razhdavitsa once built it. But better this than nothing at all. ■

ТВОРЕНИЕ В ЧЕРНО

Специалният Rolls-Royce Ghost Black Badge струва колкото външния дъг на африканска държава - но точно това е идеята

Текст КОНСТАНТИН ТОМОВ / Фотография КОЛЕЛА

6.6

литра работен обем, V12
liters engine displacement, V12

612

к. с. максимална мощност
hp maximum power

840

Нм максимален въртящ момент
Nm max torque

4.8

секунди 0-100 км/ч
seconds 0-100 km/h

Единственият въпрос при голямото богатство е какво да правиш с него, казвал някога Джон Д. Рокфелер.

За повечето хора, които успеят да се сдобият с милиони, отговорът е лесен: да ги използват, за да изпъкнат сред останалите.

НО ТОВА ДНЕС НИКАК НЕ Е лесна работа. Особено при този най-очевиден признак на благосъстояние: автомобила. Машины като S-класата на Mercedes или BMW Серия 7 вече се срещат пог път и наг път. И даже Rolls-Royce, този стожер на неповторимото и ексклузивното, започна да продава над четири хиляди автомобили всяка година.

В края на краищата за какво сте се бъртали да изкарате милиони, ако накрая се окаже, че 86-ият син на емира на Бахрейн има същата кола като вас?

ЗА ЩАСТИЕ В БРИТАНСКАТА КОМПАНИЯ си дават сметка за този проблем и имат няколко решения наум. Днес се срещаме с последното от тях: Black Badge версията на Rolls-Royce Ghost.

Ghost, представен през 2009 и обновен през 2014, стана популярен като "бюджетния Ролс". Необичаен епитет за нещо със стартова цена 210 000 евро, но е факт, че Ghost сваля доста летвата за притежаването на Rolls-Royce. Black Badge, тоест "черна емблема", е проект, който осезаемо връща летвата обратно нагоре.

НА ПРАКТИКА BLACK BADGE е пакет от най-различни модификации на стойност около 40 000 евро.

Най-видимите са отвън: боядисана в матово черно предна решетка, черен ауспук, антрацитно черни емблеми и черни джанти. Даже прословутият Дух на екстаза на предния капак рязко е сменил цветовете гама.

Впрочем не си мислете, че става дума само за боя. 21-цоловите джанти например са изработени от 44 слоя специално обработени въглеродни влакна и са двойно по-здрав от стоманените - добра новина за собственика, защото смяната на ед-на-едничка от тях струва към три хиляди евро.

СЪЩО ТОЛКОВА ИНТЕРЕСНИ са и някои елементи в интериора, направени от така наречения Technical Fiber. Тези ръчно изтъкани нишки от алуминий и въглерод са на практика същият материал, който се използва за производството на F117, про-

словутия невидим самолет на Lockheed-Martin.

Уникални за Black Badge серията са и някои цветове за седалките, като ослепително виолетовото в нашата тестова кола, както и монограмите върху всички облегалки.

ИНАЧЕ И ТУК ЩЕ ОТКРИЕТЕ всички класически за Rolls-Royce глезотии: ръчно ушитата кожа, пухкавите килимчета от овча вълна, елегантните хромирани бутони и лостчета, чадърите във вратите. Като допълнителна екстра може да си поръчате и звездното небе: 1300 фибровлакна в тавана, които светят като истински звезди и чиято сила можете да регулирате.

Мултимедийната система ще ви напомни за i-Drive в BMW, и нищо чудно, защото пог по-елегантната опаковка реално се крие съвсем същата технология. Интуитивна и лесна е за ползване, а пътниците отзад получават свой собствен въртящ контролер, за да не зависят от шофьора. Може дори да се зададе кой да има приоритет при командите - предният или задният ред седалки.

НО НЕ СИ МИСЛЕТЕ, че британците ви вземат цената на ново BMW "тройка" само за малко черна боя.

Black Badge ползва същия 6.6-литров V12 двигател като обикновения Ghost, но тук той е тунингован и подсилен с 40 коня - до общо 612. Въртящият момент може да достигне бомбастичните 840 нютонметра. Това е достатъчно да изстреля този мастодонт от 0 до 100 километра в час за някакви си 4.8 секунди. Или, алтернативно, да превърне прочутия със

зравината си български асфалт в ръчна хармоника.

ОКАЧВАНЕТО Е МАЛКО ПО-ТВЪРДО от нормалния Ghost, но не се тревожете - усещането за възшебно килимче не се е загубило ни най-малко. Просто Black Badge е способен да завижда малко по-уверено, ако ви се прииска динамика. Но пак ще го прави с достойнство и без да ви разреже чашата. Осемстепенният автоматик е постоянно във връзка с GPS-навигацията, за да подготвя смените на предавката според пътя пред вас.

Компанията обещава малко над 14 литра на сто комбинирани разход. Кое е само с 6 литра по-малко от реалния разход, който засякохме ние. Ако сте от милионерите, които се плашат от сметката в бензостанцията, може би трябва да помислите за газова уредба.

ОТ ROLLS-ROYCE ОБЯСНЯВАТ, че Black Badge е замислен да привлече по-млада клиентела за марката с повишената си мощност и злодейския почернен вид. От друга страна, цената му някак си изключва от сметката младите семейства. Компанията не дава ценоразпис за отделните опции - ако ви интересува колко струват, значи не можете да си ги позволите. Но само поръчката аудиосистема ще ви излезе колкото ново Renault Clio. Така, както го виждате, нашият тестов Ghost ще ви бръкне в банковата сметка с 328 050 евро, и то без данъците.

Кое е всъщност е добра новина, защото шансът някой друг да паркира до вас в Слънчев бряг спада грастично. Освен ако някой от синовете на емира не е решил да отскочи до България, разбира се. ■

BEOVISION ECLIPSE & BEOLAB 50

Добре дошли у дома. Там, където технологиите не крадат от вашето внимание, а го печелят с правилните решения. Запознайте се с новия ни мощен телевизор OLED 4K и активен високоговорител от най-ново поколение за върховно домашно кино и музикално изживяване.

PRESS PAUSE AND PLAY

beostores.bg

BANG & OLUFSEN

КАТО НИКОЙ ДРУГ

Creation in BLACK

The special Rolls-Royce Ghost Black Badge is worth as much as an African country's foreign debt – and that's exactly the idea

By KONSTANTIN TOMOV / Photography KOLELA

The only question with wealth is, what do you do with it, John D. Rockefeller once said.

For most people who manage to acquire millions, the answer is simple: to use them to stand out among the rest.

BUT THIS IS NO EASY TASK today. Especially when it comes to the key sign of prosperity: the automobile.

Cars like the Mercedes S-Class or the BMW 7 Series are no longer few and far between. Even Rolls-Royce, this mainstay of all that is unique and exclusive, has started selling over 4,000 cars per year.

After all, why work yourself to the bone to make millions, if it turns out in the end that the 86th son of the Emir of Bahrain drives the same car as you?

FORTUNATELY, THE BRITISH COMPANY is aware of the problem and has several solutions in mind. Today we are meeting the last of them: the Black Badge version of Rolls-Royce Ghost. Ghost, introduced in 2009 and updated in 2014, became known as the "Budget Rolls". An odd epithet for something with a starting price of 210,000 euros, but it is a fact that Ghost considerably lowered the bar for owning a Rolls-Royce. Black Badge is a project that definitely raises the bar again.

IN PRACTICE, BLACK BADGE is a package of various modifications worth about 40,000 euros.

The most visible ones are on the outside: matte black front grille, black exhaust pipe, anthracite badge and black rims. Even the famous Spirit of Ecstasy at the end of the bonnet is rendered in black.

But don't be fooled that this is all just about paint. The 21-inch wheels, for example, are formed from 44 layers of specially treated carbon-fibre cloth and are twice stronger than steel rims – which is good news for owners, because changing just a single one of them costs about 3,000 euros.

EQUALLY INTERESTING are some interior elements, made of the so-called Technical Fibre. These hand-woven fine threads of aluminium and carbon fibre are practically the same material that is used to make the F117, Lockheed-Martin's famous stealth aircraft.

Also unique for the Black Badge series are some seat colours, such as the dazzling purple in our test car, as well as the logo on all seat backs.

OTHERWISE, YOU'LL FIND all the standard Rolls-Royce gimmicks here: hand stitched leather, fluffy lamb-wool floor mat, elegant chrome knobs and switches, umbrellas in the doors. Another extra you can order is the Starlight Headliner: 1,300 fibre-optic nodes over your head which shine like real stars and whose brightness can be adjusted.

The infotainment system reminds of BMW's i-Drive, and no wonder, since the more elegant wrapping actually hides the same technology. It is intuitive and easy to use, and backseat passengers get their own rotary controller, independent of the driver. You can even programme priority the either the front or the back seats.

DON'T THINK, HOWEVER, that the Brits will ask you to pay the price of a new BMW 3 Series just for a bit of black paint.

Black Badge uses the same 6.6-litre V12 engine as the ordinary Ghost, but here is has

been re-tuned and reinforced with 40 hp – to a total 612 hp. Torque can reach the bombastic 840 Newton metres. That's enough to make this mastodon accelerate from 0 to 100 km/h in just 4.8 seconds. Or, alternatively, to turn the notoriously 'strong' Bulgarian asphalt into a concertina.

THE SUSPENSION IS A BIT HARDER than in the normal Ghost, but don't worry – the feeling of a magic carpet is still there. Black Badge is simply able to turn a little more confidently if you're keen on dynamics. But it will do so with dignity and without spilling your cup. The eight-speed automatic is GPS-guided to shift into the right gear depending on the road ahead.

The company promises just over 14 l/100 km combined consumption. Which is just 6 litres less than the real consumption we registered. If you're one of those millionaires who hate their petrol bills, you might want to consider switching to natural gas instead.

ROLLS-ROYCE EXPLAINS that Black Badge is designed to attract a younger clientele to the brand with its greater power and wickedly blacked-out bodywork. On the other hand, its price somehow excludes young families. The company does not provide a pricelist for the various options – if you want to know what they cost, you clearly can't afford them. But just the 'bespoke' audio system will cost as much as a new Renault Clio. Thus our test Ghost will empty your bank account of 328,050 euros, pre-tax.

Which, in fact, is good news because the chance of someone else parking next to you at Sunny Beach resort drops dramatically. Unless, of course, one of the Emir's sons has decided to pop over to Bulgaria. ■

690 - 850
€/M²

apartments for sale
with hot thermal
mineral water

SPA IN EACH APARTMENT
YEAR-ROUND AIR-CONDITIONING

VARNA CITY PARK

SOUTH

YEAR-ROUND AIR-CONDITIONING

Geothermal heat pumps substitute air-conditioning and heating units to heat and cool your home. **Geothermal energy reduces utility bills by up to 40%.**

SPA IN EACH APARTMENT

The specially treated thermal mineral water will be balneo-therapeutic (healing) in cases of dermatitis, neuralgia and inflammatory processes.

SAFETY

Our main goal is to create safe, well-arranged landscape and clean residential complex.

MINERAL WATER IN YOUR HOME

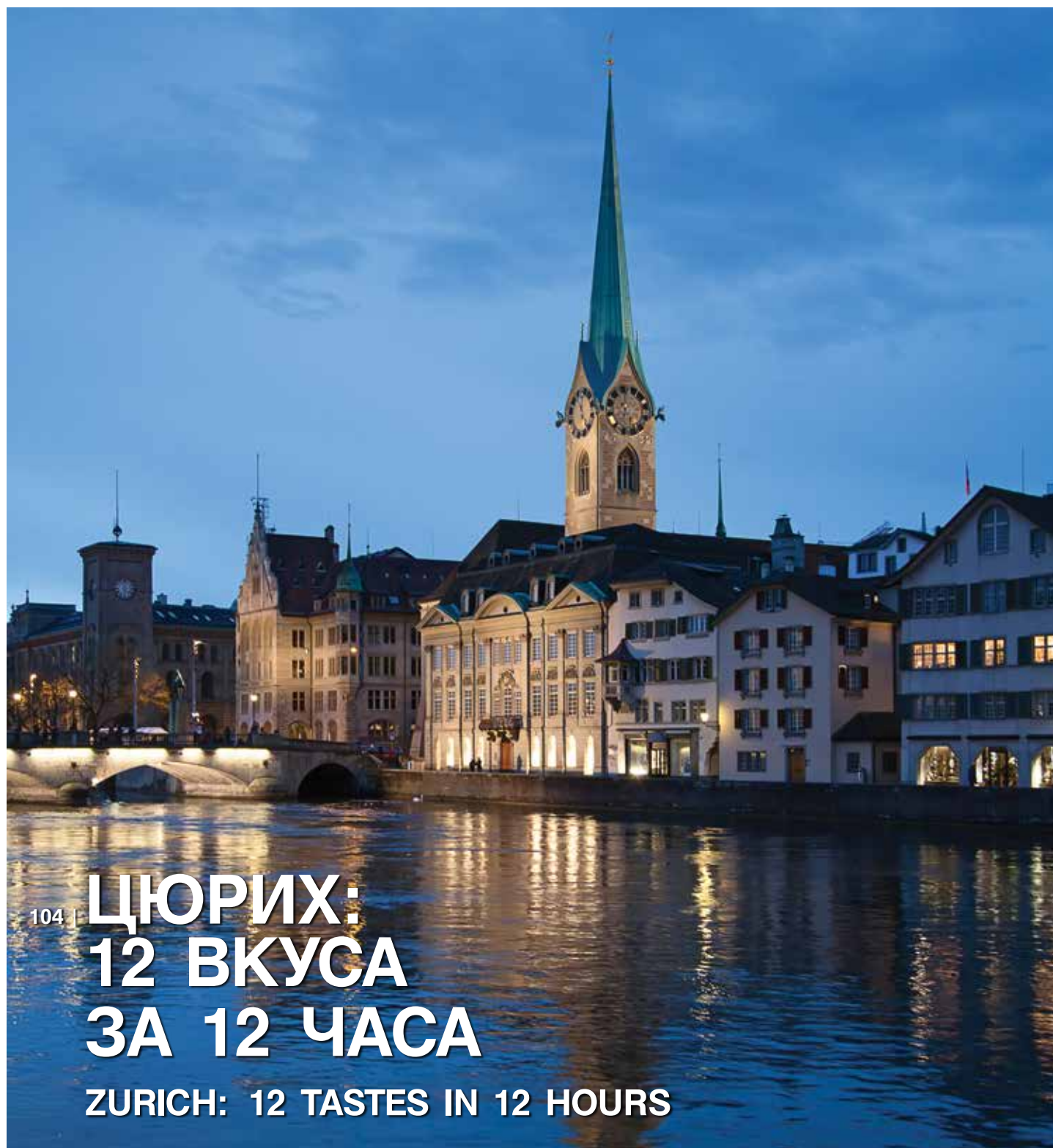
After special treatment – Ozonation and filtering, hot and cold mineral water will reach each apartment.

+359 888 810 810

varnacitypark.bg

We're also on

Prices are correct at time of going to print

104 | ЦЮРИХ:
12 ВКУСА
ЗА 12 ЧАСА

ZURICH: 12 TASTES IN 12 HOURS

87 | КОЛЕДАТА ВЪЗМОЖНА
CHRISTMAS: POSSIBLE

94 | ВЪЛШЕБНАТА РАЗХОДКА
THE MAGICAL WALK

АФИШ

Събитията
и нещата, за
които ще се
говори през
декември

КИНО

БОРГ/МАКЕНРОУ // Причината да не се шуми около биографичната драма вероятно е произходът ѝ – копродукция на Швеция, Дания и Финландия. Изпълнителят на ролята на Бьорн Борг е шведът Сверир Гуднасон, а Стелан Скарсгаард играе треньорът му Ленард Бергелин. В ролята на нахакания Джон Макенроу е Шая Лебюф. Историята се върти около легендарния сблъсък на двамата тенисисти на турнира в Уимбълдън през 1980, когато медийният шум преследва и двамата играчи.

От 15 декември по кината

КОНЦЕРТ

FUN LOVIN' CRIMINALS // Групата на Хюй Морган, Брайън „Фаст“ Лейзър и Франк Бенбини е от онзи особен вид американски банди, които са по-популярни в Европа, отколкото в родината си. Доказателство най-малко се вижда и в броя концерти в България – този ще бъде третият им на родна земя. И макар от последния да минаха повече от 10 години, ентусиазмът им е същият. А фактът, че от 2010 нямат нов албум говори, че очакваме да чуем любимите ни Scooby Snacks, Too Hot, Big Night Out, King Of New York.

17 декември, зала Универсиада, София

КНИГА

ДВЕ СИНИ ОЧИ // Романът на Томас Харди е особено важен за него – освен че е първият, който излиза с неговото име, той е и единственият с автобиографичен елемент. Вдъхновен от времето, когато ухажва първата си съпруга и се двоуми дали за изостави кариерата на архитект и да бъде писател, историята разказва за красивата Елфрайд, заплетена в емоционален любовен триъгълник. Двама мъже се състезават за сърцето ѝ: младият архитект Стивън Смит и по-възрастния литературовец Хенри Найт.

Издателство „Апостроф“

EN

CINEMA

BORG/MCENROE // The reason there isn't much noise around the biographical drama is probably its origin - a co-production of Sweden, Denmark and Finland. The actor, playing the part of Björn Borg is the Swede Sverrir Gudnason, and Stellan Skarsgård plays his trainer Lennart Bergelin. The part of the bumptious John McEnroe is played by Shia LaBeouf. The story revolves around the legendary clash of the two tennis players at the Championships, Wimbledon in 1980, when the media fuss was haunting both players.

In cinemas 15 December

CONCERT

FUN LOVIN' CRIMINALS // Huey Morgan, Brian "Fast" Leiser and Frank Benbini's band is one from that special type of American bands that are more popular in Europe than in their native land. A proof of this is at least seen in the number of concerts in Bulgaria - this one will be their third one here. And although more than 10 years have passed since the last time, their enthusiasm is the same. And the fact that they have not released a new album since 2010 tells us that we expect to hear our favourite Scooby Snacks, Too Hot, Big Night Out, King of New York.

17th of December, Universiada hall, Sofia

BOOK

A PAIR OF BLUE EYES // Thomas Hardy's novel is exceptionally important for him - not only is it the first one that bore his name on publication, but also the only one with an autobiographical element. Inspired by the time when he was courting his first wife and is in two minds about whether to leave his architect career and be a writer, the story tells of the beautiful Elfride, tangled in an emotional love triangle. Two men are competing for her heart: the young architect Stephen Smith and the older literary scholar Henry Knight.

"Apostrof" publishing house

Events and
things that
will be
discussed in
December

POSTER

МУЗИКЪЛ

LA LA LAND IN CONCERT // Награденятия с 6 „Оскара“ и 7 награди „Златен глобус“ музикъл отново излиза на голям екран, но в акомпанимент на живо на симфоничен оркестър. Филмът-концерт дебютира на 26 май тази година, а след това обиколи залите на три континента преди да пристигне в България. Сега влюбените в любовната история на Мия и Себастиан на фона на Лос Анджелис ще могат да ѝ се насладят, като слушат вече популярната City of Stars и останалите песни, дело на Джъстин Хървиц.

7 декември, Зала 1 на НДК, София

ВИСОК ГРАДУС

BALKAN RAKIA FEST // Петият поред фестивал на традиционната балканска високоалкохолна напитка се състои малко преди коледните празници. На него ще бъдат представени над 250 марки гроздови, плодови и анасонови напитки от България, Сърбия, Македония, Гърция и Турция. Гост-лектор на 2-и е майсторът на Yeni Raki Мехмет Башкая. Сред интересните участници е и грузинското бренди „Сараджишвили“, наследник на Тбилистски конячен завод.

1 – 3 декември, Централен дом на архитекта, София

БАЛЕТ

ЛЕБЕДОВО ЕЗЕРО // Солистите на „Болшой театър“ Мария Александрова и Владислав Лантратов са само една от причините да видите на живо класическия балет на Чайковски. Другата са специалните 3D декори, което превръщат известния руски балет в единствената класическа трупа в света, ползваща модерната технология. Благодарение на мултимедийни 3D екрани се освобождава допълнително сценично пространство за тежката класическа хореография, дело на Мариус Петипа и Лев Иванов.

13 декември, София / 15 декември, Варна

EN

MUSICAL

LA LA LAND IN CONCERT // The 6 “Oscar” and 7 “Golden Globe” awards winning musical hits the big screens once again, but with a live accompaniment by a symphony orchestra. The film-concert made its debut on the 26th of May this year, and after that toured the halls on three continents before coming to Bulgaria. Now the ones in love with the love story of Mia and Sebastian, set against the background of Los Angeles, may enjoy it by listening to the already popular City of Stars and the other songs, being the work of Justin Hurwitz.

7th of December, Hall 1 of the National Palace of Culture, Sofia / Зала 1 на НДК, София

HIGH ALCOHOL PROOF

BALKAN RAKIA FEST // The fifth consecutive festival of the traditional Balkan strong alcoholic drink is to be held a little before the Christmas holidays. 250 brands of grape, fruit and anise drinks from Bulgaria, Serbia, Macedonia, Greece and Turkey will be presented at the event. Yeni Raki Mehmet Başkaya will be a guest-lecturer on the 2nd. Among the interesting participants is the Georgian brandy “Saradzhishvili”, successor of the Tbilisi Brandy Factory.

1 – 3 December, Central House of the Architects, Sofia

BALLET

SWAN LAKE // The soloists of “Bolshoi Theatre” Maria Alexandrova and Vladislav Lantratov are only one of the reasons for you to see the classic ballet by Tchaikovsky live. The other is the special 3D scenery, which turns the famous Russian ballet into the only classic ensemble in the world, using the modern technology. Thanks to multimedia 3D screens an additional space is cleared on stage for the sophisticated classic choreography, the latter being the work of Marius Petipa and Lev Ivanov.

13th of December, Sofia / 15th of December, Varna

Текст: КРИСТИНА НИГОХОСЯН / Фото: КРИСТИНА НИГОХОСЯН

ИПОТЕЧЕН КРЕДИТ ЗА ТЕКУЩИ НУЖДИ ВЪЗМОЖНОСТ

- Възможност за рефинансиране
- Безплатна имуществена застраховка
- Допълнителни отстъпки в лихвата и други преференции

Централна Кооперативна Банка
Важният си ти.

0800 11 400
www.ccbank.bg

КОЛЕДАТА ВЪЗМОЖНА

CHRISTMAS: POSSIBLE

24 лесни идеи за подаръци, които ще ви спестят
мъчителните обиколки из магазините

24 easy ideas for gifts, which will save you the painful
tours around the shops

За някои хора подготовката за зимните празници започва още от началото на ноември. Така си спестяват много главоболия – претъпкани магазини, изчерпани артикули и, най-вече, стреса от това, че е 24 декември, а вие още не сте готови с подаръците. Ако все пак не проявите чак такава далновидност, има и друг начин да си спестите лудницата - да напазарувате онлайн. Само не забравяйте да проверите сроковете за доставка, които са удължени в седмиците преди Коледа.

To some people the preparation for the winter holidays begins as early as the beginning of November. This way they save themselves a lot of trouble - overcrowded shops, depleted articles, and especially the stress from the fact that it is the 24th of December, and you are still not ready with the presents. If nevertheless you don't display such a great foresight, there is another way to save yourself the madness - to shop online. Only don't forget to check the delivery periods, which are extended in the weeks before Christmas.

ЗА НЕГО FOR HIM

СПОРТНИ ОБУВКИ

И най-неангажираният с физически активности мъж притежава поне един чифт кецове или маратонки. Моделът на Common Projects вече е класика, а изчистената му линия ви позволява да го носите дори с по-строги грехи.

Om mrporter.com

SPORTS FOOTWEAR

Even the most non-committed to physical activities man has at least one pair of sneakers or trainers. Common Projects's model is already a classic, and its clean lines permits you to wear it even with stricter clothing.

From mrporter.com

РАНИЦА

Непретенциозна и удобна – да, ама не! Все пак това не е каква да е раница, а Mulberry. Което означава, че няма смисъл да я подарявате на някой, който си няма понятие от мода.

Om mulberry.com

BACKPACK

Unpretentious and convenient – Yeah, right! This is after all not any kind of backpack, but a Mulberry. Which means it's no use giving it as a present to someone who has no idea of fashion.

From mulberry.com

СТОЛ

Винаги ни е допадала идеята за подарък под формата на елегантна мебел. Този стол е не просто стол, а истински акцент в интериора ви. Представяме си го едновременно лесно и в по-рустикален дом, и в по-модернистична атмосфера.

Om sit-moebel.de

CHAIR

We have always liked the idea of a gift in the form of elegant furniture. This chair is not just a chair, but a real accent of your interior. We can equally easily imagine it in a more rustic home, as well as in a more modernistic atmosphere.

From sit-moebel.de

КОМПЛЕКТ ЗА КОКТЕЙЛИ

Този ви дава възможност да поднесете любимите си напитки по малко по-оригинален начин от го болка омръзналите ни чаши за мартини. Четирите със стеснен отвор запазват ароматите, а към тях върви съд, лъжичка и цегка за миксиране.

Om whiskey-ice.com

COCKTAIL SET

This one gives you the opportunity to serve your favourite drinks in a way that is a little bit more original than the painfully boring martini glasses. The four ones with a narrowed opening preserve the aromas, and a vessel, spoon and a percolator for mixing.

From whiskey-ice.com

ПОСТЕР

Чудесен и нестандартен подарък за някой, който няма нужда от нищо. Снимката на Дейвид Боуи в костюм в горчичен цвят е от 1974 и е дело на Тери О'Нийл.

От mrporter.com

POSTER

A marvellous and non-standard gift for someone, who needs nothing. The photograph of David Bowie in a mustard-coloured suit is from 1974 and is the work of Terry O'Neill.

From mrporter.com

ОТВАРАЧКА

Нещо дребно, но оригинално за колегата ви, който си пада по крафт бири. Пилето търпеливо ще чака върху капачката на шишето, залепнало с магнит, след което може да използвате клюна му, за да го отворите.

От peleg-design.com

BOTTLE OPENER

Something small, but original for your colleague, who likes craft beers. The bird will patiently wait on the bottle cap, stuck with a magnet, after which you can use its bill in order to open it.

From peleg-design.com

ПУЛОВЕР

А ето и един съвсем стандартен, но полезен подарък, който може да направите на по-малкия си брат или на всеки, за когото нямате идея какво друго да поднесете. Този е в неутрален цвят и от 44% вълна.

От mango.com

SWEATER

And here is one quite standard, but useful present, which you may give to your younger brother or to anyone who you have no idea what to give to. This one is in a neutral colour and made of 44% wool.

From mango.com

ЛАМПА

Мнението ни за оригиналните осветителни тела е като за дизайнерските мебели – всеки заслужава да ги притежава в дома си. Тази лампа е за малко по-авангарден вкус – наречена е „Мексико“ и има формата на череп.

От qeeboo.com

LAMP

Our opinion on original lighting equipment is like that on designer furniture – everyone deserves to have them in his/her home. This lamp is for people with a bit more advanced-guard taste – it is named “Mexico” and has the form of a skull.

From qeeboo.com

World Luxury
Spa
Awards
WINNER 2015

RAMADA
SOFIA

VICTORIA SPA

★★★★★
THE REAL ASIAN SPA

Victoria spa is the biggest spa in Sofia, situated in Ramada Princess hotel on 3500 sm .

There are on your disposal:

INDOOR SWIMMING POOL ; CHILDREN POOL;
VITAMIN BAR; FITNESS CENTER & SPORTS HALL
FOR GROUP CLASSES; FINNISH SAUNA, SALTED
SAUNA, STEAM BATH; TURKISH BATH HAMMAM
WITH ORIENTAL PEELING / kese /; 8 LUXURY
MASSAGE ROOMS WITH JAKUZZIES; COSMETICS;
V.I.P SPA APARTMENT; HAIR DRESSERS SALOON
WITH MANICURE & PEDICURE; SUN BED; MORE
THEN 150 DIFFERENT MESSAGES AND SPA
RITUALS; INTERNATIONAL SPA TEAM FROM BALI,
THAILAND AND THE PHILIPPINES;
5 STARS SERVICE

www.victoria-spa.com

+ 359 895 79 29 38

ЗА НЕЯ FOR HER

ОБУВКИ

Да повторим ли за сетен път, че на никоя жена не ѝ е излишен още един чифт обувки? А ботите са обувки, които може да носите от ранна есен до късна пролет. Тези на Saint Laurent имат способността да „извисят“ всеки тоалет.

Om net-a-porter.com

SHOES

Should we repeat once more, that no woman finds it unnecessary to have yet another pair of shoes? And boots are ones you may wear from early autumn to late spring. These ones, by Saint Laurent have the ability to “elevate” every dress.

From net-a-porter.com

ЧАНТА

Където обувките, там и чантата. Моделът на Ted Baker не е класическата чанта, с която да отидете в офиса например. Закачливата форма и котешките мустаци подсказват, че е подходяща за по-изгубено настроени дами.

Om tedbaker.com

HANDBAG

The shoes go with the handbag. Ted Baker's model is not the classic handbag, with which to go to the office for example. The playful shape and the cat's whiskers hint at it being suitable for more playfully disposed ladies.

From tedbaker.com

КИЛИМ

Подарък, подходящ за новодошци, интериор ентусиасти или дама, която винаги ще намери артистично приложение на поредната нова вещ в дома си.

Om plantationrug.co.uk

CARPET

A present suitable for newcomers, interior enthusiasts or a lady, who will always find an artistic application for yet another new thing in her home.

From plantationrug.co.uk

БЕЛЪО

Наясно сте, че не може да направите подобен подарък на всеки. А моделът на La Perla категорично може да подарите само и единствено на най-специалната жена в живота ви.

Om farfetch.com

LINGERIE

You are well aware of the fact that you can't give such a present to anyone. And La Perla's model you may unconditionally give only to the most special woman in your life, and only to her.

From farfetch.com

ГРИВНА

Новата колекция на свежата австрийска марка FreyWille включва линии, посветени на големи творци от миналото - Алфонс Муха, Клод Моне, Фриденсрайх Хундертвасер. Нашият персонален фаворит е тази в чест на Густав Климт.

om freywill.com

BRACELET

The new collection of the fresh Austrian brand FreyWille includes lines, devoted to great artists from the past - Alphonse Mucha, Claude Monet, Friedensreich Hundertwasser. Our personal favourite is the one in honour of Gustav Klimt.

From freywill.com

ЧАШИ ЗА ШАМПАНСКО

Все пак е Коледа, а дизайнят на тези чаши внася още по-празнична атмосфера. Ефирни и златисти, тези чаши са и доста практични – можа да изберете шарките между всички букви от азбуката. Така, когато дойде време за поздравници, няма как да объркате чашата си с тази на

някоя друг.

Om anthropologie.com

CHAMPAGNE GLASSES

It's Christmas after all, and the design of these glasses creates an even more festive atmosphere. Ethereal and aureate, these glasses are also quite practical - you can choose the patterns from among all letters of the alphabet. This way, when the time for toasts comes, there is no

way for you to mistake your glass for somebody else's one.

From anthropologie.com

LOUBOUTIN

Магическата дума този път не се отнася до прословутите обувки с червена подметка, а за линията декоративна козметика на дизайнера. Също толкова предизвикателни, като обувките му, червилата са в златиста оригинална опаковка, която е достатъчно ценен аксесоар.

Om net-a-porter.com

LOUBOUTIN

The magic word this time does not refer to the famous shoes with a red sole, but to the designer's line of decorative cosmetics instead. Just as provocative as his shoes, the lipsticks are in a golden original packaging, which is a valuable enough accessory.

From net-a-porter.com

ФОТОАПАРАТ

Fujifilm Instax Mini 8 е аналогов фотоапарат за моментални снимки,

който запечатва на мига спомена и го отпечатва за по-малко от 2 минути. Има го в няколко бонбонени цвята и, често казано, ни струва по-скоро аксесоар, отколкото техника.

CAMERA

Fujifilm Instax Mini 8 is an instant print analog camera, which instantaneously captures the memento and prints it in less than 2 minutes. It is available in several bonbon colours and, quite frankly, seems to us being more of an accessory, than equipment.

LA CASA DEL HABANO

RADISSON BLU HOTEL
4 Narodno Sabranie Sq.
M. +359 887 27 35 97
Working hours:
10:00 – 02:00 h every day

MALL OF SOFIA
101 Alexander Stamboliyski Blvd.
M. +359 889 51 37 98
Working hours:
10:00 – 21:00 h every day

SOFIA AIRPORT
Terminal 2, 1 Hristofor Columb Blvd.
M. +359 886 66 57 47
Working hours:
05:00 – 21:00 h every day

THE MALL
115 Tzarigradsko Shosse Blvd.
M. +359 884 76 00 07
10:00 – 22:00 h every day

SERDIKA CENTER
48 Sitnyakovo Blvd.
M. +359 887 72 10 01
10:00 – 22:00 h every day

BULGARIA MALL
69 Bulgaria Blvd.
M. +359 888 40 06 70
10:00 – 22:00 h every day

PARK CENTER SOFIA
2 Arsenalski Blvd.
M. +359 888 88 11 27
10:00 – 22:00 h every day

Premium

CIGARS & TOBACCO

PARADISE CENTER
100 Cherni vrah Blvd.
M. +359 882 47 05 23
Working hours:
10:00 – 22:00 every day

SOFIA RING MALL
214 Okolovrasten pat Blvd.
M. +359 888 600 191
Working hours:
10:00 – 22:00 every day

VINOPOLY SOFIA
5 Paprat Str.
M. +359 879 444 441
Monday – Friday: 07:30 – 21:00 h
Saturday – Sunday: 09:00 – 21:00 h

VINOPOLY

WINE | COFFEE | GOURMET | CIGARS

More **La Casa del Habano**,
Premium Cigars&Tobacco
and **Vinopoly** boutiques
are all around Bulgaria at
www.kalimancaribe.com

Follow us

Kaliman Caribe
 kaliman_caribe

KALIMAN CARIBE

HONORED TO REPRESENT
THE HABANOS MASTERPIECES

ROMEO Y JULIETA

PARTAGAS
HABANA · CUBA

ALBANIA, ARMENIA, BOSNIA & HERZEGOVINA, BULGARIA, CROATIA, KOSOVO, MACEDONIA, MONTENEGRO, ROMANIA, SERBIA, SLOVENIA

SMOKING SERIOUSLY HARMS YOU AND OTHERS AROUND YOU

ЗА ДЕЦАТА

FOR CHILDREN

КОЛЕЛО

Красивото балансиращо колело е дизайн на латвийската компания Brum Brum. Изработено е от огънато наслоено дърво и е с безкамерни гуми. Най-хубавото е, че колелото „расте“ с детето ви – може да променяте височината му на три различни нива.

From designboom.com/shop

BICYCLE

The beautiful balance bike is designed by the Latvian company Brum Brum. It is made from bent plywood and has tubeless tires. But the best thing is that the bike “grows” along with your child - you may alter its height to three different levels.

From designboom.com/shop

ШАЛ

Знаем, че децата не обичат да им се подаряват дрехи. Този шал обаче е нещо повече – това си е сива котка, увила се около врата ви. Кои не би искал такава, вероятно дори и родителите.

From donnawilson.com

SCARF

We know that children don't like to be given clothes as presents. But this scarf is something more - this is a grey cat indeed, which has wrapped itself around your neck. Who wouldn't want one, probably even the parents too.

From donnawilson.com

ГОРА

Но не няколко хектара, а под формата на тези симпатични дървени играчки. Всяко дърво е изработено от различна дървесина и наподобява формите на различни видове дървета.

From forgecreative.co

FOREST

But not several hectares of it, and rather in the form of these cute wooden toys. Each tree is made from a different wood and resembles the shapes of various tree species.

From forgecreative.co

ПРЕСТИЛКА ЗА ГОТВЕНЕ

Да ставаш шеф готвач става все по-популярна детска мечта. С този подарък може да зарадвате всеки малчуган, който се навърта в кухнята повече от обичайното и иска да помага не само за палачинките, но и за готвенето по-сложни ястия.

APRON FOR COOKING

Becoming a chef is becoming an ever more popular dream of children. With this present you may give joy to each kid, who is hanging around the kitchen more than usual and wants to help not only with the pancakes, but with the cooking of more sophisticated dishes as well.

ИГРАЧКА

Винаги може да се измъкнете с нещо за игра. Ако не става дума за вашето дете обаче, се консултирайте от какво се интересува. Малката текстилна мишка, спяща в кибритена кутийка, е подходяща за мили малки момиченца, които обичат да се грижат за нещо.

Om brookfarmgeneralstore.com

TOY

You can always wriggle out with something to play with. If we are not speaking of your child though, consult to find out what he/she is interested in. The small textile mouse, sleeping in a matchbox, is suitable for little girls who like to care for something.

From brookfarmgeneralstore.com

И ОЩЕ ЕДНА

Хубавото на плюшените играчки на Jellycat е, че са доста близко до реалния вид на дивите животни. Освен най-популярните зайчета и мечета, има още панда, фламинго, костенурка, мравояд и дори ленивец.

Om jellycat.com

AND ANOTHER ONE

The good thing about Jellycat's plush toys is that they are quite close to the real appearance of the wild animals. Besides the most popular rabbits and teddy bears, there is also a panda, a flamingo, a turtle, an ant-eater and even a sloth.

From jellycat.com

КЪЩИЧКА

Висящият планетариум всъщност не е обичайната детска къщичка за криене. Той е необичайно скривалище, върху което може да изучавате съзвездията или просто детето ви да открие тихо кътче, където да разглежда книжки или играе.

Om landofnod.com

PLAYHOUSE

The planetarium canopy is not actually the typical children's playhouse for hiding. It is an unusual hiding-place, by means of which you may study the constellations or your child to just find a quiet spot, where to look at booklets or to play.

From landofnod.com

КАСИЧКА

Може би вече е подходящ момент да започнете да обяснявате на малчугана спецификите на спестяването и харченето. Порцелановата касичка-прасе на израелското студио Ceramiz ще е верният другар в уроците по финанси.

Om pigzdesign.com

MONEY BOX

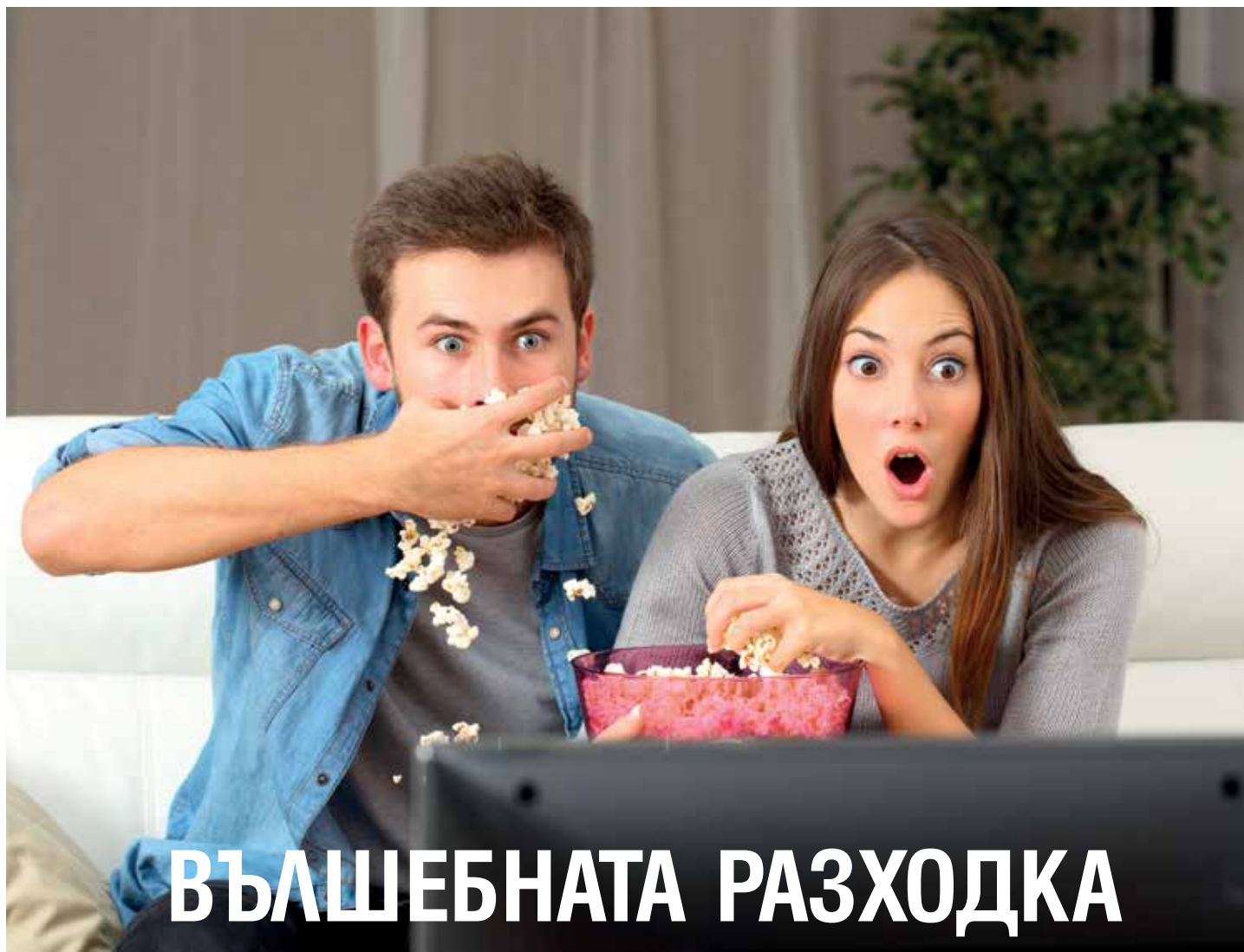
Maybe it is already the right time to start explaining to the kid the specificities of saving and spending. The china pig money box of the Israeli studio Ceramiz will be the trusted friend in the finance lessons.

From pigzdesign.com

Sofia, Bulgaria
10 Inzhener Ivan Ivanov Blvd.
+359 885 259 098,
E-mail: simona.central@abv.bg
www.hotelsimona.com

ВЪЛШЕБНАТА РАЗХОДКА

Как 15 минути навън могат да се отразят
благоотворно на тялото, но и на ума ви

Текст КРИСТИНА НИГОХОСЯН / Фотография SHUTTERSTOCK

Няма да изобретим топлата вода, ако ви кажем, че разходките сред природата са полезни за здравето. Но сега най-последно знаем точно колко са полезни чрез научни методи. Проф. Йошифуми Миазаки от университета в Чикаго ни дава отговора, след като праща 84 души за 15-минутни разходки в различни гори. След това ги преглежда и установява точния ефект от това нищожен на пръв поглед усилие: нивото на кортизола, или хормона на стреса, е спаднало средно с 16%, кръвното налягане се е понижавало с 2%, а пулсът - с 4%. Не е тайна, че човечеството води все по-заседнал начин на живот, което е в основата на всевъзможни проблеми: от сърдечносъдовите заболявания до хемороидите. Но истината е, че тези ефекти могат да се неутрализират с цената на съвсем умерени усилия.

ДА ДИШАШ НАВЪН. Всяка минута, прека-

рана в извънградска среда, намалява значително нивата на кортизола, след което започвате да се чувствате и да мислите по-добре. Забележете как, когато се озовете сред природата, съвсем несъзнателно поемате въздух по-дълбоко от обикновено.

БОСО ХОДЕНЕ. Ще подобрите стойката си и ще ангажирате повече нервната си система, ако си позволите да ходите боси (или по чорапи) по различни повърхности. Чували сте за благотворното влияние на ходенето бос върху трева, както и за факта, че много педиатри препоръчват бебетата да бъдат оставени да прохажват възможно най-дълго боси, защото така се развиват проприоцептивната сетивна система и вестибуларният апарат.

ИДЕИТЕ СЕ РАЖДАТ НА ОТКРИТО. Дори

не е нужно да научаваме за експеримента на Станфордския университет, за да сме сигурни, че движейки се сред природата, мислим по-добре. Колкото до изследването – внушителните 81% от обектите му твърдят, че продуктивността и въображението им се стимулират при разходка навън.

ПРИРОДАТА ПОДОБРЯВА ПАМЕТА. Свободата на движение, която срещате навън, съчетана с разнообразните гледки, не може да се сравни с движението на пътеката за тичане или упражненията във фитнеса. Защото именно различното темпо, с което ходите сред различни терени, подобрява паметта и познавателните ви способности, а не еднообразното движение. Не просто тялото, а мозъкът ни има нужда от движение. Така че, ако искате да мислите по-ефективно, се движете повече. ■

Върнете комфорта

В ЖИВОТА СИ

Забравете неудобствата на хемороидите.

IAL A-42/23.03.2017г.

Състав: Микронизирана пречистена флавоноидна фракция 500 mg: 450 mg диосмин, 50 mg флавоноиди, изразени като хесперидин. **Показания:** Лечение на симптоми, свързани с венозно-лимфна недостатъчност: тежест в краката, болка, изморени крака рано сутрин. Лечение на функционални симптоми, свързани с остри хемороидални кризи. **Дозировка и начин на приложение:** При венозна болест: 2 таблетки дневно. При остри хемороидални кризи: дозировката може да бъде увеличена до 6 таблетки дневно. **Противопоказания:** Свръхчувствителност към активното вещество или някое от помощните вещества. **Предупреждения:** Прилагането на този лекарствен продукт за симптоматично лечение на остри хемороидални кризи не изключва специфично лечение на други анални състояния. При липса на бързо облекчаване на симптомите, лечението да бъде преразгледано след проктологичен преглед. **Лекарствени взаимодействия:** Няма. **Фертилитет, бременност и кърмене:** Трябва да се избягва лечение с Detralex. **Ефекти върху способността за шофиране и работа с машини:** Нежелани лекарствени реакции: Чести: Диария, диспепсия, гадене, повръщане. Редки: Замаяност, главоболие, неразположение, обрив, пруритус, уртикария. Нечести: Колит. С неизвестна честота: Коремна болка, изолирани случаи на оток на лицето, устните и клепачите. В изключително редки случаи оток на Квинке. **Предозиране:** **Фармакологични свойства:** Вазопротективен и капиляростабилизиращ лекарствен продукт. На ниво венозни съдове, Detralex 500 mg действа върху венозния рефлукс: намалява разширяването на вените и венозния застой; на ниво микроциркулация Detralex 500 mg нормализира капилярния пермеабилитет и повишава резистентността на капиллярите. **Опаковка:** Кутия с 30, 36, 60 или 90 филмирани таблетки.

Ако считате, че сте наблюдавали нежелана лекарствена реакция при употреба на продукт на Сервие, моля свържете се с нас на е-mail: pharmacovigilance.bg@servier.com, тел.: 02/921 57 55 или факс: 02/921 57 38

ДЕТРАЛЕКС е лекарствен продукт за възрастни. Отпуска се без лекарско предписание. Преди употреба прочетете листовката!

За допълнителна информация: Сервие Медикал ЕООД, София 1000, бул. „Цар Освободител“ № 14; тел.: 02/921 57 00, факс: 02/921 57 50, е-mail: office.bulgaria@servier.com | КХП: 09.2016 г.

DENTAL CLINIC

15

ГОДИНИ

EO Dent

И ДЕНТАЛЕН ТУРИЗЪМ В БЪЛГАРИЯ

Подарете си красива усмивка в ЕО Дент и решете своите проблеми със зъбите за една седмица в България.

Цялостна грижа - от избелване до имплантология, 3D диагностика, лечение с лазер, фасети и циркониеви конструкции. В ЕО Дент можете да заспите (със специална упойка - седация) и да се събудите с преобразена усмивка.

Всичко това е реалност при нас. 15 години опит, доверие и сигурност!

ЕО Дент е клиниката, която преобрази усмивките на много известни личности.

ИМПЛАНТОЛОГИЯ

ЛЕЧЕНИЕ С ЛАЗЕР

ОРАЛНА ХИРУРГИЯ

ПАРОДОНТОЛОГИЯ

ДЕНТАЛНА ЕСТЕТИКА

3D ДИАГНОСТИКА

ОРТОДОНТИЯ

ДЕТСКА ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА

ФИЗИОТЕРАПИЯ

IMPLANTOLOGY

LASER TREATMENT

ORAL SURGERY

PERIODONTOLOGY

DENTAL ESTHETICS

3D DIAGNOSTIC

ORTHODONTICS

CHILD'S DENTAL CARE

PHYSIOTHERAPY

EO DENT AND DENTAL TOURISM IN BULGARIA

Treat yourselves to a beautiful smile at EO Dent and find a solution to your teeth problems during one week in Bulgaria.

Complete care for your smile - from teeth whitening to implant dentistry, 3D diagnostics, laser treatment, veneers and zirconia constructions. All this is a reality with us. In EO Dent you can fall asleep (with special anesthesia) and wake up with a transformed smile.

15 years of experience, confidence, and security.

EO DENT is the clinic that has transformed the smile of many celebrities.

*Merry Christmas and a
Happy New Year!*

*Честита Коледа и
щастлива Нова година!*

www.eo-dent.com

info@eo-dent.com

[f EODent](https://www.facebook.com/EODent)

tel./tel.+359 888464666, +359 888615487, +359 884434363

How 15 minutes outside may have a beneficial influence
not only on your body, but on your mind as well

By CRISTINA NIGOHOSIAN / Photography SHUTTERSTOCK

We are not reinventing the wheel by telling you that walks in nature are good for your health. But we now finally know exactly how good they are through scientific methods. Prof. Yoshifumi Miyazaki of Chiba University gives us the answer, after sending 84 people on 15-minute walks in various forests. After that he examines them and ascertains the precise effect of this effort which at first sight appears insignificant: the level of cortisol, or the stress hormone, has decreased by an average of 16%, the blood pressure has decreased by 2% and the pulse-rate - by 4%.

It is no secret that mankind is leading an ever more sedentary lifestyle, which is at the root of all kinds of problems: from cardiovascular disease to hemorrhoids. But the truth is that these effects may be neutralized at the cost of quite moderate efforts.

TO BREATHE OUTSIDE. Every minute spent outside the urban environment significantly decreases the cortisol levels, after which you start to feel better and to think better. Note how when you find yourself in the open, you quite involuntarily breathe in deeper than usual.

WALKING BAREFOOT. You will improve your posture and engage your nervous system more if you afford to walk barefoot (or in your sock feet) on various surfaces. You have heard of the beneficial influence of walking barefoot on grass, as well as of the fact that many podiatrists recommend babies to be left to learn how to walk barefoot as long as possible, because in this way the proprioceptive sensory system and the vestibular system are being developed.

IDEAS ARE BORN IN THE OPEN. It is not even

necessary to learn of the experiment of the Stanford University, in order for us to be sure that when moving in the open, we are thinking better. As for the study - the impressive 81% of its subjects are asserting that their productivity and imagination are stimulated when strolling outside.

NATURE IMPROVES MEMORY. The freedom of movement that you meet outside, combined with the varied views, cannot be compared with the movement on the treadmill or with the exercises in the gym. Because it is precisely the varying speed, with which you are walking through various terrains, that improves your memory and cognitive skills, and not the monotonous movement. Not just the body, but our brain needs movement. So, if you want to think more effectively, move more. ■

1.

2.

РЪКАТА НА КРАЛЯ

Кратка история на един от
най-любопитните аксесоари в
историята на модата - ръкавицата

История на ръкавиците ли? Може би ще се сетите за израза „да ти хвърля ръкавица“, както някога са се предизвиквали на дуели или пък за крехките дами от XVIII век, покрили ръцете си с дантела. Този аксесоар обаче се появява в историческите свидетелства още от времето на Древния Египет – XXI-ата династия явно е предпочитала такива без пръсти, докато в гробницата на Тутанкамон през 1922 са открити плетени ръкавици с геометрични мотиви.

Прескачаме госта векове и се озоваваме в XIII, когато главата на римокатолическата църква папа Бонифаций VIII е описан с красиви бели копринени ръкавици, изцяло обкантени с перли. В продължение на столетия обаче дребният аксесоар е използван от мъже и жени, които по някаква причина е трябвало да предпазят ръцете си – работници, земеделци, гледачи на ястреби, рицари. След 1400 година ръкавиците от по-фина кожа – агнешка, сърнешка, заешка и дори пилешка, са били желан аксесоар от аристокрацията. До началото на 18 век дамите имали навика

да спят с такива от пилешка кожа, напоени отвътре с мехлеми, които да пазят кожата им мека и гладка.

Век по-късно се появили и текстилните ръкавици, като най-ценени били тези, изработени от морска коприна – влакната, с което определен вид миди се прикрепят към скали и други повърхности. Цената им била значително по-висока от тази на ръкавиците от копривени нишки. През XIX век вече се произвеждали ръкавици от всякакви платове, като с това се въвели и много други детайли, и декорации – панделки, бродегии, пискюли, инкрустации. Става популярно и ароматизирането на ръкавиците, които се киснат за определен период в розова вода, варена с карамфил, муска и други мирисливи растения.

Днес ръкавиците са загубили символичното си значение, но за сметка на това кожените продължават да са най-популярните и желани. Този сезон обаче е достатъчно разнообразен, за да намерите такива по вашия вкус. ■

3.

4.

5.

8.

6.

THE KING'S HAND

A short history of one of the most curious accessories in the history of fashion - the glove

7.

A history of gloves? Maybe you will think of the phrase "to throw down the gauntlet to you", as was once the way people challenged each other to duels, or of the delicate ladies of the 18th century, covering their hands with lace. However this accessory appeared in historical records as early as the time of Ancient Egypt - the 21st dynasty obviously preferred fingerless ones, while knit gloves with geometrical patterns were discovered in 1922 in the tomb of Tutankhamun.

We are skipping a lot of centuries and find ourselves in the 13th, when the leader of the Roman Catholic Church pope Boniface VIII is described wearing beautiful white silk gloves, elegantly ornamented with pearls. However for centuries the small accessory was being used by men and women, who for some reason had to protect their hands - workers, farmers, falconers, knights. After the year 1400 gloves are made of finer leather - lamb, roe deer, rabbit, and even chicken skin, were an accessory desired by the aristocracy. Up until the beginning of the 18th century ladies had the habit of

sleeping with gloves made of chicken skin, saturated with ointments on the inside, that were to keep their skin soft and smooth.

A century later textile gloves also appeared, most valued having been those made of sea silk - the filaments, with which a certain type of clams attach themselves to rocks and other surfaces. Their price was considerably higher than that of the gloves made of singing-nettle fibers. In the 19th century gloves were already being manufactured from all kinds of fabrics, and many other details and decorations were introduced with that - ribbons, embroidery, tassels, inlays. Aromatising the gloves became popular, the latter being soaked for a certain period in rose water, boiled with carnation, nutmeg and other fragrant plants.

Today gloves have lost their symbolic meaning, but in spite of this leather ones continue being the most popular and desired. However this season is varied enough in order for you to find ones that best suit your taste. ■

1. Miu Miu
2. Karl Donoghue
3. Alaïa
4. Missoni
5. Brunello Cucinelli
6. Gucci
7. Valentino
8. Prada

В куфара на Храбрин Иванчев

Храбрин Иванчев е изпълнителен директор на "Kia Motors България" и член на бордовете на Асоциацията на автомобилните производители (ААП) и Българската асоциация за електрически превозни средства. Нещата, които намират място в багажа му:

Телефон: Blackberry. Откакто съществуват в България, съм фен на марката, най-вече заради истинската клавиатура. Последните модели с по-големи екрани почти напълно заместват нуждата от носенето на лаптоп, когато пътувам по работа.

Лаптоп: Ако все пак се налага да нося, спрял съм се на Dell.

Часовник: Raymond Weil – любимата ми марка часовници – класически и ненавтръпчиви. Ако пътуването е свързано с някакъв вид туризъм, сменям на Suunto – незаменим е за планински преходи, дори и за разходки в непознати градове.

Очила: Silhouette – без тях наистина не мога. Не се чупят или огъват, колкото и да съм се опитвал.

Парфюм: Issey Miyake – най-първият вариант.

Книги: напоследък много чета пътеводители или пътеписи, за да търся нови, интересни маршрути.

Макс: още не съм го взимал в самолет и едва ли някога ще стане, но много бих искал. Макс е нашето куче лабрадор. Определено ни липсва при пътуванията в чужбина. ■

In the Suitcase of Hrabrin Ivanchev

Hrabrin Ivanchev is the Executive Director of Kia Motors Bulgaria, as well as member of the boards of the Association of Car Manufacturers in Bulgaria and the Bulgarian Electric Vehicles Association. The things that find their place in his luggage:

Telephone: Blackberry. Ever since they exist in Bulgaria, I have been a fan of the brand, most of all due to the real keyboard. The latest models with larger screens almost completely supersede the need for carrying a laptop, when I am on business trips.

Laptop: If I must, however, carry one, my choice is Dell.

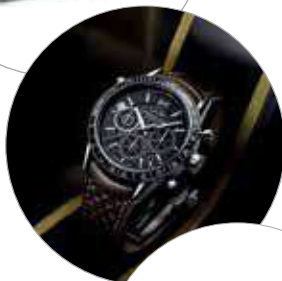
Watch: Raymond Weil – my favourite brand of watches – classic and unostentatious. If the journey is connected with some kind of tourism, I change to Suunto - it is irreplaceable for mountain hiking, even for walks in unfamiliar cities.

Glasses: Silhouette – I truly can't do without them. They don't break or bend, no matter how much I've tried.

Fragrance: Issey Miyake – the very first version.

Books: I've been reading guidebooks and travel books a lot lately, in order to search for new, interesting routes.

Max: I haven't taken him on board an airplane yet and I doubt this will ever happen, but I would very much like to. Max is our Labrador. We definitely miss him during the travels abroad. ■

Samsnite

BY YOUR SIDE

bedroom

PREMIUM CLUB

SUN 31 DEC
CELEBRATE

NYE 2018

DJ GORRO & VASCO C & MC VERA RUSSO

Special guest from Romania

Makosa Nostra

DECEMBER 2017

01 FRI	MAD MAX	DJs DIMO BG & GORRO	20 WED	BLACKROOM	100 KILA & SKILLER DJ RAY BON & FED
02 SAT	Special guests	CRAZIBIZA WARM UP DJ DIMO BG	22 FRI	12 th BIRTHDAY	DJs C-FUSION & GORRO & STEPHAN GEE & MC VERA RUSSO
06 WED	Special guest	PRINCE HALIM WARM UP DJ FED	23 SAT	12 th BIRTHDAY	DJs DIMO BG & VASCO C
08 FRI	TUBORG NIGHT	DJs DIMO BG & BIG D & MC VERA RUSSO	25 MON	CHRISTMAS EVE	MASCOTA & D-TRAX & MC
09 SAT	VICTORIA SECRET	MASCOTA DJ MARTEZ & MC	27 WED	BLACKROOM	ALEX P DJs FED & BIG D
13 WED	BLACKROOM	KRISKO & TITA DJs BIG D & RAY BON	29 FRI	HAUTE COUTURE	DJs BIG D & DIMO BG
15 FRI	TATTOO	DJs VASCO C & GORRO	30 SAT	WHITE DEVILS	DJs C-FUSION & MILEN
16 SAT	Special guest	CONSOUL TRAININ WARM UP DJ DIMO BG			

2 Lege str. Sofia
FOR RESERVATIONS: +359 888 860 666
www.bedroom.bg

iOS

БЪЛГАРИЯ СУТРИН

нов брой / Всеки делник / 06:30 – 09:30

2017 ON AIR

НАИСТИНА ДОБРО УТРО!

Лора Инджова и Златимир Йочев – единствената екранна двойка в сутрешен блок

От тази есен Златимир Йочев е лице на сутрешния блок на Bulgaria ON AIR. Той има дългогодишен и разнообразен опит в професията, като преди това е работил като репортер, редактор, сценарист, водещ на сутрешен блок и потребителско предаване, водещ на централни новини, автор на документални филми и туристическо шоу. За него обаче сутрешният блок е най-големият източник на ефирен адреналин. „Тази работа изисква добра подготовка и познания в страшно много сфери, което пасва на любопитен човек като мен. Ставането в 4 сутрин е трудно, но не и непостижимо. Важно е как след това разпределяш ангажиментите си извън работата и какъв живот искаш да водиш“, казва той. Журналистът смята, че има откровена

ниша и дефицит на положителни емоции, които да идват от телевизионния екран.

Желанието за търсене на позитивни теми в ефира споделя и екранната му партньорка Лора Инджова. Лора е водещ на сутрешната програма на

телевизията от август 2016 г. Преди това е работила като репортер и водещ на новини в блока. Началото на журналистическия ѝ път започва в регионална телевизия във Велико Търново, където е водещ и репортер на новини и сутрешен блок. По-късно продължава да трупа опит в сутрешния ефир на други телевизии.

Лора е отразявала както политически, така и икономически и социални теми, включително бежанската криза в Прешево, Сърбия. Най-ценното в професията за нея е възможността да се докосва до истински човешки истории, които може освен да разказва, и да променя със своята работа. „Телевизионната двойка е жив организъм. За да бъде успешна, тя със сигурност трябва да има една и съща кръвна група и ДНК“, споделят двамата водещи, като уточняват, че в тази работа жизненоважни са и всички колеги зад кадър.

БЪЛГАРИЯ И СВЕТЪТ

от последните часове

Всеки делник „България сутрин“ ще ви посреща с актуални теми, анализи и коментари. Поднесени в съчетание с кратките емисии новини, вие ще се събуджате заредени и добре

информирани.

А дали да вземете чадър или слънчеви очила – ще получите отговор от прогнозата за времето, подготвена от професионални синоптици. Сегментът съдържа и допълнителна информация за природни явления – наводнения, земетресения, слънчеви затъмнения, урагани и т.н.

Защо денят се познава по сутринта?

Мразени или обичани, сутрешните часове са най-добрият приятел на деня. Установено е, че времето преди работа е ключът към ползотворния работен ден.

Едни от най-успешните популярни хора в света са ранобудни. Бил Гейтс, Фил Найт, Ана Уинтур, Стив Рейнемънд, Джеф Имелт и много други посвещават времето си преди работа на преглед на печата или

гледане на новини.

Така те стилумират познанията и общата си култура, а също и вербалната и емоционалната си интелигентност, което в повечето случаи ги води до печеливши ситуации през деня.

RICE UP! СИЛАТА НА КАФЯВИЯ ОРИЗ И СУПЕР СЕМЕНАТА

На 4 ноември младата българска компания „НУХЕЛТ“, производител на здравословни snack-ове от кафяв ориз с бранда Rice UP!, навърши 1 година, в която успя за „завладее света“. Днес, освен ясно изразено присъствие на българския пазар, продуктите са достигнали до 6-те континента, а износят е в 40 държави.

RICE UP! здравословно похапване навсякъде и по всяко време

Нашата мисия е да направим здравословното и балансирано хранене лесно, и най-важното - много вкусно. Избрахме кафявия пълнозърнест ориз за основа на нашите snack-ове, защото това е доказано един от най-здравословните зърна, богат на фибри, селен, витамини от група В, без глутен. Използваме само зехтин за чипса и ролчетата. Всички наши продукти са само с натурални съставки без глутен и без пържене. Независимо дали ще избере да похапне „сандвич“ от оризова бисквита, вкусна бисквита с белгийски шоколад, оризов чипс или оризово ролце, нашият консуматор е винаги спокоен, че е направил най-добрия здравословен избор, съчетан с истинско удоволствие за сетивата – хрупкави, с изтънчен или изразен вкус, и най-важното – 100% натурални.

Иновацията на продуктите RICE UP! е, че това е единственият оризов чипс на европейския пазар, който се произвежда от

цели зърна пълнозърнест ориз, а не по обичайната практика да се използват оризови пелети. По този начин стъпката от чистата суровина до крайния продукт е само една и здравословните ползи на оризовото зърно са съхранени в най-голяма степен. Осве през първата година на нашето развитие не спряхме до тук. Освен класиче-

ските вкусове за чипс като лук и сметана, паприка и сирене, комбинирахме пълнозърнестия кафяв ориз със супер семена и предложихме нова гама ВЕГАН чипсове в три комбинации – chia и киноа, елда и амарант, просо и слънчоглед. Разработихме и ОРГАНИК серия от 6 продукта - оризови бисквити и чипс със супер семена.

On 4th November the young Bulgarian company Nuhealth, producer of healthy snacks from brown rice under brand name Rice UP!, turns 1 year in which it succeeded to “conquer the world”. Today, except of its clear presence on the Bulgarian market, Nuhealth’s products have reached the 6th continents and exports to 40 countries.

RICE UP! Healthy eating everywhere and every time

Our mission is to make healthy and balanced eating easy and most importantly - very tasty. We chose whole grain brown rice for a base of our snacks because it has been proven to be one of the healthiest grains rich in fiber, selenium, group B vitamins, with NO gluten. We use only olive oil for our chips and rolls. All our products are made only of natural ingredients, with NO gluten and without fry-

ing. Whether you decide to eat a rice cake sandwich, a tasty rice cake with delicious Belgian chocolate, rice chips or rice rolls, our consumers are always sure that they have made the best healthy choice combined with a real treat for the senses – crunchy, with fine or distinguished flavour, and again most importantly – 100% natural.

What is innovative about Rice UP! products is that they are the only products on the European market produced from whole grains of whole grain rice (not on the usual practice – to use rice pellets). In this way, the step from the

raw material to the end product is only one and the healthy benefits of the rice grain are kept in fully.

During the first year of our development, we did not stop here. Besides the classic flavours for chips as Cream & Onion, Paprika, Cheese, we have combined the whole grain brown rice with super seeds and we offered a new range, VEGAN chips in three combinations – Chia & Quinoa, Buckwheat & Amaranth, Millet & Sunflower Seeds. We have developed an ORGANIC line of six products – Rice Cakes and Rice Chips with Super Seeds.

RICE UP! THE POWER OF BROWN RICE AND SUPER SEEDS

ЦЮРИХ: 12 ВКУСА ЗА 12 ЧАСА

От изобретените тук мюсли до прослаvenото фондю, най-големият град на Швейцария има с какво да ви съблазни

Текст МАРГАРИТА СПАСОВА / Фотография SHUTTERSTOCK

Каква прекрасна репутация – аристократизъм и охолство, ред и безопасност, модерно изкуство и вкусни изкушения. Не, това не е сън, а Цюрих! Събуджете се и поглеждате през прозореца – езерото Цюрих на фона на Алпите... Преглеждате набеязаната с прецизността на швейцарски часовник програма, вземате неизменния арсенал (пътеводител, фотоапарат, джъдбран, слънчеви очила) и поемате смело напред!

8:45 ЧАСА. Озовавате се на Банхофшрасе - най-скъпата улица в Европа, олицетворяваща финансовото могъщество на Швейцария и

Цюрих - точно навреме за закуска. Тук работният ден започва в осем часа, а един час по-късно се прави петнайсетминутна почивка за закуска (наричана züri - цюри). Кафенетата, градинките и пейките се напълват с елегантни чиновници, които похапват кроасани, кифлички и местната класика - мюсли с йогурт или с настъргана ябълка, което в началото на миналия век швейцарският доктор Бирхер-Беннер провъзгласява за най-питателната закуска. Влизате в близката буланжерия и си вземате си хрупкав „нусгифел“, щедро поръсен с ядки и бяла захарна глазура, който би хвърлил френските кроасани в дълбока депресия.

Малко по-надолу по улицата се намира култовият ресторант Zeughauskeller, един от най-старите в Цюрих и разположен в някогашната оръжейна. Ресторантът предлага нагенички от всички кантони и регионални кухни в Швейцария, включително превъзходните специалитети Sch blig (сурова телешка или свинска нагеница) и Neuchatelois Saucisson (рецептата включва две трети чисто свинско и една трета бекон, омесени с черен пипер, чесън и сол. Резултатът се поднася леко препечен, с гарнитура от зеленчуци). Ако останате за обяд, непременно опитайте невероятната швейцарска бира (примерно Quollfrisch или Vollmond), която се приготвя на ръка, от пресни суровини и по традиционните методи. Но за достойнствата на швейцарската гастрономия по-късно, сега е време за разходка.

10:30. Подкрепени, поемате наляво към църквата Свети Петър, колкото да хвърлите един поглед на импозантната часовникова кула, и се насочвате към Линденхоф в историческото сърце на Цюрих. Някога тук имало римски замък, а по-късно дворец на каролингите и палат на внука на Карл Велики, Шарлеман. На площада има фонтан, посветен на събитията от 1291 година, когато при обсадата на града от австрийския херцог Алберто Първи жените на Цюрих излезли да се сражават, облечени във военни униформи. Открива се фантастична гледка към целия град, църквата Гросмюнстер, Цюрихското езеро и Алпите, и река Лимат. Накрая влизате в църквата Фраумюнстер, за да разгледате витражите на Шагал и Джакомети. Навремето игуменката на този женски манастир за аристократични особи притежавала огромно влияние върху съдбата на града и дори имала привилегията да сече монети.

14:45. Дали интуитивно или по указанията на пътеводителя, по обяд се озовавате на Марктгасе. Калдъръмените улици на датиращия от XII век стар град блестят от чистота, а синият ретро трамвай се носи безшумно като романтичен полъх от миналото. Ресторантите вече мамят туристите с подробно описание на менюто за деня – традиционното цюрихско ястие Zurichgschnitzlets (късчета телешко в сос от сметана и вино), което се поднася с хрупкави картофени палачинки Rosti (най-вкусни са тези с лук, бяло вино и сметана) или малките кнедли Schnorfli. Уверявате се, че фондютото, раkletът и братвурстът продължават да са гръбнакът на швейцарската диета. Изгладнели колежани похапват братвурст на скара край близката улична лавка, а миниатюрни японки гризат препечени брецели. От другата страна на улицата има кафене, където сервират прекрасен горещ шоколад.

Изпивате чашка пълтна амброзия, докато четете брошура за историята на шоколада в Швейцария. Страната се слави с най-високата консумация на шоколад в света (11.6 kg на глава от населението годишно). В края на XIX век швейцарският шоколад се ползва с отлична репутация в Европа, благодарение на създателите на млечния шоколад Даниел Петер и Родолф Линг. Оказва се, че картографите на шоколада в Европа са швейцарци – братята Йости завладяват Берлин, Саломон Волф и Тобиас Беранже отварят знаменитото Cafe Chinois в Санкт Петербург, братята Клоета откриват фабрики в Скандинавия, а Карл Фазер отваря магазин в Хелзинки. Дори белгийският шоколад има швейцарски корени, благодарение на Жан Нойхаус и неговия син Фредерик, който през 1912 създава първите пралини в Брюксел...

15:30. Пътном хапвате един скромнен брецел от спретната лавка (Brezel König) и влизате в музея Кунстхаус, който за ваш късмет в сряда работи безплатно. Освен колекцията от класическо и съвременно изобразително изкуство с платна на Салвадор Дали, Моне, Пикасо и Шагал, има и произведения на швейцарския скулптор Алберто Джакомети. Минавате покрай легендарното Cafe Odeon, открито на 1 юли 1911 година, за да се превърне в притегателен център на интелектуалци и бохемисти (достатъчно е да споменем Стефан Цвайг, Съмърсет Моъм, Ерих Мария Ремарк, Джеймс Джойс и Алберт Айнщайн). В съседство се намира още едно ключово място в Цюрих – Белвю, любима сцена за концерти и атракции.

18:45. Свечерява се, вече нямате сили, но

имате свиреп апетит. Можете да хлътнете в някой от десетките ресторанти на Нигердорфгасе, най-туристическата улица в Цюрих, примерно в традиционния Adler Swiss Chuchi. Идеята да вечеряте в Blinde Kuh („Сляпата крава“), където готвачите и келнерите са незрящи, а салонът е обгърнат в непрогледен мрак, отпада поради липса на резервация.

Накрая избирате историческия ресторант „zum Kropf“ (In Gassen 16), прочуто място още от средните векове. Името на къщата се споменава за пръв път в далечната 1444 година. Била е оръжейница, дом на кмета и магазин за подправки, преди през 1909 да се превърне в ресторант. Тук се предлагат традиционни специалитети – хрупкав хляб, раklet (разтопено сирене, сервирано с картофи, кисели краставички и лукчета), огреген Alplermagroep (питателно блюдо от картофи, макарони, сирене, сметана и лук, с гарнитура от печена ябълка) и най-сетне... свещеният Граал на швейцарската кухня, божественото апетитно фондю!

Поръчвате си, свободни от угризения за количества и калории. Кратък обяснителен текст в менюто разказва, че фондютото се появило през XVIII век като изобретение, позволяващо на хората да използват засъхналите сирена и стария хляб през зимата. Глинен съд, няколко парчета ементал, грюйер или фрибуржоа, няколко скилидки чесън, щипка уханни алпийски подправки, малко вино – и калдерата от разтопена златиста лава, в която да топиш корави залчета хляб, е готова! Набождате първото къшейче на глъгия шиш, загребвате от разтопеното лакомство и отпивате глътка тръпчиво вино. Това е швейцарската версия на нирвана. ■

Throughout Europe for you

GLS transports over 430 million parcels per year throughout Europe.

Every day more than 14,000 employees and about 19,000 vehicles are on duty for 220,000 customers.

For you in Bulgaria in cooperation with

ZURICH: 12 TASTES IN 12 HOURS

From the locally-invented muesli to the famous fondue, Switzerland's biggest city offers temptations galore

By MARGARITA SPASOVA / Photography SHUTTERSTOCK

What splendid reputation: aristocratism and affluence, order and safety, modern art and mouth-watering temptations. No, this is not a dream, this is Zurich! Wake up in the morning and look out the window to a spectacular view of Lake Zurich set against the background of the Alps... Leaf through the programme compiled with the accuracy of a Swiss clock, grab the indispensable essentials (guidebook, camera, umbrella, sunglasses) and be on your way!

8:45 hours. You are on Bahnhofstrasse - the most expensive street in Europe, symbolizing the financial power of Switzerland and Zurich – just in time for breakfast. The working day here starts at 8 am, and one hour later there is a 15 minute break for a light snack, known here as Znuni. The cafés, gardens and park benches are filled with smart-dressed officials enjoying croissants, buns or the traditional

muesli with yoghurt or grated apple, which in the beginning of the 20th century was declared the most nourishing breakfast by Swiss doctor Bircher-Benner. Pop into the nearest bakery for a crunchy Nussgipfel (nut croissant), generously sprinkled with nuts and sugar glazed, enough to throw the French croissants into a deep depression.

A little further down the street is the iconic Zeughauskeller, one of Zurich's oldest restaurants, located in a former armoury. It serves sausages from all Swiss cantons and regional cuisines, including the superb speciality Schübli (raw beef or pork sausage) and Neuchâtelois Saucisson (the recipe includes two thirds of lean pork and one third of bacon, mingled with pepper, garlic and salt. The cooked sausage is served on a bed of vegetables). If you decide to stay for lunch, be sure to try the amazing Swiss beer (for example Quollfrisch

of Vollmond), that is prepared manually from fresh ingredients in the traditional way. But let's forget about the merits of Swiss gastronomy for a while, now it is time for a walk.

10:30. Refreshed, you turn left to St. Peter Church for a quick look at the impressive clock tower, and head for Lindenhof hill in the historic centre of Zurich. A Roman castle and later a Carolingian palace of the grandson of Charles the Great, Charlemagne, once rose here. The square's fountain recalls the events of 1291 when during the siege of the city by the Austrian Duke Albrecht the women of Zurich came out to fight dressed in military uniforms. It commands a fantastic view of the whole city, the Grossmünster church, Lake Zurich and the Alps, and the Limmat river. Finally you enter Fraumünster Abbey to marvel at the stained glass windows by Chagall and Giacometti. In

its time the Mother Superior of this convent for ladies of the aristocracy had an enormous influence on the fate of the city and even enjoyed the privilege of minting coins.

14:45. Whether intuitively or following the guidebook directions, around lunchtime you find yourself on Marktgasse. The cobbled streets dating from the 12th century are spick and span, and the blue retro tram glides noiselessly like a romantic waft from the past. The restaurants are already tempting tourists with details of the day's menu: the traditional Züri-schnitzlets (pieces of veal in cream sauce and wine), served with crispy potato pancakes Rosti (the ones with onions, white wine and cream are tastiest), or the small dumplings Chnopfli. You are assured that fondue, raclette and Bratwurst are still the backbone of Swiss diet. Famished college boys munch grilled bratwurst

at the nearby outdoor stall, and tiny Japanese girls nibble crisp pretzels.

Across the street there is a café that serves delicious hot chocolate. Enjoy a cup of the thick ambrosia while reading a brochure on the history of chocolate in Switzerland. The country boasts the highest consumption of chocolate in the world (11.6 kg per capita annually). At the end of the 19th century Swiss chocolate enjoyed an excellent reputation in Europe thanks to the creators of milk chocolate Daniel Peter and Rodolphe Lindt. It turns out that the cartographer of chocolate in Europe are Swiss: the Josty brothers conquered Berlin, Salomon Wolf and Tobias Béranger opened the famous Café Chinois in St Petersburg, the Cloetta brothers ran chocolate factories in Scandinavia, and Karl Fazer established a patisserie in Helsinki. Even Belgian chocolate has Swiss roots thanks to Jean Neuhaus and his son Frederic, who in

VBS *Rental Service*

Rent a car

NEW CARS

**EASY ONLINE
RESERVATIONS**

FREE DELIVERY*

08960 800 92

0700 800 92

**SOFIA, 33 VASIL LEVSKI BUL.
WWW.VBSERVICE.BG**

*FOR SOFIA AND VICINITY

1912 created the first pralines in Brussels...

15:30. Along the way you get a modest pretzel from the Brezelkönig and enter the Kunsthaus, Zurich's museum of fine arts where, as luck would have it, admission is free on Wednesdays. Besides the collection of classical and modern art with paintings by Salvador Dali, Monet, Picasso and Chagall, you can also see works of Swiss sculptor Alberto Giacometti. You pass by the legendary Café Odeon, opened on 1 July 1911, which became a magnet for intellectuals and bohemians (it suffices to mention Stefan Zweig, Somerset Maugham, Erich Maria Remarque, James Joyce and Albert Einstein). Nearby is yet another key location in Zurich – Bellevue, a favourite stage for concerts and attractions.

18:45. Dusk is falling, you are exhausted but famished. Pop into one of the many restaurants on Niederdorfasse, Zurich's most touristic street, for example into the traditional Adler Swiss Chuchi. The idea to dine at Blinde Kuh (Blind Man's Bluff), where the chefs and waiters are blind and the dining room pitch-dark, fails due to the lack of reservations. In the end you opt for the historic restaurant Zum Kropf (In Gassen 16), a famous place ever since the Middle Ages. The name of the house is mentioned for the first time in the distant 1444. It has been an armoury, the mayor's residence and a spice shop, before turning into a restaurant in 1909. It offers traditional specialities: crisp bread, raclette (melted cheese, served with potatoes, gherkins and pickled onions), au gratin Aelplermagronen (a nourishing dish of potatoes, macaroni, cheese, cream and onions, served with a baked apple) and finally... the holy grail of Swiss cuisine, the divine delicious fondue!

You order without any qualms about quantity or calories. A brief explanation in the menu tells you that fondue appeared in the 18th century as an invention enabling people to use the dried cheese and stale bread in winter. An earthenware pot, several pieces of emmentaler, gruyere or fribourgeois, a few cloves of garlic, a pinch of fragrant alpine spices, some wine – and the caldera of molten golden lava is ready! Spear the first piece of bread on the long-stemmed fondue fork, dip into the melted cheese and take a sip of wine. This is the Swiss version of nirvana. ■

Hotel Marinela
NÜRNBERG
19 FLOOR

0887 080 080
00:00-24:00

Instagram: Gentleman Club Geisha
Facebook: /Gentleman Club Geisha

Ипотечен кредит **ДОМ ЗА ТЕБ**

*От Вкъщи
по-хубаво няма!*

- С ниски лихви
- Честен подход и прозрачни условия
- Безплатна имуществена застраховка

Централна Кооперативна Банка
Важният си ти.

0800 11 400
www.ccbank.bg

* **Smoked duck breast**, mashed pumpkin and chestnuts, wild mushrooms, pines and fig confit sauce

Опушени патешки гърди, пюре от кестени и тиква, горски гъби, сос от кедрови ядки и конфитурани смокини

Red Canape

MENU' FALL/WINTER 17|18

GRAFFIT GALLERY HOTEL VARNA, BULGARIA, 65 KNYAZ BORIS I BLVD. ☎️ 📧 RedCanape +359 882 005 005 www.redcanape.com

Graffit Gallery Hotel

65 Knyaz Boris I Blvd., 9000 Varna, Bulgaria
phone +359 52 989 900, fax +359 52 989 902
reservations@graffithotel.com
www.graffithotel.com

НОЩ във **ВЕНЕЦИЯ!**
Новогодишна гала вечер

NIGHT in **VENICE!**
New Year's Eve Gala

Посрещни 2018 в Хотел-галерия Графит – Изживей Венеция!
Welcome 2018 in Graffit Gallery Hotel – Experience Venice!

Art Dance

V.S.O.P.

Еднодневен пакет | 1-day package
320.00 EUR* за двама | for double room
Двудневен пакет | 2-day package
470.00 EUR* за двама | for double room

*ВИЖ ОФЕРТАТА: | MORE INFO: www.graffithotel.com

Медицински комплекс „Доверие“

София, ж.к. Овча купел 2, ул. Фридрих Грюнгангер №2
тел.: 02 40 36 100; 02 40 36 143
www.mbal.doverie.bg
info@mbal.doverie.bg

МБАЛ Доверие е модерен медицински комплекс, разделен на диагностично-консултативен център и многопрофилна болница за активно лечение. На разположение на пациентите на МБАЛ Доверие са:

- Медицински център, разполагащ със собствени лаборатории и високотехнологично диагностично оборудване;
- 9 специализирани отделения за болнична помощ;
- 4 операционни зали и стационар от над 100 легла.

Освен високотехнологично оборудване и специализирани отделения, медицински комплекс Доверие, може да предложи на своите пациенти оперативно лечение с единствената в София система за роботизирана хирургия „Да Винчи“. Екипът на МБАЛ Доверие се стреми да се грижи за здравето на пациентите си, като им осигурява не само висококачествена медицинска помощ, но и максимално добро съпътстващо обслужване. Ръководните принципи в работата на екипа на МБАЛ Доверие са: безотказност, професионализъм, качество, коректност, висок морал, човещина и етика.

Повече информация за Доверие може да намерите на www.mbal.doverie.bg

Doverie Medical Complex

Sofia, Ovcha Kupel 2 District, 2, Friedrich Grunanger Street
phone: 02 40 36 100; 02 40 36 143
www.mbal.doverie.bg
info@mbal.doverie.bg

Doverie Multiprofile Hospital for Active Treatment is a modern medical complex, divided into a diagnostic-consulting centre and a multiprofile hospital for active treatment.

The Doverie Hospital patients are provided with:

- A medical centre provided with its own laboratories and high tech diagnostic equipment;
- 9 specialized hospital aid wards;
- 4 operating rooms and a hospital with more than 100 beds.

Besides high-tech equipment and specialized wards, Doverie medical complex, can offer its patients surgery treatment with the Da Vinci robotic surgical system, unique for Sofia.

The team at Doverie seeks to look after its patients' health by providing not only high quality medical care, but also the best accompanying service.

The guiding principles in the work of the team at Doverie Hospital are: consistency, professionalism, quality, honesty, high morality, humaneness and ethics.

You can find more information on Doverie at www.mbal.doverie.bg

Център по гентална медицина Свети Георги

ул. Константин Иречек 20, София, България
тел. 02/954 47 83, тел./факс 02/952 41 94
моб. тел.: 0886 129 213, 0898 526 082
e-mail: dc_st.george@abv.bg

Ако имате два свободни дни в София, идете на зъболекар дори да смятате, че не ви е необходимо. Повечето българи, които живеят в чужбина, редовно се прибират с единствената цел да си лекуват зъбите в България, където стоматолозите не само се справят доста добре, но и за по-малко пари.

В генталния център на д-р , специализирал ендодонтия, парадонтология и имплантология в Австрия, Италия, Швейцария и Франция, може да получите и козметични услуги. Една от възможностите е да си избелите зъбите по най-популярните в Европа технологии или просто да си направите профилактичен преглед. Новост в центъра е лечението с лазерен апарат без болка и без анестезия.

St. George Dental Services Centre

20 Konstantin Irechek Str., 1000 Sofia, Bulgaria
phone: +359 2/ 954 47 83, phone/fax: +359 2/952 41 94
cell phone: +359 886 129 213,
+359 898 526 082
e-mail: dc_st.george@abv.bg

If you have a couple of days to spare in Sofia then you should visit a dentist – even if you don't think you need to. The majority of Bulgarians who live abroad regularly return with the single aim of having their teeth taken care of in a country where the dentists not only perform a very decent job, but also charge a lot less. At Dr. Tsalov's Dental Services Centre you can also have cosmetic treatments. Dr. Tsalov has studied endodontics, paradontology, and implantology in Austria, Italy, Switzerland and France. Therefore, you will have the opportunity to have your teeth whitened with the latest European technology, or simply have a check-up.

Laser treatment, which is performed without anesthesia and is completely painless, is one of the centre's more novel procedures.

Spaghetti Kitchen*Bar

София, площад Св. Неделя 3
www.spaghetti-kitchen.bar
e-mail: office@spaghetti-kitchen.bar
тел.: 089 304 66 66

Ако трябва да забодем карфица в центъра на София, ще бъде точно тук – на площад Света Неделя 3, при чисто новият Spaghetti Kitchen*Bar. Отпращайки се към парадния вход, виждаме едно съвсем различно място - интериор на няколко нива и съвсем различни зони с много акценти и детайли, живеещи в пълна хармония.

Вкусната обиколка на мястото започва с това, с което обикновено свършваме – десерта. На входа ни посреща витрина с авторски десерти, приготвени на място от майстор сладкарите на Spaghetti Kitchen.

Ако си решил да преоткриеш италианската храна, просто се отдай на прясна паста и добре препечена по ръбчетата пица в Morello фурната. Разбира се, Италия не е самотна на вкусната карта, която стои пред нас. Тръгваме на околосветско пътешествие с японското патешко, норвежка съомга, октопод от Санторини, както и няколко предложения от българската кухня. Зоната с прошуто бара пък е прекрасно място за вино и тапаси. Новаторските коктейли, които се предлагат, са истинско произведение на алкохолното изкуство.

Накратко – Spaghetti Kitchen*Bar е мястото, на което можеш да се срещнеш с приятели, да хапнеш хубава храна или да пиеш любимия си коктейл в приятна атмосфера.

SPAGHETTI KITCHEN★BAR

EAT • DRINK • SOCIALIZE

and tapas. The innovative cocktails they offer are a real work of the alcoholic art. In a nutshell – Spaghetti Kitchen*Bar is the place where you can meet friends, eat good food or have your favorite cocktail in a pleasant atmosphere.

Spaghetti Kitchen*Bar

3, Sveta Nedelya Square, Sofia
www.spaghetti-kitchen.bar
e-mail: office@spaghetti-kitchen.bar
phone: +359 89 304 66 66

If we need to put a pin in downtown Sofia, it will be right here – at 3 Sveta Nedelya Square, at the brand new Spaghetti Kitchen*Bar. Heading for the front door, we see a completely different place – interior on several levels and completely different zones with a lot of highlights and details, living in perfect harmony.

The delicious tour of the place begins with what we usually end with – dessert. A window with original desserts, prepared here by Spaghetti Kitchen's pastry chefs, welcomes us at the entrance.

If you've decided to rediscover Italian food, just indulge in fresh pasta and crispy pizza round the edges in the Morello oven. Italy, of course, is not alone on the delicious map we have in front of us. We set off on a round-the-world trip with Japanese duck, Norwegian salmon, Santorini octopus, as well as a few offers from the Bulgarian cuisine. What's more, the prosciutto bar zone is a great place for vino

Spaghetti kitchen

София, ул. 6-и септември №9
Резервации тел.: 0890 5 66666
office@spaghetti-kitchen.com
www.spaghetti-kitchen.com

Няма как да преминете по улица „6-и септември“ и да останете безразлични към вида на този наистина необикновен ресторант. Какво го прави такъв, ще разберете в момента, в който прекрачите прага му. С една единствена крачка забравяте за работната суматоха на големия град и се пренасяте в един друг сюжет с въздушна атмосфера и безброй кулинарни предложения. Тук ще откриете приятна комбинация от съвременен дизайн в обзавеждането, изискано меню с интернационална кухня и отпускателна музика. От месец ноември се открива и отопляема външна градина. Завердението впечатлява и с деликатно лично отношение към клиента и усещане за домашен уют. Всичко това превръща Spaghetti Kitchen в най-модерното и желано място в София.

SPAGHETTI KITCHEN★

ITALIAN FOOD AMERICAN GRILL

Spaghetti kitchen

9, 6th of September Str., Sofia, Bulgaria
Reservations: +359 890 5 66666
office@spaghetti-kitchen.com
www.spaghetti-kitchen.com

It is not possible to pass 6th of September Street and to remain indifferent to the appearance of this unusual restaurant. You will understand what makes it so unusual the minute you cross its threshold. Only one step and you forget about the busy turmoil of the city, and move into another reality that has a magic atmosphere and countless culinary propositions. Here you will find a pleasant combination of contemporary interior design, exquisite international cuisine and relaxing music. The restaurant also impresses with its delicate personal attitude towards the customer and the feeling of home comfort. All this makes Spaghetti Kitchen the most modern and desired place in Sofia.

Motto

София, ул. Аксаков №18
тел. 02/ 987 27 23

Историята на всеки съвременен град е запечатана в забележителностите, които го характеризират на географската карта. Има и друга история, която често пъти е много по-любопитна и лична – онази, която пишат хората в заведения, превърнали се от години в градска легенда. Едно такова място винаги е съчетавало добрия вкус в музиката, храната и компанията, и от дълго време се е превърнало в култово и любимо за всеки, който иска да бъде част от интересната градска тълпа.

Клуб Мото е градски пристан за всеки, който иска да бъде някой или да срещне интересни събеседници, да научи най-новите софийски клюки, да разбере всичко за хитова книга, филм или театрална постановка. Удоволствието от приятния разговор е допълнено от елегантното меню, добрата селекция от напитки и хубава музика - от онази, която не те ангажира непременно да влезеш в ритъм, а по-скоро отзвучава леко в страни, като хармоничен фон на преживяването. Спокойствието и уютът са превърнали Клуб Мото не само в предпочитано, но в задължително място за всеки, който иска да усети истинската атмосферата на София и да научи най-тайните ѝ истории.

Spaghetti Company

Сердика център, бул. Ситняково №48
тел. 02/ 841 28 18
Mall Bulgaria 102 ет 3 до кино Арена
бул. Витоша 150, тел: 02/ 88 10 100
Работно време: *понеделник - неделя от 10:00 до 00:00 ч.*
spaghetticompany@mail.bg

Pizza, pasta, modernista и ТИ!

Мястото, известно с изключителна италианска кухня. Обстановката, която вдъхновява срещите, които винаги оставят у теб чувството, че си в сърцето на града!

Всеки от ресторантите Spaghetti Company носи свое собствено усещане. Независимо къде те отвеждат пътищата на София, в ресторантите от веригата намиращи себе си сред изискана и творческа обстановка, модерен дизайн и оригинална италианска кухня, специално създадена под черпака на Маестро Марко Лукиари.

Домът на италианската кухня е наблизо. Тук е, за да намиращ винаги себе си, приятели, делови партньори или нови срещи. Кухнята ни е палитра от италиански вкусове. Към това добавяме специална селекция от вина, музика и събития. Можеш да споделиш тук всяко късно сутрешно кафе, работен обяд, лежерен следобед или дълга вечеря. И всеки път ще бъде различно.

И както казва нашият главен готвач Марко Лукиари – „Има неща, за които няма сезони“. Има и такива места. Spaghetti Company е едно от тях.

Spaghetti Company

SERDIKA CENTER, 48 Sitnyakovo Blvd
phone: +359 2/ 841 2818
Mall Bulgaria 102 floor 3 near Arena cinema
150 Vitosha Blvd., phone: +359 2/ 88 10 100
Working time: *Monday-Sunday 10:00 am – 12:00 pm*
spaghetticompany@mail.bg

Pizza, pasta, modernista and YOU

The place, famous for exquisite Italian cuisine. The atmosphere, inspiring meetings that always leave you feeling in the heart of the city!

Each of the Spaghetti Company restaurants brings its own touch. No matter where Sofia roads take you, in the restaurant chain you find yourself amongst elegant and creative atmosphere, modern design and original Italian cuisine especially prepared by Maestro Marco Luchiarini's ladle.

The home of Italian cuisine is nearby. It's right here, so you can always find yourself, friends, business partners or new encounters. Our cuisine is a palette of Italian flavours. We add a special selection of wine, music and events. Here you can share every late morning coffee, business lunch, a casual afternoon or a long dinner. It will be different each time.

As our chef Marco Luchiarini says – "There are things of no particular season". There are such places. Spaghetti Company is one of them.

Bedroom Premium Club

София, ул. Лега 2
телефон: 0888 764 422, 0888 860 666
e-mail: reservation@bedroom.bg
www.bedroom.bg

bedroom
PREMIUM CLUB

Bedroom Premium Club

2, Lege Street, Sofia, Bulgaria
Phone: +359 888 764 422, +359 888 860 666
e-mail: reservation@bedroom.bg
www.bedroom.bg

Един от най-атрактивните клубове в центъра на София е Bedroom Premium Club. С неповторимия си дизайн, гостуването на световноизвестни диджеи и постоянно присъствие на популярни личности, той е притегателен център за ценителите на лукса и забавленията.

Клубът отговаря на най-високите европейски стандарти – първокласно обслужване, перфектен звук, мултимедийно шоу, VIP зона, служители, паркиращи автомобили...

Bedroom Premium Club напомня на античен храм, а бъдещето е добавено към миналото с нови архитектурни елементи в синтетичен модерен ритъм, екрани с 3D video mapping, метални перфориранни пана.

Използваните материали са дърво, метал, камък, стъкло, естествена кожа, натурален текстил. Акцент в интериора е таванът на клуба, който е уголемена проекция на картината "Shhh", в която са събрани забранени образи от еротичното изкуство. Клубът притежава динамично осветена сцена с интегриран catwalk, който дава възможност за разгръщане на мащабна балетна хореография.

Bedroom Premium Club предлага на своите гости богат ентъртеймънт, авангардни шоу-спектакли, екстравагантни костюми, високотехнологични светлинни ефекти, допълнен с перфектен звук и мултимедийно шоу!

Амбициите на Bedroom Premium Club е в създаването на собствена публика и издигането на нощния живот у нас до най-високи стандарти!

One of the most attractive clubs in Sofia city center is Bedroom Premium Club. With its unique design, guest world famous DJs and the permanent presence of celebrities, it attracts luxury and entertainment lovers.

The club meets the highest European standards – first class service, perfect sound, multimedia show, VIP area, valet parking...

Bedroom Premium Club reminds of an ancient temple and the future is added to the past with new architectural elements in synthetic modern raster, 3D video mapping screens, metal perforated panels.

The materials used are wood, metal, stone, glass, genuine leather, natural textile. The emphasis in the interior design is the ceiling of the club, which is an enlarged reproduction of the painting "Shhh", gathering erotic art forbidden examples. The club has a dynamically lit stage with an integrated catwalk, which enables the unfolding of large-scale ballet choreography.

Bedroom Premium Club offers its guests great entertainment, avant-garde shows, extravagant costumes, high tech lighting effects, complemented by perfect sound and a multimedia show!

Bedroom Premium Club's ambitions are in building its own audience and the rise of Bulgarian nightlife to the highest standards!

Social Cafe Bar & Kitchen

София, бул. „Витоша“ 16
тел.: 0876 767 647
www.socialcafe.bg

Social Cafe Bar & Kitchen

16, Vitosha Blvd., Sofia
phone: +359 876 767 647
www.socialcafe.bg

Различната гледна точка към автентичната италианска кухня, в уютна атмосфера и креативен дизайн.

От сутрешното кафе или капучино до вкусна италианска пица или паста, до неустоимите авторски десерти.

Винаги е време за Social!

Ние сме тук, за да ви очароваме!

Authentic Italian cooking in a buzzing, social atmosphere.

Cozy style, the selection and combination of quality pizza and pasta, signature desserts, excellent drinks, ideas still have primary place in Social Café conception.

Always a good time for Social!

We are here to charm you!

Комплекс люкс с видом на море
ПЕРВАЯ ЛИНИЯ

Luxurious complex
FIRST LINE

BALCHIK

STS. CONSTANTINE AND HELENA

Оазис спокойствия и уюта
300 М ОТ БЕРЕГА МОРЯ

Oasis of peace and comfort
300 M TO THE SEASIDE

*ЛЮКСОВОЕ СТРОИТЕЛЬСТВО *ДВУХ- И ТРЕХКОМНАТНЫЕ КВАРТИРЫ
С ФУНКЦИОНАЛЬНОЙ ПЛАНИРОВКОЙ *ОТЛИЧНАЯ ИНВЕСТИЦИЯ
*ИНВЕСТИЦИОННО-СТРОИТЕЛЬНАЯ КОМПАНИЯ С БОЛЬШИМ ОПЫТОМ
И ОТЛИЧНОЙ РЕПУТАЦИЕЙ

*LUXURY CONSTRUCTION *ONE - AND TWO - BEDROOM APARTMENTS
WITH FUNCTIONAL DISPOSITION *EXCELLENT INVESTMENT
*INVESTMENT CONSTRUCTION COMPANY WITH EXPERIENCE
AND A GREAT REPUTATION

MY-HOME.BG

+359 885 190390 | +359 888 603351

ВАЖНО!

ПРАВИЛА ЗА ПРЕВОЗ НА БАГАЖ ПО ПОЛЕТИТЕ НА БЪЛГАРИЯ ЕР

Всички пътници на България Ер имат право на превоз на безплатен ръчен багаж в салона и регистриран багаж /в багажника на самолета/, в зависимост от избраната тарифа. Безплатните норми за брой и тегло на багажа могат да бъдат различни, в зависимост от класата на пътуване /бизнес или икономична/, както и от тарифата, по която е издаден билета. Превозът на багаж по редовните линии е съобразен и с някои общи правила и политиката на България Ер, които трябва да имате предвид.

Авиокомпания България Ер въвежда по линиите си правила за превоз на багаж за билети, издадени след 2 май 2011 г. Системата **PIECE CONCEPT** се базира на броя, теглото и размерите на чекирания багаж.

ТАРИФИ БЕЗ РЕГИСТРИРАН БАГАЖ

Всеки пътник, закупил билет по тарифа с включен само ръчен багаж, има право да превози в кабината на самолета безплатен багаж както следва:

Класа на обслужване	Норма на безплатен багаж	Такси за багаж
Икономична класа	1 брой ръчен багаж до 10 кг и размери 55x40x23 см (сумарна дължина до 118 см)*	Първи брой регистриран багаж до 23 кг и до 158 см*: • Вътрешни полети – 15 евро на посока • Международни полети – 20 евро на посока

ТАРИФИ С РЕГИСТРИРАН БАГАЖ

Всеки пътник, закупил билет по тарифа с включен регистриран багаж, има право да превози в багажниците на самолета безплатен багаж както следва:

1. По международни и вътрешни линии

Класа на обслужване	Норма на безплатен багаж
Бизнес класа	1 брой ръчен багаж до 10 кг и размери 55x40x23 см (сумарна дължина до 118 см)* 2 броя чекиран багаж по 23 кг или 1 брой до 32 кг, до 158 см* всеки**
Икономична класа	1 брой ръчен багаж до 10 кг и размери 55x40x23 см (сумарна дължина до 118 см)* 1 брой чекиран багаж до 23 кг и до 158 см*

2. Изключения

Вид карта	Пояснения
Златна карта FLY MORE	2 броя по 23 кг и до 158 см* всеки**
За билети заплатени с карта VISA Platinum от ЦКБ	2 броя по 23 кг и до 158 см* всеки**
За билети заплатени с кобрандирана карта България Ер и ЦКБ	2 броя по 23 кг и до 158 см* всеки**
За членове на програмата „CCB Club“	2 броя по 23 кг и до 158 см* всеки**
Моряци	2 броя по 23 кг и до 158 см* всеки**
Бебета от 0-2 години	В случай, че тарифата по която е издаден билета на възрастният, придружаващ бебето позволява 1 брой чекиран багаж до 23 кг, то бебето има право на 1 брой чекиран багаж до 10 кг. Превозът на бебешки колички се извършва безплатно, но те следва задължително да се предават и получават непосредствено при качване/слизване на/от самолета. Авиокомпанията не носи отговорност за щети в резултат на транспортиране по багажните ленти, в случай, че количката не е предадена/получена на/от самолета.

* Сумата от външните размери на дължината, височината и широчината на багажа /l +h+w/. Пътникът може да превозва и повече от безплатната норма багаж срещу допълнително заплащане. Трети багаж се таксува по максималната такса за трети свръхбагаж.

** Ако билетите Ви са заплатени в сайта на компанията, както и в случаите на: притежание на златна карта FLY MORE, членство в програмата CCB Club, или за билети, заплатени с кобрандирана карта от ЦКБ и България Ер или карта Visa Platinum от ЦКБ, е необходимо да се свържете с нас на тел.: +359 2 4020 400 или на е-мел: callfb@air.bg за преиздаване на билета с право на 2 броя безплатен багаж. Притежанието на карти CCB Club, Visa Platinum от ЦКБ, кобрандирана карта от ЦКБ и България Ер, както и златна карта FLY MORE не дава право на безплатен допълнителен чекиран багаж по тарифа без багаж. Правото на два броя багаж за притежатели на златна карта FLY MORE и CCB Club и за билети, заплатени с кобрандирана карта България Ер и ЦКБ и карта Visa Platinum от ЦКБ, е само за полети, при които опериращ превозвач е авиокомпания България Ер.

ПЪТНИКЪТ МОЖЕ ДА ПРЕВОЗВА И ПОВЕЧЕ ОТ БЕЗПЛАТНАТА НОРМА БАГАЖ СРЕЩУ ДОПЪЛНИТЕЛНО ЗАПЛАЩАНЕ.

3. Такси за свръхбагаж - Международни линии

За тегло на багажа между 23 кг и 32 кг	50 евро
За големина на багажа между 158 см* и 203 см*	70 евро
Допълнителна бройка - втори багаж до 23 кг до 158 см*	50 евро
Допълнителна бройка - трети багаж до 23 кг до 158 см*	100 евро

Багаж с тегло над 32 кг може да се превозва само като карго.

4. Такси за свръхбагаж - Вътрешни линии

За тегло на багажа между 23 кг и 32 кг	20 евро
За големина на багажа между 158 см* и 203 см*	30 евро
Допълнителна бройка - втори багаж до 23 кг до 158 см*	20 евро
Допълнителна бройка - трети багаж до 23 кг до 158 см*	50 евро

5. Специални категории багаж

Спортна екипировка	Багажът трябва да е с максимални размери до 23 кг и до 200 см Изключение: • Международни полети: един чифт ски/сноуборд на пътник - прилага се фиксирана такса от 30 евро. • Вътрешни полети: един чифт ски/сноуборд на пътник - прилага се фиксирана такса от 20 евро.
Велосипеди	Приемат се за превоз в специална опаковка (картон или специален калъф). Максимални размери на опаковката 160 x 90 x 25 см. Изисква се предварително потвърждение на услугата в резервацията. Международни линии: 70 евро. Вътрешни линии: 30 евро.
Оръжия	Превозът на огнестрелни оръжия и боеприпаси се извършва съгласно изискванията на Международната асоциация за въздушен транспорт /IATA/. Не се потвърждава на codeshare полетите на България Ер. Превозът на огнестрелни оръжия не може да бъде потвърден в случаите, когато авиокомпания България Ер е партньор по полет. Превозът на огнестрелни оръжия и боеприпаси, различни от спортно оръжие и боеприпаси, е забранен. В някои случаи, превоз на огнестрелни оръжия и боеприпаси за ловни и спортни цели, може да бъде разрешен. Пътникът трябва да се свърже с България Ер и да предостави информация за вида на оръжието, серийния му номер и припасите, които се внасят в резервационната система. Всички огнестрелни оръжия и боеприпаси, се приемат само като багаж за транспортиране в багажниците на самолета и в никакъв случай в салона с пътниците. Трябва да са разделно и подходящо опаковани, като теглото на мунициите не бива да надвишава 5 кг. Пътникът трябва да има всички документи, изисквани от закона и подзаконовите актове, приложими за превоз за съответната държава. България Ер си запазва правото да откаже превоз на огнестрелни оръжия и боеприпаси. • Ловни пушки и патрони – комплект до 15 кг: такса 50 евро. • Ловни пушки и патрони- при общо тегло над 15 кг: такса 70 евро. • Късо огнестрелно оръжие (пистолет): такса 20 евро. Ловната пушка и патроните се считат за едно парче регистриран багаж и се таксуват с еднократна такса за обслужване. Този вид багаж не се включва в безплатната норма и таксата се прилага независимо от това дали пътникът има друг чекиран багаж.
Домашни любимци в пътническата кабина /PETC/	Максимално тегло на животното и клетката – до 8 кг. За полети FB1431/1432 до и от Париж, където опериращ превозвач е Air France, максималното тегло е 6 кг. Максимални размери на клетката – 48 x 35 x 22 см. Приемат се само кучета и котки. България Ер не приема за превоз животни до и от Великобритания. При пътуване с домашен любимец /куче или котка/, е необходимо при закупуването на билет да свържете с авиокомпанията за потвърждение, тъй като ако няма предварителна заявка, превозът може да бъде отказан. Не се включва в безплатната норма багаж. Заплаща се такса от 50 евро.
Домашни любимци в багажника /AVIH/	Максимално тегло на животното и контейнера – 32 кг. Максимални размери на контейнера – 80 x 74 x 64 см. Приемат се само кучета и котки. България Ер не приема за превоз животни до и от Великобритания. При пътуване с домашен любимец /куче или котка/, е необходимо при закупуването на билет да се свържете с авиокомпанията за потвърждение, тъй като ако няма предварителна заявка, превозът може да бъде отказан. Не се включва в безплатната норма багаж. Заплаща се такса от 80 евро.

За смесени превози с участието на България Ер и други партньорски авиокомпани в маршрута могат да бъдат прилагани други условия за багаж.

IMPORTANT!

BAGGAGE ALLOWANCE ON BULGARIA AIR FLIGHTS

All passengers of Bulgaria Air are entitled to free carriage of cabin baggage and checked baggage (in the luggage compartment of the airplane) depending on the chosen tariff. Free allowances for pieces and weight of baggage may vary depending on the travel class (business or economy) and the tariff on which the ticket has been issued. Baggage transportation on regular lines also conforms to some general rules and the policy of Bulgaria Air, which you should consider.

Bulgaria Air introduces rules for baggage carriage on its destinations for all tickets, issued after May 2, 2011. The **PIECE CONCEPT** system is based on the quantity, weight and dimensions of the checked-in baggage.

TARIFFS WITHOUT CHECKED BAGGAGE

Each passenger who bought a ticket in a tariff that includes only a hand baggage carriage, is allowed to transport in the cabin free baggage allowance as follows:

Class of service	Allowance for free of charge baggage	Fees for checked baggage carriage
Economy class	1 piece hand baggage up to 10 kg and dimensions 55x40x23 sm (total length up to 118 sm)*	First piece of checked baggage up to 23 kg and up to 158 cm *: • Domestic flights – EUR 15 per direction • International flights – EUR 20 per direction

TARIFFS WITH CHECKED-IN BAGGAGE

Each passenger who bought a ticket in a tariff that includes checked baggage, is allowed to transport in the luggage compartment of the airplane free baggage allowance as follows:

1. International and Domestic flights

Class of service	Норма на безплатен багаж
Business class	1 piece hand baggage up to 10 kg and dimensions 55x40x23 sm (total length up to 118 sm)* 2 pieces checked baggage up to 23 kg or 1 piece up to 32 kg, up to 158 sm* each**
Economy class	1 piece hand baggage up to 10 kg and dimensions 55x40x23 sm (total length up to 118 sm)* 1 piece checked baggage up to 23 kg and up to 158 sm*

2. Exceptions

Card type	Explanations
Gold card FLY MORE	2 pieces of 23 kg and up to 158 cm each**
For tickets paid with VISA Platinum card by CCBank	2 pieces of 23 kg and up to 158 cm each**
For tickets paid with co-branded card Bulgaria Air / CCBank	2 pieces of 23 kg and up to 158 cm each**
For members of the 'CCB Club' programme- free checked-in baggage	2 pieces of 23 kg. Third piece is charged as third excess baggage**
Seamen	2 pieces of 23 kg and up to 158 cm each**
Infants 0-2 years of age	If the fare of the ticket of the adult who is accompanying the baby allows 1 piece checked baggage up to 23 kg, the baby is entitled to 1 piece checked baggage up to 10 kg. Transportation of baby carriages is free of charge, but it is mandatory to hand them over/to receive them immediately before embarkation / disembarkation of the aircraft. The aviation company shall not be responsible for damages resulting from transportation on baggage belts, in case the carriage has not been handed over/received at the aircraft.

* The maximum allowed volume is the sum of the external length, height and width of the baggage /l+h+w/. The passenger may carry more than the free of charge baggage allowance for an additional fee. Third piece is charged as third excess baggage.

** If your tickets are paid in the company's website, as well as in the cases of: possession of gold card FLY MORE, membership in CCB Club, or tickets paid with co-branded card from CCB and Bulgaria Air or Visa Platinum card from CCB you need to contact us by phone +359 2 4020 400 or e-mail callfb@air.bg to reissue the ticket entitled to free 2 pieces of luggage. Possession card CCB Club, Visa Platinum CCB, co-branded card from CCB and Bulgaria Air, and Gold Card FLY MORE entitle the additional free checked baggage on tariff without luggage. The right to two pieces of luggage for holders of Gold Card FLY MORE and CCB Club and tickets paid with co-branded card CCB and Bulgaria Air and Visa Platinum card from CCB is only on flights where the operating carrier is Bulgaria Air.

THE PASSENGER MAY CARRY MORE THAN THE FREE BAGGAGE ALLOWANCE AT ADDITIONAL COST.

3. Excess baggage fees – International flights

Baggage weight between 23 kg and 32 kg	EUR 50
Baggage dimensions between 158 cm and 203 cm	EUR 70
Extra piece – second bag up to 23 kg x 158 cm	EUR 50
Extra piece – third bag up to 23 kg x 158 cm	EUR 100

Baggage with weight over 32 kg may only be carried as cargo.

4. Excess baggage fees – Domestic flights

Baggage weight between 23 kg and 32 kg	EUR 20
Baggage dimensions between 158 cm and 203 cm	EUR 30
Extra piece – second bag up to 23 kg up to 158 cm	EUR 20
Extra piece – third bag up to 23 kg up to 158 cm	EUR 50

5. Special categories of baggage

Sport equipment	The baggage must be of maximum weight and dimensions 23 kg and 200 cm* Exception: • International flights: One pair of skis/snowboard per passenger – a fixed rate of EUR 30 applies. • Domestic flights: One pair of skis/snowboard per passenger – a fixed rate of EUR 20 applies.
Bicycles	Accepted for carriage in special packaging (cardboard or a special case). Maximum size of package 160 x 90 x 25 cm. This service requires pre-confirmation in the reservation. International flights: EUR 70. Domestic flights: EUR 30.
Firearms	Carriage of firearms and ammunition is carried out according to the requirements of the International Air Transport Association /IATA/. It is not confirmed on codeshare flights of Bulgaria Air. Carriage of firearms and ammunition other than sport weapons and ammunition is prohibited. In some cases, carriage of firearms and ammunition for hunting and sporting purposes may be permitted. The passenger should contact Bulgaria Air and provide information on the type of weapon, its serial number and the ammunition, which will be entered into the reservation system. All firearms and ammunition will be accepted only as baggage and must be transported in the luggage compartment of the airplane and under no circumstances in the passenger cabin. They must be suitably packed separately and the weight of the ammunition should not exceed 5 kg. The passenger should have all documents required by law and regulations applicable to carriage for the particular state. Bulgaria Air reserves the right to deny carriage of firearms and ammunition. • Hunting rifles and cartridges – total weight up to 15 kg: fee EUR 50. • Hunting rifles and cartridges – total weight over 15 kg: fee EUR 70. • Short-barrel firearms (pistol): fee EUR 20. Hunting rifles and cartridges are regarded as one piece of registered baggage and are charged with one-time fee for service. This type of baggage is not included in the free allowance and the fee is applied regardless of whether the passenger has other checked-in baggage.
Pets in the passenger cabin /PETC/	Maximum weight of pet and cage – up to 8 kg. For flights FB1431/1432 to/from Paris, where operator is Air France, the maximum weight is 6 kg. Maximum dimensions of the cage – 48 x 35 x 22 cm. Only dogs and cats are accepted. Bulgaria Air does not accept for carriage live animals to and from Great Britain. If travelling with an animal /dog or cat/, please be advised to contact the airline at the time of purchase of your ticket, because if there is no request in advance, the carriage of the animal may be refused. Not included in the free baggage allowance. A fee of EUR 50 applies.
Pets in the hold / AVIH/	Maximum weight of the animal and the container – 32 kg. Maximum dimensions of the container – 80 x 74 x 64 cm. Only dogs and cats are accepted. Bulgaria Air does not accept for carriage live animals to and from Great Britain. If travelling with an animal /dog or cat/, please be advised to contact the aviation company at the time of purchase of your ticket, because if there is no request in advance, the carriage of the animal may be refused. Not included in the free baggage allowance. A fee of EUR 80 applies.

For partner flights involving Bulgaria Air and other partner airlines, other luggage conditions may apply.

ГОТОВИ ЗА ПОЛЕТ

FIT TO FLY

Предлагаме ви няколко полезни съвета за това как да се чувствате добре по време на полета и след него. Изпълнявайте упражненията бавно и дишайте равномерно.

These handy exercises enable you to stay in top form – both during and after the flight. Perform each move with steady, even breathing.

Ходила

10 пъти

Поставете петите на пода и повдигнете нагоре пръстите на краката. После опрете пода с пръсти и повдигнете петите.

Глезени

15 пъти

Правете кръгови движения първо с единия крак, а после с другия.

Колене

30 пъти

Повдигнете единия крак, докато не усетите напрежение в бедрото.

Рамене

5 пъти

Поставете ръцете на бедрата и започнете да описвате кръгови движения с раменете.

Крака

10 пъти

Наведете се леко напред. Обгърнете с ръце коленете и ги повдигнете на нивото на гърдите. Загържете така 15 секунди.

Гръб и ръце

15 пъти

Поставете и двете стъпала на пода и стегнете корема. Наведждайте се напред, докато ръцете ви не опрат пръстите на краката.

EN

Feet

10 times

Placing your heels on the floor, stretch your toes upwards. Then, keeping your toes on the floor, raise your heels upwards.

Ankles

15 times

Rotate your foot – first in one direction and then the other.

Knees

30 times

Raise your legs, tensing the muscles in your thighs.

Shoulders

5 times

With your hands on your thighs, rotate your shoulders in a circular motion.

Legs

10 times

Bend forward slightly. Wrap your hands around one knee and raise it to your chest. Hold for 15 seconds. Repeat with the other knee.

Back and arms

15 times

Place both feet flat to the floor and hold your stomach in. Bend forward, moving your hands down your legs.

Да се лети не е страшно

- Статистиката сочи, че летенето със самолет е далеч по-безопасно от много други дейности
- Екипажът на вашия самолет е висококвалифициран и с богат опит
- Самолетите на България Ер са с безпречна поддръжка и могат да устоят на всякаква турбуленция
- Опитайте да се отпуснете – вдишвайте дълбоко през носа и задръжвайте въздуха няколко секунди, преди да го издишате

EN

Relax!

- Statistics show that flying is much safer than many situations in daily lives
- The crew in control of the plane is highly trained and experienced
- Bulgaria Air aircraft are thoroughly maintained and designed to withstand various forms of turbulence
- Try to relax – breathe in deeply through your nose, hold for three seconds before exhaling slowly

По време на полет

- Усещате болка в ушите? Запушете носа, затворете устата и започнете да преглъщате или да се опитвате да изкарате въздуха, без да отваряте уста. Дъвченето на дъвка също помага
- Стимулирайте кръвообращението си, като се разходите по пътеката в самолета
- Избягвайте да седите с кръстосани крака, защото това може да ограничи кръвообращението
- Може да се почувствате по-удобно, ако свалите обувките
- Пийте повече вода и по-малко алкохол, чай или кафе

EN

During the flight

- Ear pain? Pinch your nose shut, close your mouth and swallow or blow out against your closed mouth. Alternatively, chew some gum
- Stimulate your circulation by walking around the cabin and stretching
- Avoid sitting with your legs crossed as this restricts circulation
- Removing your shoes may provide you with more comfort
- Drink plenty of water and not too much alcohol, tea or coffee

Как да се приспособим по-бързо към часовите разлики

- Опитайте се да настроите биологичния си часовник към времевата зона на бъдещата ви дестинация, като вечерта преди по-лети си легнете един час по-рано или по-късно
- Не прекалявайте с тежката храна и не пийте твърде много алкохол или кафе вечерта преди полета
- Яжте богати на протеин храни в подходящи за новата часова зона отрязъци от денонощието
- Когато пристигнете на избраната от вас дестинация, направете си кратка разходка
- Прекарайте поне 30 минути на дневна светлина

EN

Reducing jetlag

- Begin adjusting your body clock to the time zone of your destination the night before departure by going to bed earlier or later
- Don't consume too much food the night before you leave, or drink too much coffee or alcohol
- Eat protein-rich meals at times that are normal for your new time zone
- At your destination, take light exercise – such as a walk
- Spend at least 30 minutes in daylight

УДОБСТВО И БЕЗОПАСНОСТ ВЪВ ВЪЗДУХА

YOUR COMFORT AND SAFETY IN THE AIR

Вашето здраве

Ако имате притеснения за здравето си, свързани с пътуването, и особено ако страдате от дихателни или сърдечно-съдови заболявания, посетете лекаря си преди заминаване. Аптеките могат да ви предложат лекарства без рецепта, но нашият съвет е винаги да се консултирате с лекар, който е най-подходящ за вас.

Вашият багаж

Избягвайте тежкия ръчен багаж. Носенето му може да претовари организма ви. Да седнеш в креслото уморен и загъхан, означава да започнеш пътуването си зле. В ръчния багаж носете само основното, което ще ви трябва по време на полета.

Срокът за явяване на летището

Опитайте се да пристигнете на летището рано. Оставте си достатъчно време за формалности, пазаруване и отвеждане към самолета. Времето за регистриране на пътниците е различно на различните летища и може да варира според дестинацията. Добре е да се информирате предварително за часа, в който трябва да сте на летището.

Вашата сигурност

Запознайте се с изискванията за сигурност и ги спазвайте.

Не се съгласявайте да пренасяте чужд багаж.

Не оставяйте багажа си без надзор.

Слагайте ножове, ножици и остри предмети в куфара, който предавате за транспортиране в багажника на самолета. Ако са в ръчния ви багаж, летищните служби за сигурност ще ви забранят да ги качите в самолета.

Вашият ръчен багаж

Сложете тежките предмети под седалката пред вас, а леките – в багажните отделения над седалките. Не блокирайте с багаж пътя към аварийните изходи и пътеките между креслата. Отваряйте багажниците над седалките внимателно – ако съдържанието им е разместено по време на полета, при отваряне от тях може да паднат предмети.

Пушенето

Пушенето в самолета е опасно. Забранено е на всички

България Ер ви желае безопасен и удобен полет. Висококвалифицираните ни летци, стюардеси и стюарди са обучени да осигурят безопасността ви. Ето някои основни моменти от безопасността, с които може да се запознаете, докато почивате и се наслаждавате на полета на България Ер.

Bulgaria Air wishes you a safe and comfortable journey. Our highly trained flightdeck and cabin crews are here to take care of your safety. While relaxing and enjoying Bulgaria Air's inflight service, you may consider the basic points that follow.

полети на България Ер. На кабинния екипаж е наредено да следи за изпълнението на забраната. Не пушете в тоалетните, които са оборудвани с датчици за дим.

Упътванията за безопасност

Преди заминаване и пристигане кабинният състав на България Ер ще ви запознае с правилата за безопасност в самолета. Упътването включва сведения за предпазните колани, кислородните маски, изходите, аварийното напускане на самолета, спасителните жилетки. Молим за вашето внимание по време на демонстрацията. Разгледайте инструкцията за безопасност в самолета, която е в джоба на седалката пред вас.

Кабинен екипаж

Кабинният екипаж на България Ер се грижи да ви обслужва отлично и да осигурява безопасността по всяко време. Не се притеснявайте да повикате стюардесите и стюардите, като използвате разположения над креслото ви бутон, да споделяте коментарите си с тях и да ги убедомявате за потребностите си.

При пристигане

Пазете багажите си купони, за да намерите лесно багажа си. Отделете малко време, за да се аклиматизирате след пристигането си.

in, shop and board. Check-in times vary from airport to airport and from destination to destination. Please, inform yourself well in advance to avoid delays/cancellations.

Your security

Do read and follow the security requirements. Do not agree to carry other people's items with you. Never leave your luggage unattended. Store personal knives, scissors and other sharp objects safely inside your suitcase or hold luggage. If you do not, airport security staff will stop you taking them aboard in your cabin luggage.

Your hand luggage

Please store heavy items underneath the seat in front of you. Stow lighter items in the overhead luggage racks. Please ensure you do not block access to the emergency exits, and do not block the aisle. Please open the overhead lockers with caution: items there may have become disturbed and may fall onto the seats below.

Smoking

Smoking onboard is dangerous. All Bulgaria Air flights are non-smoking and cabin crew are under strict instructions to monitor observance. Please do not smoke in the lavatories; they are equipped with smoke sensors.

The safety briefing

Before departure and on approach, Bulgaria Air cabin crew will demonstrate the rules of safety on board our aircraft. The briefing includes information on your seatbelt, how to use your oxygen mask, how to locate exits, how to leave the aircraft in an emergency, and how to use your lifejacket. Please spare a moment to watch their demonstration. Please also consult the illustrated Safety on Board leaflet in the seat pocket in front of you.

Your cabin crew

The Bulgaria Air flight attendants are on board to provide you with top class inflight service and ensure your safety at all times. Please do not hesitate to use the overhead attendant call button and share comments or request service from your flight attendant.

At the destination airport

Have you luggage identification tags ready to help you find your luggage. Give yourself some time for initial acclimatisation with the weather and environment of your destination.

Your health

If you have any medical concerns about making a journey, or if you suffer from a respiratory or heart condition, see your doctor before traveling. There are over-the-counter medicines available, but we recommended always consult a doctor to determine which are suitable for you.

Your luggage

Try to travel light. Carrying heavy bags can cause considerable stress you may not be used to. Arriving at your sit exhausted and perspiring is not a good start to your journey. In your hand luggage, carry only essential items which you will genuinely need during the flight.

Your check in deadline

Arrive early at the airport. Give yourself plenty of time to check

Уважаеми пътници,

В съответствие с директива на Европейската комисия 68/2004 от 15 януари 2004г., в охраняемите зони на летищата и в ръчния багаж не бива да се слагат предмети, с които е възможно или изглежда възможно да се причини нараняване. Сред забранените предмети са:

- всякакви видове огнестрелно оръжие;
- катапулти и харпун;
- имитации на огнестрелно оръжие, в това число детски играчки;
- оръжейни части, с изключение на уреди за телескопично виждане;
- пожарогасител;
- електрошокови уреди;
- брадви, секири, сатъри, томахаки;
- лъкове, къси копия;
- всякакви заострени метални предмети,

- които могат да послужат за нараняване;
- ножове, независимо от предназначението им;
- саби, мечове;
- бръснари, скалпели;
- ножици, с режеща част по-дълга от 6см;
- бормашины, отвертки, клещи, чукове;
- кънки за лег;
- всички видове спортни стикове, бухалки, щекли и тояги;
- всички видове оборудване за бойни

- спортове;
- амуниции, гранати, мини, военни експлозиви;
- детонатори;
- газ и газови контейнери;
- всякакви пиротехнически средства;
- хлор, парализиращи спрейове, съзотворен газ;
- терпентин, разреждател и аерозолна боя;
- напитки с над 70% съдържание на алкохол;

От 6 ноември 2006г. в Европейския съюз са в сила нови мерки за сигурност, които ограничават количеството течности в ръчния багаж. Те трябва да са в самостоятелни опаковки до 100мл. Всяка и общо до 1л, поставени в самозалечатващ се прозрачен плик, който подлежи на проверка от служителите по сигурността. Ограниченията се отнасят за следните течности: вода, напитки, супи, сиропи, гримове, кремове, лосиони, гелове, парфюми, дезодоранти, спрейове, паста за зъби, пана за бръснене и не включват медикаменти и бебешки храни за ползване по време на пътуването, но те подлежат на проверка.

Списъкът посочва някои от забранените за пренос предмети, без да бъде изчерпателен. Моля консултирайте се с летищния персонал за по-пълна информация.

From 6 November 2006 the European Union adopted new security rules that restrict the amount of liquids you can take through security checkpoints, in addition to other prohibited articles. These liquids must be in individual containers with a maximum capacity of 100 ml each, packed in one transparent, resealable plastic bag (with a capacity of no more than one litre). The restrictions apply to liquids such as water, drinks, soups, syrups, make-up, creams, lotions, gels, perfumes, deodorants, sprays, tooth paste and shaving foam. Liquid foods for babies and any medication a passenger may need during a flight are exempt from the above restrictions but must be presented at security checkpoints.

This is not an exhaustive list. If in doubt, please, consult the airport staff who will be happy to provide you with more detailed information.

Dear passengers,

In keeping with European Commission Regulation № 68/2004 of 15 January 2004, any object capable, or appearing capable of causing injury should not be carried into the security restricted areas of the airports and into the aircraft's cabins. These include, but are not limited to:

- all types of firearms;
- catapults and harpoons;
- replica or imitation firearms, toy guns;
- component parts of firearms (excluding telescopic sighting devices);
- fire extinguishers;
- stun or shocking devices;
- axes, hatchets, meat cleavers; machetes;
- arrows and darts;
- any type of sharpened metal objects, which could cause injury;

- all types of knives;
- sabers, swords;
- open razors and blades, scalpels;
- scissors with blades more than 6 cm in length;
- drills, screwdrivers, crowbars, hammers;
- ice skates;
- any type of sport bats, clubs, sticks or paddles;
- any martial arts equipment;
- ammunition, grenades, mines, explosives

- and explosive devices;
- detonators;
- gas and gas containers;
- any pyrotechnics;
- chlorine, disabling or incapacitating sprays, tear gas;
- turpentine and paint thinner, aerosol spray paint;
- alcoholic beverages exceeding 70% by volume.

НОВИ ПРАВИЛА ЗА ПРЕВОЗ НА ДЕЦА

От 1 юли 2012 година авиокомпания България Ер променя правилата за превоз на непридружени деца

За **НЕПРИДРУЖЕНО ДЕТЕ (UNACCOMPANIED MINOR - UM)** се смята дете, от 3 до 12 години, което по време на полета не се придружава от родител/настойник или друг пътник-придружител. Деца до 3 години не могат да ползват услугата непридружено дете

ПРИ УСЛУГАТА ПРЕВОЗ НА НЕПРИДРУЖЕНО ДЕТЕ (UM) служители поемат детето от изпращача на отправното летище, придружават го по време на всички летищни формалности и го предават на посрещача. Услугата е задължителна за деца на възраст от 3 до 5 години и възможна при поискване за деца с навършени 5 години.

ФОРМУЛЯР – ИНФОРМАЦИЯ ОТ РОДИТЕЛ/НАСТОЙНИК: Задължителен документ, в който се вписва пълна информация за детето, както и имената, адресите и телефони на изпращача и посрещача.

ЕСКОРТ – Стюардеса, която пътува с детето и се грижи за него по време на полета. За да бъде осигурен ескорт, агентът, създател на резервацията на детето, внася SR UMNR с неговата възраст и рождена дата, както и информация за посрещача и изпращача – имена, телефон за връзка и пълнен адрес. Запитването се прави поне две седмици преди полета. В рамките на 3 дни служителите от отдел Спейс контрол дават отговор на молбата. При потвърждение Спейс Контрол запазва място на стюардесата на желания полет и уведомява агента, който създава EMD в резервацията на детето в размер на дължимата сума за тази услуга.

ЗАДЪЛЖИТЕЛНАТА ИНФОРМАЦИЯ за потвърждаване на услугата UMNR включва три имена, възраст и рождена дата на детето; три имена, телефон за връзка и пълнен адрес на посрещача и изпращача. Непридруженото дете трябва да носи със себе си валиден паспорт. За вътрешните полети паспортът може да бъде заменен с акт за раждане – оригинал или нотариално заверено копие.

- Авиокомпания България Ер не приема непридружени деца, трансфериращи на летище София. Изключения се правят само при предоставени контакти на трансферния пункт.
- Деца до 3 години не се приемат за превоз без придружител.
- Деца, навършили 5 години, се приемат за превоз без придружител и се обслужват по реда за непридружени деца – UM.

ЗАПЛАЩАНЕ ЗА ПРЕВОЗА на непридружени деца: за всяко непридружено дете, независимо от възрастта, се събира UM такса в размер на 40 евро на отсечка за международни полети и 20 евро за вътрешни линии, като за София – Лондон таксата е 50 евро, а за Лондон – София 50 паунда. Една стюардеса може да придружава две деца от едно семейство – братя и сестри, които пътуват заедно, като се заплаща една UM такса за двете деца.

Допълнителни условия:

- от 3 до навършване на 5 години: за детето се заплаща пълната тарифа за възрастен пътник без детско намаление, плюс 50% от едноръчната тарифа в М класа за стюардесата-придружител. Всички дължими летищни такси за маршрута по билета също се събират;
- от 5 до 7 години: плаща се 100 % от тарифата за възрастен пътник;
- от 8 до 11 години: плаща се детски билет с приложимото по съответната тарифа детско намаление;
- по желание на родителите, деца от 12 до 18 години могат също да ползват услугата UM срещу заплащане на UM таксата.

NEW RULES FOR TRANSPORTING CHILDREN

From the 1st of July 2012, Bulgaria Air is changing its rules regarding transporting unaccompanied children.

AN UNACCOMPANIED MINOR (UM) – is any child of 3 to 12 years of age who is not accompanied by parent/guardian or another passenger-companion on the same flight. Children of less than 3 years of age may not use the service for unaccompanied minor.

THE SERVICE "TRANSPORT OF AN UM" means that employees of Bulgaria Air take the child from the person that escorts him or her to the departure airport, accompanies the child through all airport formalities, and brings him to the person that will collect the child at the destination. The service is mandatory for children between 3 and 5 years old, and optional for children who have already turned 5 years.

FORM – INFORMATION FROM THE PARENT/GUARDIAN: A mandatory document that contains full information about the child, as well as names, addresses and telephone numbers of the persons who will be escorting the child to the departure airport and from the destination airport.

ESCORT – A flight attendant who travels with the child and cares for him or her during the flight. To provide an escort, Bulgaria Air requires the travel agent that books the flight for the child to submit SR UMNR with the child's age and date of birth, as well as information about the person who will deliver the child to the departure airport, and the person who will collect him or her from the destination airport – their full names, telephone numbers and full addresses. This service should be requested at least two weeks prior to the flight. Staff members from the Space Control Department will reply to your inquiry within 3 business days. Upon confirmation, Space Control books a place for the flight attendant on the desired flight and informs the travel agent who issues an EMD on the child's reservation in the amount of the sum payable for the service.

MANDATORY INFORMATION for the confirmation of the UMNR service includes the child's full name, age and date of birth, as well as the full names, telephone numbers and complete addresses of persons delivering the child to the departure airport and those who are collecting him or her at the destination airport. The UM must have a valid passport on him/her. For domestic flights the passport may be replaced by a birth certificate or a copy of it certified by a Notary.

- Bulgaria Air does not accept unaccompanied minors who transfer at Sofia Airport. Exceptions are made only when contact information has also been submitted for the persons who will take care of the child at the point of transfer.
- Children under 3 years of age cannot travel unaccompanied.
- Children who have turned 5 are permitted to travel unaccompanied and are served according to the rules for unaccompanied minors.

THE PRICE FOR THE TRANSPORT OF UM SERVICE:

For an unaccompanied child, regardless of age, a UM fee of EUR 40 per international flight segment and EUR 20 for domestic flights is collected, for Sofia - London the fee is EUR 50 and for London - Sofia GBP 50.

One flight attendant can escort two children from the same family simultaneously - brothers and sisters traveling together, and in that case one UM fee is collected for both children.

Additional conditions:

- For children between 3 and 5 years old: the price is the full adult tariff without a children's discount, plus 50% of the one-way tariff per segment in M class for the escorting flight attendant. All applicable airport fees for the route of the flight are also collected;
- Age 5 - 7: the customer pays 100% of the tariff for an adult passenger;
- Age 8-11: the customer pays a children's tariff (with the applicable child discount from the respective tariff);
- Upon parental request, children aged between 12 and 18 years old may also make use of the UM service if the UM fee is paid.

THE FACE OF

Bulgaria Air

National Carrier **www.air.bg**

Airbus A320-214

**Airbus A319-112
Airbus A319-111**

Boeing 737-300

Embraer 190-100

CODESHARE PARTNERS

Co-operative and marketing abetments with other airlines are an integral part of Bulgaria Air operating policy. Code sharing agreements enable travelers to take advantage of a greatly enhanced spectrum of global destinations with the minimum of procedural inconvenience.

SOFIA – MOSCOW

Both airlines operate codeshare flights between Bulgaria and Russia.

VARNA/BOURGAS – MOSCOW

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

SOFIA – PARIS

Both parties operate and have a seat exchange programme.

SOFIA – ROME

Both parties operate and have a seat exchange programme.

SOFIA – MILAN

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

SOFIA – MADRID, MADRID – LAS PALMAS,
MADRID – TENERIFE

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

SOFIA – AMSTERDAM

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

SOFIA – BUCHAREST

Jointly operated services using Tarom aircraft and crew.

SOFIA – PRAGUE, PRAGUE – BUDAPEST

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

SOFIA – BELGRADE

Jointly operated services using Air Serbia aircraft and crew.

A STAR ALLIANCE MEMBER

SOFIA – ATHENS

Both parties operate and have a seat exchange programme.

SOFIA – VARNA, SOFIA – BURGAS, SOFIA – LARNACA

Jointly operated services using Bulgaria air aircraft and crew.

ATHENS – LARNACA, ATHENS – BEIRUT, ATHENS – TEL AVIV,

ATHENS – EREVAN, ATHENS – NICE, LARNACA – TEL AVIV

Jointly operated services using Aegean aircraft and crew.

Дестинации Destinations

CODESHARE PARTNERS

Code share партньорството позволява на авиокомпаниите да предлагат на своите пътници повече полети до дадената дестинация при облекчена процедура за резервация, както на собствените полети, така и на полетите на партньора по маршрута.

The Code share partnership enables airlines to provide for their valuable customers more frequencies to each particular destination at facilitating booking procedure, on every own operated or marketing flight en route.

SPA PARTNERS

Special prorate agreement е сред основните търговски договори, предоставящ на партньорските авиокомпани изключителната възможност да увеличат броя на предлаганите дестинации през даден пункт и да отговорят на търсенето на клиентите с приемливи цени.

The Special prorate agreement is among the basic commercial agreements, giving partner airlines a significant opportunity to enlarge number of global beyond destinations offered in response to customer demands at reasonable prices.

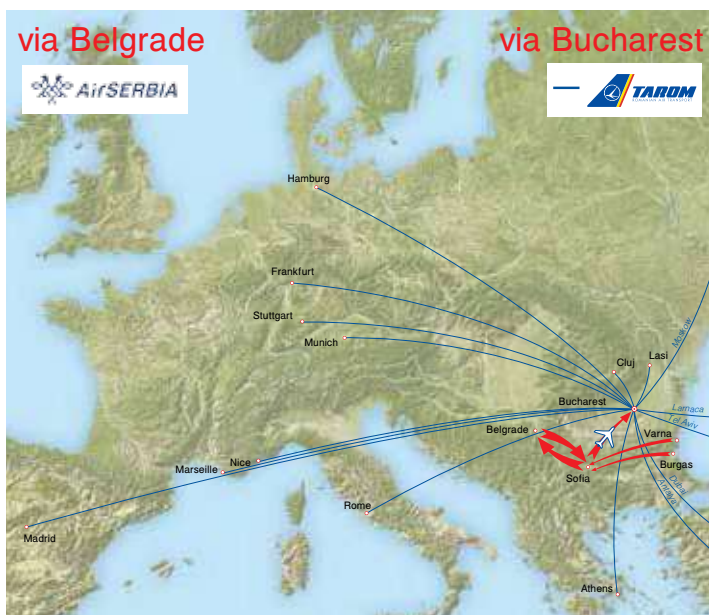
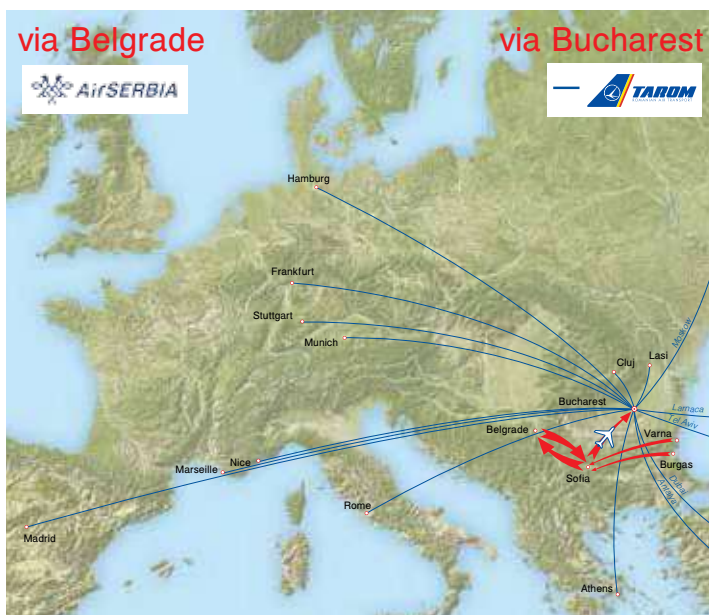
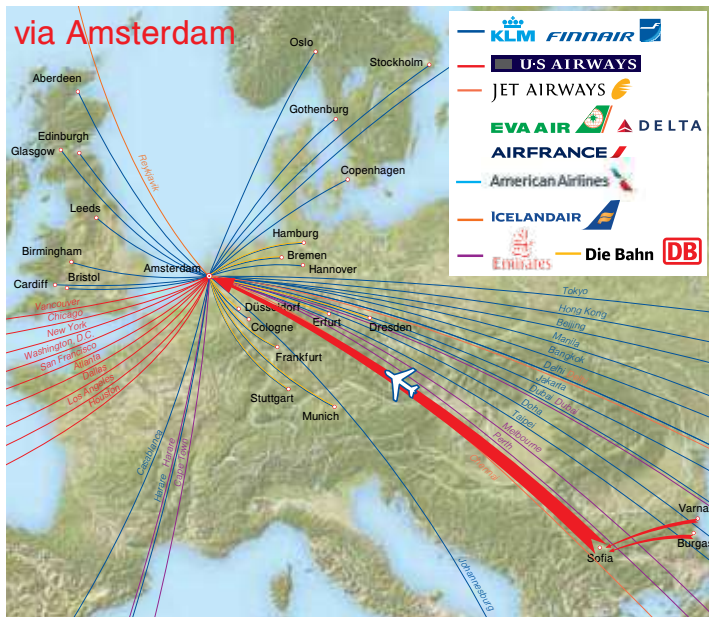
INTERLINE PARTNERS:

Interline agreement позволява взаимното признаване на билетите и по този начин съществено допринася за това двете авиокомпани да могат да предлагат продукта на партньора по редовни линии.

The Interline agreement permits the acceptance of each other's airtickets and that way contributes significantly both airlines to be able to offer customers reciprocally their product on schedule services.

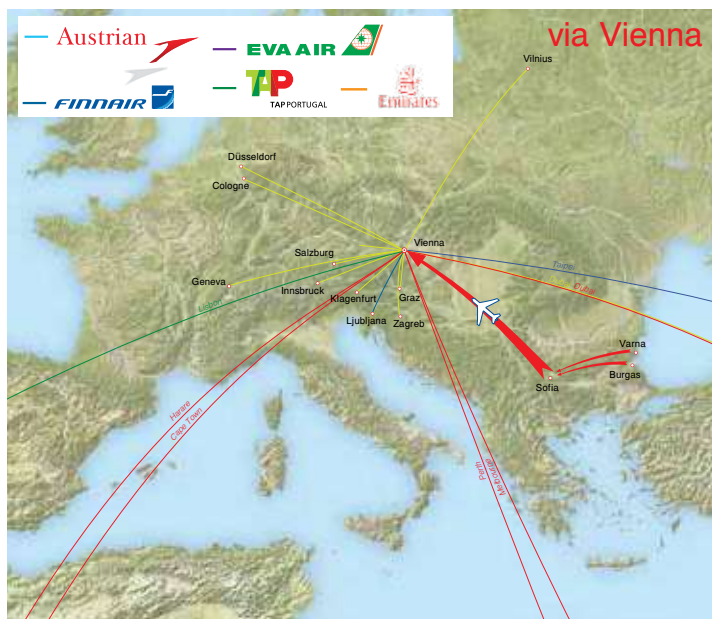
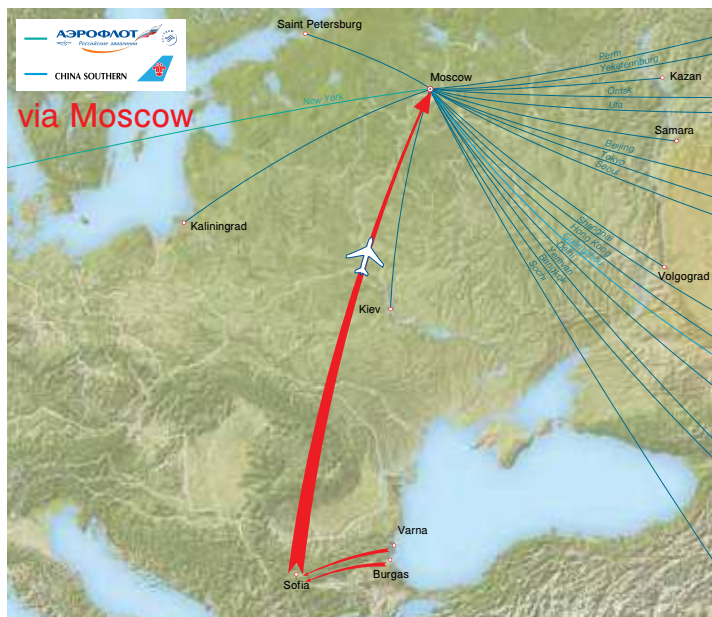
Летете до всяка точка на света с България Ер и партньори.
Fly anywhere across the world with Bulgaria Air and partners.

Летете до всяка точка на света с България Ер и партньори.

Fly anywhere across the world with Bulgaria Air and partners.

БЪЛГАРИЯ ЕР: Къде да ни намерите?

BULGARIA AIR: Where to find us?

SOF BOJ VAR 	Customer Service Center 1, Brussels Blvd Sofia Airport, Sofia 1540 <i>Working Hours:</i> <i>Every day 08:00-22:00 Local Time</i>	phone: +359 2 402 04 00 e-mail: callFB@air.bg www.air.bg
	Head office 1, Brussels Blvd Sofia Airport, Sofia 1540 <i>Working Hours:</i> <i>Monday - Friday</i> <i>09:00-17:30 Local Time</i>	fax: +359 2 984 02 03 e-mail: office@air.bg www.air.bg
	Sofia City Office 2 Ivan Vazov Street <i>Working hours:</i> <i>Monday - Friday</i> <i>9:00-12:00/12:30-17:30 Local Time</i>	e-mail: tickets1@air.bg www.air.bg
	FLY MORE Office 1, Brussels Blvd Sofia Airport, Sofia 1540 <i>Working hours:</i> <i>Every day: 09:00-12:00/13:00-18:00 Local Time</i>	phone.: +359 888 903 943 +359 2 984 02 96 e-mail: flymore@air.bg www.air.bg
	Varna Airport Office Varna Airport Terminal 2, Departures <i>Monday - Friday and Sunday:</i> <i>07:00-21:00 Local Time</i> <i>Saturday:</i> <i>03:00-18:00 Local Time</i>	phone: +359 52 573 321 fax: +359 52 501 039 e-mail: varna@air.bg www.air.bg
	Varna City Office 55, 8-mi primorski polk blvd <i>Working Hours:</i> <i>Monday - Friday 09:00-20:00 Local Time</i> <i>Saturday 10:00-18:00 Local Time</i>	phone: (+359 52) 651 101 e-mail: varna_city@air.bg www.air.bg
	Bourgas Airport Office Bourgas airport, Terminal 2 Departures, floor 2 <i>Working Hours:</i> <i>Monday - Friday</i> <i>09:00-17:30 Local Time</i>	phone: +359 56 900 155 fax: +359 56 870 132 e-mail: boj@air.bg www.air.bg
BRU 	Belgium, Brussels <i>Working hours:</i> <i>Monday - Friday</i> <i>10:00-19:00 Local Time</i>	phone: +32 470 401 260 e-mail: brussels@air.bg www.air.bg

LCA PFO 	Nicosia, Cyprus "Louis Aviation" – 11 Lemesos Avenue, 2112 Nicosia, P.O. Box 21301, 1506 Nicosia, Cyprus.	phone: +357 225 88 182 fax: +357 223 76 606 e-mail: bulgariaair@louisgroup.com www.air.bg
BER 	Germany, Berlin Bulgarian Air Tour Leipziger str 114-115, 10117 Berlin, Germany <i>Working hours:</i> <i>Monday - Friday</i> <i>09:00-18:00 Local Time</i>	phone.: +49 30 2514405 +49 30 2514460 fax: +49 30 2513330 e-mail: info@berlin-bat.de www.air.bg
LON 	United Kingdom, London Ticket Pod 1 Terminal 4 London Heathrow Airport Hounslow, TW6 3FB <i>Working hours:</i> <i>Monday - Friday</i> <i>09:30 - 17:30 Local Time</i>	phone: +44 208 745 9833 +44 788 966 4174 e-mail: LHR@bulgaria-air.co.uk www.air.bg
MOW 	Russia, Moscow City Office 3 Kuznetzkiy Most Str., Moscow, 125009, Russia <i>Working hours:</i> <i>Monday - Friday:</i> <i>09:00-13:00/14:00-18:00 Local Time</i> <i>Saturday: 10:00-14:00</i> <i>(between June and September)</i>	phone: +7 49 5789 9607 e-mail: ticketmow@air.bg moscow@air.bg www.air.bg
	Airport office Sheremetyevo airport, Terminal F, fl. 2, ticket desks 10 and 14 <i>Working hours:</i> <i>Opens 2 hours before flight</i>	e-mail: svoapfb@mail.ru www.air.bg
TLV 	Israel - Tel Aviv Open Sky LTD 25 Ben-Yehuda Str. Israel 63806, Tel Aviv <i>Working hours:</i> <i>Sunday - Thursday:</i> <i>09:00-17:00 Local Time</i>	phone: +972 379 51 355 fax: +972 379 51 354 e-mail: annie@open-sky.co.il www.air.bg
USA 	Mailing Address: 1819 Polk St #401 San Francisco, CA 94109 <i>Working Hours:</i> <i>Monday - Friday 9am - 5pm,</i> <i>Saturday - Sunday 9am - 1pm (EST)</i>	phone: 1-855-FLY-TO-BG (359-8624) e-mail: tickets@bulgariaairusa.com www.air.bg
VIE 	Austria, Vienna Intervega Reisen Tiefer Graben 9, A-1010 Wien, Austria <i>Working Hours:</i> <i>Monday - Thursday</i> <i>09:00-17:30 Local Time</i> <i>Friday</i> <i>09:00-17:00 Local Time</i>	phone: +43 1 5352550 0 900 220013 (domestic line) fax: +431 5352552 e-mail: intervegareisen@aon.at office@intervega.at www.air.bg